

**ČESKÉ VYSOKÉ
UČENÍ TECHNICKÉ
V PRAZE**

**FAKULTA
STAVEBNÍ**

**DIPLOMOVÁ
PRÁCE**

2020

**KAMILA
ZELINKOVÁ**

I. OSOBNÍ A STUDIJNÍ ÚDAJE

Příjmení: **Zelinková** Jméno: **Kamila** Osobní číslo: **423686**
Fakulta/ústav: **Fakulta stavební**
Zadávací katedra/ústav: **Katedra ekonomiky a řízení ve stavebnictví**
Studijní program: **Stavební inženýrství**
Studijní obor: **Projektový management a inženýring**

II. ÚDAJE K DIPLOMOVÉ PRÁCI

Název diplomové práce:

Analýza vlivu zadávacích a smluvních podmínek na realizaci veřejné zakázky v dopravních stavbách

Název diplomové práce anglicky:

Analysis of the impact of award and contract terms on public procurement in transport building.

Pokyny pro vypracování:

Popis současné situace v ČR.
Zásadní změny v novém zákoně o zadávání veřejných zakázek.
Smluvní podmínky FIDIC.
Metody zadávání formou Design-Bid-Build a Design-Build. - porovnání na konkrétních zakázkách.

Seznam doporučené literatury:

KLEE, Lukáš. Smluvní podmínky FIDIC. 2. vydání. Praha: Wolters Kluwer ČR, 2017. ISBN 978-80-7552-161-3
KLEE, Lukáš. Stavební smluvní právo. Praha: Wolters Kluwer, 2015. ISBN 978-80-7478-804-8
KLEE, Lukáš. Smluvní vztahy výstavbových projektů. 2. vydání. Praha: Wolters Kluwer ČR, 2017. ISBN 978-80-7552-818-6
Zákon č. 134/2016 Sb., o zadávání veřejných zakázek

Jméno a pracoviště vedoucí(ho) diplomové práce:

Ing. Iveta Střelcová, Ph.D., katedra ekonomiky a řízení ve stavebnictví FSv

Jméno a pracoviště druhé(ho) vedoucí(ho) nebo konzultanta(ky) diplomové práce:

Datum zadání diplomové práce: **27.09.2019**

Termín odevzdání diplomové práce: **05.01.2020**

Platnost zadání diplomové práce: _____

Ing. Iveta Střelcová, Ph.D.
podpis vedoucí(ho) práce

prof. Ing. Renáta Schneiderová Heralová, Ph.D.
podpis vedoucí(ho) ústavu/katedry

prof. Ing. Jiří Máca, CSc.
podpis děkana(ky)

III. PŘEVZETÍ ZADÁNÍ

Diplomantka bere na vědomí, že je povinna vypracovat diplomovou práci samostatně, bez cizí pomoci, s výjimkou poskytnutých konzultací. Seznam použité literatury, jiných pramenů a jmen konzultantů je třeba uvést v diplomové práci.

_____
Datum převzetí zadání

_____
Podpis studentky

Prohlášení

Prohlašuji, že jsem diplomovou práci na téma „Analýza vlivu zadávacích a smluvních podmínek na realizaci veřejné zakázky v dopravních stavbách“ vypracovala samostatně, pouze za odborného vedení vedoucí diplomové práce, Ing. Ivety Střelcové, Ph.D.

Dále prohlašuji, že veškeré podklady, ze kterých jsem čerpala jsou uvedeny v seznamu použité literatury.

V Praze, dne .....

.....

Kamila Zelinková

Poděkování

Tímto bych chtěla poděkovat vedoucí své diplomové práce Ing. Ivetě Střelcové, Ph.D. z katedry Ekonomiky a řízení ve stavebnictví za pomoc, vřelý přístup a odborné vedení při psaní této diplomové práce.

Dále mé poděkování patří stavební společnosti Metrostav a.s. za poskytnutí podkladů a konzultací pro zpracování praktické části této diplomové práce. V neposlední řadě bych chtěla poděkovat své rodině a blízkým za jejich podporu po celou dobu mého studia.

**ANALÝZA VLIVU ZADÁVACÍCH A SMLUVNÍCH
PODMÍNEK NA REALIZACI VEŘEJNÉ ZAKÁZKY
V DOPRAVNÍCH STAVBÁCH**

**ANALYSIS OF THE IMPACT OF AWARD AND CONTRACT
TERMS ON PUBLIC PROCUREMENT IN TRANSPORT
BUILDING**

Abstrakt

Diplomová práce se zabývá zadáváním veřejných zakázek v oblasti dopravní infrastruktury. Klade si za cíl analýzu vlivu zadávacích a smluvních podmínek na průběh zakázek za účelem stanovení co nejvhodnější varianty zadávání pro ošetření negativních dopadů na realizaci zakázky. Práce se skládá z teoretické a praktické části.

Teoretická část je zaměřena na popis legislativy veřejných zakázek, vysvětlení základních pojmů a objasnění postupů zadávání, které je třeba znát pro porozumění dané problematice. Jedná se zejména o popis průběhu zadávacího řízení dle aktuálně platného znění Zákona č. 134/2016 Sb., o zadávání veřejných zakázek a jeho změny oproti původnímu znění. Dále jsou zde vysvětleny základní pojmy smluvních podmínek FIDIC a výhody a nevýhody jejich použití.

Praktická část se zabývá popisem a porovnáním konkrétních zakázek dopravních staveb zadaných metodami Design-Bid-Build a Design-Build. Porovnání slouží pro účel stanovení optimální varianty řešení a návrhu opatření z pohledu zadavatele pro minimalizaci negativního průběhu zakázky, která byla zadána metodou Design-Bid-Build v České republice. Součástí je také analýza současného stavu zadávání veřejných zakázek dopravních staveb a jejich způsobu financování.

Klíčová slova

Veřejné zakázky, dopravní infrastruktura, Ředitelství silnic a dálnic, zadávací řízení, metody dodávky, Design-Bid-Build, Design-Build, FIDIC, Red Book, Yellow Book, zadávací podmínky, smluvní podmínky, zadávací dokumentace, kvalifikace, nabídková cena, hodnocení nabídky.

Abstract

The thesis deals with the topic of public procurement in the field of transport infrastructure. The aim is to analyze the impact of award and contract terms on the course of contracts to determine the most appropriate variant of award in order to avoid negative effects on the contract implementation. The thesis consists of a theoretical and a practical part.

The theoretical part is focused on the description of public procurement legislation, the explanation of basic terms and the clarification of awarding procedures, which are necessary to know for understanding the issue. It particularly describes the process of the procurement procedure according to the currently valid wording of the Public Procurement Act No. 134/2016 Coll. and its changes to the original one. Furthermore, there are explained the basic terms of FIDIC terms and conditions and the advantages and disadvantages of their using.

The practical part deals with the description and comparison of concrete transportation engineering contracts awarded with the Design-Bid-Build or Design-Build method. The comparison serves for the purpose of establishing the optimal variant of the solution and proposal of measures from the perspective of a contracting authority to minimize a negative course of the contract, which was awarded with the Design-Bid-Build method in the Czech Republic. There is also an analysis of the current state of public procurement of transport infrastructure and its method of financing.

Key Words

Public contracts, transport infrastructure, Road and Motorway Directorate, procurement procedure, delivery methods, Design-Bid-Build, Design-Build, FIDIC, Red Book, Yellow Book, award terms, contract terms, tender documents, qualifications, tender price, tender evaluation

Seznam zkratk

DBB	Design-Bid-Build
DB	Design-Build
PPP	Public Private Partnership
FIDIC	Fédération Internationale Des Ingénieurs-Conseils
CACE	Česká asociace konzultačních inženýrů
CONS	Red Book FIDIC tzv. Červená kniha
P&DB	Yellow Book FIDIC tzv. Žlutá kniha
ZZVZ	Zákon č. 134/2016 Sb., o zadávání veřejných zakázek
ZVZ	Zákon č. 137/2006 Sb., o veřejných zakázkách
NOZ	Zákon č. 89/2012 Sb., občanský zákoník (nový)
ZVO	Zákon č. 343/2015 Z. z., o verejnom obstarávaní a o zmene a doplnení niektorých zákonov
IS VZ	Informační systém veřejných zakázek
VZ MR	Veřejná zakázka malého rozsahu
SFDI	Státní fond dopravní infrastruktury
OPD	Operační program Doprava
VZ	veřejná zakázka
MMR	Ministerstvo pro místní rozvoj
ŘSD	Ředitelství silnic a dálnic
NDS	Národní dálniční společnost
CPV	Common Procurement Vocabulary (Společný slovník pro veřejné zakázky)
EU	Evropská unie
ČR	Česká republika
SR	Slovenská republika
MD ČR	Ministerstvo dopravy České republiky
MDV SR	Ministerstvo dopravy a výstavby SR
TKP	Technické kvalitativní podmínky staveb
TKP-D	Technické kvalitativní podmínky pro dokumentaci staveb
ZTKP	Zvláštní technické kvalitativní podmínky
ZTKP-D	Zvláštní technické kvalitativní podmínky pro dokumentaci staveb
ZDS	Zadávací dokumentace stavby
DÚR	Dokumentace pro územní rozhodnutí

PDPS	Dokumentace pro provedení stavby
DSPS	Dokumentace skutečného provedení stavby
BOZP	Bezpečnost a ochrana zdraví při práci
OTSKP	Oborový třídník stavebních konstrukcí a prací

Obsah

1	Úvod.....	13
2	Zadávání veřejných zakázek v ČR.....	14
2.1	Základní dokumenty.....	14
2.1.1	Veřejná zakázka.....	14
2.1.2	Dělení veřejných zakázek.....	15
2.1.3	Zadavatel.....	16
2.1.4	Dodavatel.....	17
2.1.5	Druhy zadávacích řízení a jejich silné a slabé stránky.....	17
2.1.6	Kvalifikace.....	20
2.1.7	Hodnocení nabídek.....	22
2.2	Zásadní změny nového právního předpisu zadávání.....	23
2.2.1	Zásady zadávání.....	23
2.2.2	Změny ve prospěch zadavatele.....	25
2.2.3	Změny ve prospěch dodavatele.....	26
2.2.4	Prolínání původního a nového znění zákona.....	26
3	Smluvní podmínky FIDIC.....	27
3.1	FIDIC.....	27
3.1.1	FIDIC v rámci ČR.....	27
3.2	Vzory smluvních podmínek.....	29
3.3	Smlouva o dílo.....	30
3.3.1	Dokumenty smlouvy o dílo.....	31
3.3.2	Dopis o přijetí nabídky.....	31
3.3.3	Dopis nabídky.....	31
3.3.4	Obecné a zvláštní podmínky.....	31
3.3.5	Technická specifikace.....	31
3.3.6	Výkresy.....	32
3.3.7	Požadavky objednatele.....	32
3.3.8	Návrh zhotovitele.....	32
3.3.9	Formuláře a dokumenty.....	32
3.4	Cena díla.....	32
3.4.1	Cena díla dle FIDIC.....	33
3.5	Správa zakázky.....	34
3.5.1	Správce stavby.....	34
3.6	Ošetření rizik.....	34
3.6.1	Alokace rizik dle CONS.....	35

3.6.2	Alokace rizik dle P&DB	36
3.6.3	Pojištění	36
3.6.4	Záruky dle FIDIC	36
4	Zkoumané metody dodávky	38
4.1	Design-Bid-Build.....	38
4.2	Design-Build.....	39
4.3	Nejvhodnější metoda dodávky	39
4.4	Způsoby zadávání	40
4.4.1	Zadávání Design-Bid-Build	40
4.4.2	Zadávání Design – Build.....	42
5	Praktická část.....	44
5.1	Výchozí situace v České republice	44
5.1.1	Vývoj stavu veřejných zakázek.....	45
5.1.2	Veřejné zakázky dopravní infrastruktury	46
5.1.3	Zdroje financování	47
5.1.4	Vliv změn struktury financování	49
5.1.5	Rozvoj dopravní infrastruktury	50
5.2	Situace ve Slovenské republice	52
5.2.1	Rozvoj dopravní infrastruktury	52
5.3	Využití metod Design-Bid-Build a Design-Build	53
5.4	Výběr zakázek pro porovnání	54
5.4.1	Zakázka A – metoda Design-Bid-Build	54
5.4.2	Zakázka B – metoda Design-Build	56
5.5	Porovnání zakázek	57
5.5.1	Zadávací a smluvní podmínky	58
5.5.2	Hodnocení nabídek.....	60
5.5.3	Smluvní podmínky dle FIDIC.....	68
5.5.4	Technická specifikace	75
5.5.5	Nabídková cena a fakturace	79
5.5.6	Zadávací dokumentace	85
5.6	Vývoj zakázky A – Design-Bid-Build.....	89
5.6.1	Financování	89
5.6.2	Výběr dodavatele.....	89
5.6.3	Průběh realizace	90
5.6.4	Návrh optimalizace řešení zakázky.....	92
5.6.5	Shrnutí návrhu řešení	103
5.6.6	Shrnující tabulka návrhu řešení.....	104

6	Závěr.....	105
	Seznam tabulek	108
	Seznam obrázků	110
	Seznam grafů.....	110
	Seznam použitých zdrojů	111

1 Úvod

Veřejné zakázky v dopravních stavbách představují jedny z nejvýznamnějších a zároveň nejnákladnějších oblastí veřejného zadávání. Z hlediska finančního objemu tvoří největší část veřejných zakázek dopravních staveb nadlimitní veřejné zakázky. Vzhledem k tomu, že jejich financování probíhá ze státních a evropských fondů a zadávací podmínky včetně podmínek smluv mají zásadní vliv na průběh realizace a úspěšnost dokončení v požadované kvalitě, za stanovené náklady a čas, je důležité, aby pro tyto zakázky byl nastaven vhodný a efektivní způsob zadávání.

V České republice zadávání veřejných zakázek vychází ze Zákona č. 134/2016 Sb., o zadávání veřejných zakázek (ZZVZ) v jeho aktuálně platném znění a souvisejících právních předpisů. Tomuto zákonu podléhají smluvní podmínky FIDIC, které jsou základem smlouvy předmětu plnění veřejné zakázky. Veřejný zadavatel pro jejich zadávání používá nejčastěji tradiční metodu dodávky Design-Bid-Build založenou na principu měřeného kontraktu. Tato metoda je užívána nejčastěji vzhledem k rovnovážnému rozložení rizik mezi obě smluvní strany, díky čemuž dochází i ke stanovení odpovídající ceny za zakázku.

V praxi je možné se setkat i s pokročilejšími metodami zadávání, které nabízejí určitá zlepšení vzhledem k průběhu zadávacího řízení, době přípravy a realizace či kvalitě provedení díla. Mezi pokročilé metody, které je snaha zavádět v rámci dopravních staveb v České republice se řadí metoda Design-Build. Tato metoda je již hojně užívána veřejnými zadavateli v mnoha zemích Evropy a USA. V České republice je snaha o její vhodné nastavení u veřejných zakázek dopravních staveb pomocí prvních pilotních projektů.

Obě uvedené metody mají svá specifika a určité výhody a nevýhody použití vzhledem k charakteru předmětu zakázky, v čemž je třeba se orientovat. Avšak mimo správně zvolený způsob dodávky je důležité, aby došlo k výběru kvalitního dodavatele s ohledem na jeho kvalifikaci a zkušenosti s výstavbou. To mohou nejvíce ovlivnit stanovené zadávací podmínky v zadávacím řízení.

Právě správné stanovení zadávacích podmínek a zvolení vhodné metody dodávky jsou předmětem analýzy této diplomové práce. Práce je zaměřena na popis a porovnání zadávání vybraných veřejných zakázek dopravních staveb, s ohledem na místní právní systém a směrnice Evropské unie. Z porovnání průběhu zadávání zakázek a souvisejících dokumentů je snaha dojít k možnému návrhu optimálního řešení zadání dané zakázky na území České republiky, které by zaručilo maximální efektivitu zadávacího řízení a výběr kvalitního dodavatele pro úspěšnou realizaci výstavby.

2 Zadávání veřejných zakázek v ČR

Kapitola se zabývá principy zadávání veřejných zakázek v České republice. Popisuje základní dokumenty, kterým podléhá zadávání veřejných zakázek se zaměřením na nadlimitní zakázky dopravních staveb. Dochází zde k vysvětlení důležitých pojmů a specifik souvisejících s veřejným zadáváním.

2.1 Základní dokumenty

Základním dokumentem, který v České republice definuje pravidla pro zadávání veřejných zakázek je Zákon č. 134/2016 Sb., o zadávání veřejných zakázek (dále ZZVZ) s nabytím účinnosti dne 1. 10. 2016. Tento zákon je nahrazením původního Zákona č. 137/2006Sb., o veřejných zakázkách (dále ZVZ) za účelem implementace nových pravidel zadávání dle směrnice Evropského parlamentu a Rady 2014/24/EU, jenž reguluje oblast veřejných investic v rámci Evropské unie. Revize původního ZVZ [5] byla provedena za účelem zvýšení transparentnosti investování, zefektivnění procesů a snížení administrativy.

Probíhající výstavby před datem vzniku ZZVZ [6] se stále řídí dle původního ZVZ [5], jehož předpis byl zrušen ke dni 30. 9. 2016. Pro tuto práci je výchozí aktuální znění dokumentu ZZVZ [6] a je poukázáno na zásadní změny v oproti původnímu znění ZVZ [5].

Dalším zákonem, který má vliv na zadávání a průběh veřejných zakázek je Zákon č. 89/2012 Sb., občanský zákoník (dále NOZ), který upravuje občanskoprávní vztahy všech účastníků výběrového řízení a podmínky týkající se uzavření smluv. Použití NOZ u smluv veřejného charakteru se použije pouze v případě, pokud ZZVZ [6] nemá vlastní úpravu.

2.1.1 Veřejná zakázka

Za veřejnou zakázku je dle ZZVZ [6] považováno každé plnění realizované na základě písemné smlouvy mezi veřejným zadavatelem a jedním či více dodavateli. Předmětem smlouvy je úplatné poskytnutí dodávek, služeb či provedení stavebních prací, kdy jeden či více dodavatelů ručí za kvalitu provedení díla a dodržení rozsahu dle smlouvy podepsané s objednatel. U zakázek většího rozsahu se používají pro uzavření smluv zejména smluvní podmínky FIDIC.

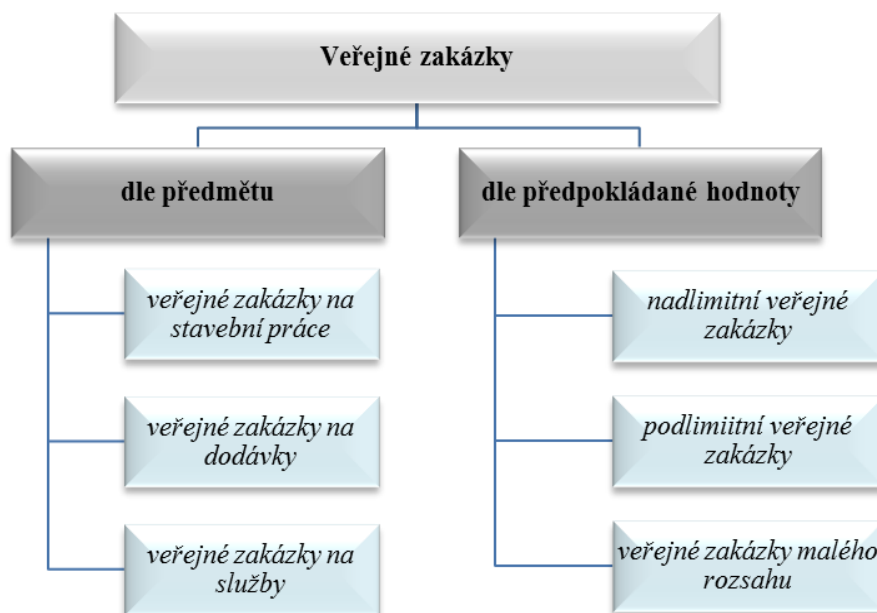
Z důvodu financování veřejných zakázek zejména z veřejných rozpočtů a zdrojů se řídí dle zásad stanovených právními předpisy pro veřejné zakázky. Ty umožňují přehled o způsobu výběru nejvhodnější nabídky a možnost přezkoumat dodatečně celý průběh zadávacího řízení.

Důraz je kladen zejména na bezproblémový průběh zadání i realizace zakázky a účelné vynakládání zdrojů financí v rámci zakázky.

2.1.2 Dělení veřejných zakázek

Veřejné zakázky se dle ZZVZ [6] dělí na druhy dle charakteru předmětu plnění a režimy dle předpokládané hodnoty.

Obrázek 1 - Schéma rozdělení veřejných zakázek

Zdroj: vlastní zpracování dle [6], 2019

2.1.2.1 Druhy veřejných zakázek

Na základě věcného charakteru předmětu plnění jsou veřejné zakázky rozděleny dle § 14 ZZVZ [6] následujícím způsobem:

- **Veřejná zakázka na stavební práce** – zahrnuje zhotovení stavby a veškeré s ní související činnosti (projektová, inženýrská činnost aj.).
- **Veřejná zakázka na dodávky** – zakázky, jejichž předmětem je pořízení movité či nemovité věci (zboží) formou koupě, nájmem či pachtem.
- **Veřejné zakázky na služby** – jejichž předmětem jsou všechny ostatní činnosti, které nejsou definovány v zakázkách na dodávky či stavební práce.

Veřejné zakázky (VZ) se smíšeným předmětem se zadávají dle platných pravidel, která odpovídají hlavnímu předmětu VZ. Pokud jsou obsahem předmětů pouze dodávky a služby, je předmětem zakázky ten s vyšší předpokládanou hodnotou. (dle § 15 ZZVZ)

2.1.2.2 Režim zakázek dle předpokládané hodnoty

Předpokládaná hodnota VZ dle § 16 ZZVZ [6] je vyjádřena předpokladem výše plnění za zakázku, která zahrnuje veškeré činnosti vyplývající ze smlouvy, popřípadě i výši odměn v souvislosti s účastí zadávacího řízení pro dodavatele. Toto plnění je vyjádřeno finanční částkou bez DPH určenou zadavatelem zpravidla před zahájením zadávacího řízení. Zadavatel stanovením předpokládané hodnoty určuje, v jakém režimu proběhne zadávací řízení:

- **Nadlimitní** – pokud předpokládaná hodnota VZ je rovna či přesahuje finanční limit stanovený právním předpisem pro jednotlivé zadavatele dle kategorie dodávek, služeb, stavebních prací a dle typu zakázky. Pro VZ na stavební práce je limit s účinností od 1.1.2018 dle Nařízení vlády č. 471/2017 Sb., kterým se mění nařízení vlády č. 172/2016 Sb., o stanovení finančních limitů a částek pro účely zákona o zadávání veřejných zakázek stanoven na 149 224 000 Kč. [13]
- **Podlimitní** – jejichž předpokládaná hodnota VZ je vyšší nežli 6 000 000 Kč na stavební práce, 2 000 000 u dodávek a služeb a zároveň nepřesahuje limit nadlimitní zakázky. (dle § 26 ZZVZ)
- **Zakázky malého rozsahu** – s předpokládanou hodnotou nižší nebo rovnu částce 6 000 000 Kč na stavební práce a 2 000 000 Kč u dodávek a služeb. (dle § 27 ZZVZ)

Tabulka 1 - Finanční limity veřejných zakázek pro veřejné zadavatele

	Veřejné zakázky na dodávky a služby		Veřejné zakázky na stavební práce	
	Předpokládaná hodnota bez DPH [Kč]			
	od	do (včetně)	od	do (včetně)
Veřejná zakázka malého rozsahu	0	2 000 000	0	6 000 000
Podlimitní veřejná zakázka	2 000 000	5 994 000	6 000 000	149 224 000
Nadlimitní veřejné zakázka	5 994 000		149 224 000	

Zdroj: vlastní zpracování dle [13], 2019

2.1.3 Zadavatel

Zadavatel se zavazuje za finanční protiplnění za poskytnuté dodávky, služby či stavební práce od dodavatele. Dle § 4 ZZVZ [6] je zadavatel:

- **Veřejný** – Česká republika, organizační složky státu, územní samosprávné celky či příspěvková organizace. Veřejného zadavatele může též vykonávat Česká národní banka, státní příspěvkové organizace, či právnická osoba, jež byla zřízena za účelem uspokojování zájmu veřejných potřeb.

- **Dotovaný** – subjekt, jenž k úhradě veřejné zakázky čerpá více než 50 % peněžních prostředků z veřejných zdrojů nebo pokud finanční částka zakázky poskytnutá z těchto zdrojů převyšuje 200 000 000 Kč.
- Při zadávání **sektorových zakázek** je dle § 151 ZZVZ zadavatelem také osoba vykonávající relevantní činnost dle § 153 ZZVZ na základě zvláštního či výhradního práva nebo pokud nad touto osobou má veřejný zadavatel dominantní vliv (většinový podíl na kapitálu, disponuje s většinovým hlasovacím právem).

2.1.4 Dodavatel

Osoba nebo seskupení více osob, které nabízí úplatné poskytnutí dodávek, služeb nebo provedení stavebních prací. Dodavatel se stává *účastníkem zadávacího řízení* v okamžiku, kdy projeví předběžný zájem o zakázku, podá žádost o účast v zadávacím řízení nebo podá nabídku. Ve smyslu § 47 ZZVZ [6] účastník zadávacího řízení nahrazuje pojem uchazeč a zájemce.

2.1.5 Druhy zadávacích řízení a jejich silné a slabé stránky

Druhy zadávacích řízení a jejich průběh definuje ZZVZ [6]. Zadávací řízení je přesně definovaný sousled činností, jehož účelem je výběr nejvhodnějšího dodavatele z účastníků zadávacího řízení. ZZVZ udává několik druhů zadávacího řízení lišících se v počátečních podmínkách zakázky, postupu jak pro zadavatele, tak pro účastníky a celkovém průběhu zadávacího řízení.

Dle § 3 ZZVZ je možné zahájit následující druhy zadávacích řízení:

- otevřené řízení
- užší řízení
- jednací řízení s uveřejněním
- jednací řízení bez uveřejnění
- řízení se soutěžním dialogem
- zjednodušené podlimitní řízení
- řízení o inovačním partnerství
- koncesní řízení
- řízení pro zadání veřejné zakázky ve zjednodušeném režimu

Příčemž u nadlimitních zakázek dopravních staveb metod Design-Bid-Build či Design-Build, jenž jsou předmětem diplomové práce, je možné se nejčastěji setkat se zadáním zakázky otevřeným řízením či užším řízením. Další druhy zadávacích řízení, jakožto jednací řízení bez uveřejnění, s uveřejněním či soutěžní dialog jsou pro zakázky daného typu méně užívané. [21]

2.1.5.1 Otevřené řízení (dle § 56 ZZVZ)

Otevřené řízení upravuje § 56 ZZVZ [6] a považováno dle [8] za nejvíce transparentní a otevřenou formu pro výběr dodavatele. Zadavatel zahajuje toto řízení vyvěšením oznámení o zadávacím řízení a stanovuje lhůtu pro podání nabídek. Vyzývá tak neomezený počet dodavatelů k podání nabídky s podklady prokázání své kvalifikace v dané lhůtě. Následně zadavatel sám, či tímto úkonem zmocní hodnotící komisi, posuzuje splnění kvalifikačních podmínek a dle stanovených hodnotících kritérií zvolí nejvýhodnější nabídku. [8]

Otevřené řízení je výhodné pro všechny účastníky zadávacího řízení, jelikož je nijak neomezuje v průběhu zadávání. Nabídku může podat jakýkoli dodavatel, který projeví zájem. Z pohledu zadavatele to může být považováno jako výhoda, jelikož má možnost výběru z většího počtu kvalifikovaných dodavatelů. To však může být časově a organizačně náročné pro objektivní vyhodnocení v případě většího počtu žádostí.

Touto formou řízení může být zadána zakázka jakéhokoli druhu a režimu. Není však vhodná pro složitější veřejné zakázky. Jelikož dodavatel musí podat kompletní nabídku bez možnosti optimalizace řešení návrhu se zadavatelem. [8]

2.1.5.2 Užší řízení (dle § 58 ZZVZ)

Užší řízení se liší od otevřeného řízení způsobem výběru dodavatele. Je postupováno v rámci dvou fází. V první fázi zadavatel nejprve zveřejní oznámení o zahájení užšího řízení se stanovenou lhůtou, po kterou může neomezený počet dodavatelů podat žádost o účast v řízení. Po vypršení lhůty zadavatel veškeré podané žádosti vyhodnotí a účastníky, kteří splňují kvalifikační podmínky vyzve k podání nabídky. Mimo takto vybraných účastníků zadávacího řízení nikdo další podat nabídku nemůže. [8]

Výhodou pro zadavatele je předběžné vyfiltrování vhodných uchazečů o zakázku a jejich následné vyzvání k podání konkrétní nabídky. Tudiž zde není taková časová a organizační náročnost jako u otevřeného řízení. Pro uchazeče může být nevýhodné, stejně jako v otevřeném řízení, nutnost podání kompletní nabídky bez možnosti jejího řešení se zadavatelem. [8]

2.1.5.3 Jednací řízení s uveřejněním (§ 60 ZZVZ)

Tento způsob řízení je vhodný pro složitější zakázky, u kterých je nutné předchozí jednání či optimalizace jejího řešení. Průběh je obdobný užšímu řízení s tím rozdílem, že zadavatel následně jedná s účastníky zadávacího řízení za účelem optimalizace nabídky. Zadavatel v průběhu řízení poskytuje informace všem účastníkům zadávacího řízení, zároveň může měnit nebo doplňovat zadávací podmínky. [8]

Výhodou jednacího řízení s uveřejněním je zejména možnost následného jednání zadavatele s účastníky o jejich přikládaných nabídkách. Tímto řízením lze lépe přizpůsobit řešení nabídky požadavkům zadavatele a zároveň objasnit podmínky a zadání každému účastníkovi. Nevýhodou tohoto řízení může být časová náročnost spojená s vyjednáváním o způsobu řešení zakázky. [8]

2.1.5.4 Jednací řízení bez uveřejnění (§ 63 ZZVZ)

Jednací řízení bez uveřejnění upravující § 63 ZZVZ [6] je méně užívaným řízením. Lze ho použít v případě, že nebyly zásadně změněny zadávací podmínky oproti předchozímu otevřenému či užšímu řízení. Zadavatel odesílá vybraným dodavatelům výzvu k podání nabídky nebo k zahájení jednání a následně s nimi jedná o podmínkách uzavření smlouvy. Zúčastnit se mohou pouze ti dodavatelé, kteří byli vyzváni. [8]

Tento typ řízení je vhodný u zakázek, u nichž v předchozích řízeních nebyly podané nabídky či nesplňovaly podmínky zadávacího řízení. Lze užít také v případě, že plnění zakázky je specifické a je předurčeno konkrétnímu dodavateli. Tento způsob řízení značně omezuje podmínky hospodářské soutěže. Z toho důvodu jsou ve znění ZZVZ [6] přesně specifikovány podmínky, za jakých lze přistoupit k vypsání tohoto řízení. [8]

2.1.5.5 Řízení se soutěžním dialogem (§ 68 ZZVZ)

Použití soutěžního dialogu je vhodné u velmi složitých zakázek, kde zadavatel nemá jasnou představu o předmětu zakázky a je třeba najít optimální řešení. Lze použít tehdy, pokud mu předcházelo otevřené či užší řízení, které bylo zrušeno. [8]

Zadavatel v tomto řízení upravující § 68 ZZVZ [6] vyzývá odesláním oznámení o zadávacím řízení neomezený počet uchazečů k podání žádosti o účast. Po vypršení lhůty pro podání žádosti zadavatel posuzuje soulad žádosti se zadávacími podmínkami a vyloučí účastníky nesplňující požadavky. Ostatní vyzve k účasti v soutěžním dialogu za účelem nalezení řešení splňující potřeby zadavatele. [8]

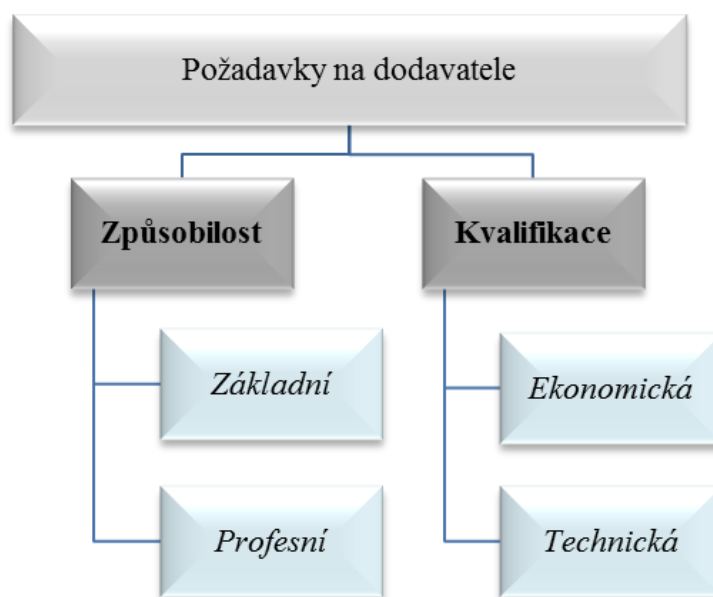
V soutěžním dialogu zadavatel určí, které řešení je pro něho nejvhodnější a nevhodná vyloučí. Následně informuje všechny účastníky o ukončení dialogu a vyzývá je k podání nabídky na nalezené řešení. Zadavatel poté s vybraným dodavatelem jedná o potvrzení nabídky a upřesnění smluvních podmínek. [8]

Řízení se soutěžním dialogem je výhodné zejména pro zadavatele, který nemá dostatečné zkušenosti se zakázkou daného typu a nemá jasnou představu o jejím technickém provedení, které za pomoci návrhů od účastníků získá. Nejistota v tomto způsobu řízení může být pro účastníka. Ten v soutěžním dialogu může navrhnout nejvhodnější řešení daného zadání, ale ve výsledku může nabídku vyhrát jiný dodavatel s lepší podanou nabídkou na návrh řešení. [8]

2.1.6 Kvalifikace

V zadávacích podmínkách zadavatel klade požadavky, jimiž má dodavatel prokázat schopnost realizovat zakázku o níž se uchází. *Požadavky na kvalifikaci v nadlimitním režimu zakázky* ve smyslu ZZVZ [6] jsou rozděleny na způsobilost a samotnou kvalifikaci dodavatele dle obrázku 2. Zadavatel je povinen dle § 73 ZZVZ stanovit údaje, které musí účastníci v rámci zadávacího řízení doložit k prokázání kvalifikace. Ti následně předkládají doklady buďto formou kopie dokladu nebo je možné tuto povinnost splnit odkazem na prvky kvalifikace, které jsou vedené ve veřejně dostupném informačním systému veřejné správy. [14]

Obrázek 2 – Kvalifikační požadavky na dodavatele

Zdroj: vlastní zpracování dle § 73 ZZVZ [6], 2019

2.1.6.1 Základní způsobilost

Kvalifikace pomocí základní způsobilosti je popsána v § 74 ZZVZ [6]. Část podmínek pro splnění byla převzata a pouze mírně upravena z § 53 ZVZ [5]. Například povinnost dodavatele prokázat nově dle ZZVZ vymezen pouze na období posledních 5 let před zahájením zadávacího řízení. Beztrestnost dodavatel prokazuje ve vztahu k zemi svého sídla nikoli v rámci České republiky. [14]

Dodavatel musí doložit podklady prokazující, že není v likvidaci a zároveň musí prokázat, že nemá v České republice či zemi svého sídla *splatný* nedoplatek daňový či na pojistném.

Dle § 75 ZZVZ jsou popsány situace, kdy zadavatel nemusí vyloučit účastníka z řízení, i přestože nesplnil podmínky základní způsobilosti. Zejména v případě, pokud by vyloučení účastníka znemožnilo dané zadávací řízení zakázky nebo pokud se jedná o naléhavý veřejný zájem ve smyslu veřejného zdraví nebo ochrany životního prostředí. Případně účastník zadávacího řízení může dle § 76 ZZVZ obnovit svou způsobilost k účasti v řízení přijetím nápravných opatření – uhrazení nedoplatků, náhrada újmy aj. [14]

Posouzení, zda účastník bude vyloučen je následně na rozhodnutí zadavatele. Možnost obnovení způsobilosti s sebou přináší určitá rizika, jelikož účastník může ještě těsně před vypršením lhůty doložit tyto potřebné doklady a tím komplikuje zadavateli průběh řízení. Zákon zadavateli neudává, co je dostatečné pro navrácení účastníka do zadávacího řízení, což může vést k řadě sporů a nejasností mezi účastníky řízení. [14]

2.1.6.2 Profesní způsobilost

Prokázání profesní způsobilosti je možné dle § 77 ZZVZ čtyřmi způsoby. Dodavatel prokazuje splnění profesní způsobilosti pomocí výpisu z obchodního rejstříku. Výpis je povinen předložit každý z účastníků, který se podílí na podání nabídky, ať v rámci jednotlivce či společně.

Dále může zadavatel po dodavateli požadovat předložení dokladu o oprávnění podnikání v rámci předmětu zakázky, doklad o členství v profesní organizaci či doklad o odborné způsobilosti dodavatele nebo osoby, prostřednictvím které je způsobilost zajišťuje. [14]

2.1.6.3 Ekonomická kvalifikace

ZZVZ § 78 vymezuje kritéria ekonomické kvalifikace a způsob prokázání. Jako doklad ekonomické a finanční kvalifikace může zadavatel požadovat doložení celkového obratu dodavatele nejdéle za poslední tři účetní období. Pokud dodavatel vznikl později, dokládá obrat za účetní období od svého vzniku. [14]

2.1.6.4 Technická kvalifikace

Obsáhlý výčet kritérií technické kvalifikace udává § 79 ZZVZ. Právní úpravou došlo k hromadnému soupisu a sjednocení těchto kritérií ke všem druhům veřejných zakázek. Mimo výjimek, u kterých jsou v ustanoveních uvedeny konkrétní podmínky. [14]

Pro prokázání technické kvalifikace může dle § 79 ZZVZ zadavatel požadovat doložení seznamu **provedených stavebních prací za posledních pět let**, popřípadě seznam **významných dodávek a služeb** poskytnutých **za poslední tři roky**. Dalším požadavkem může být doložení seznamu techniků, kteří se budou podílet na plnění zakázky, osvědčení o odborné kvalifikaci ve vztahu k předmětu plnění či popis technického vybavení k zajištění kvality.

Zadavatel má také možnost požádat o provedení kontroly technické kapacity dodavatele v případě složitých prací nebo pokud je požadován zvláštní účel užití předmětu zakázky. Dodavatel by měl být schopen doložit u výrobků doklad o shodě s danou technickou normou či jiným dokladovým dokumentem. [14]

2.1.6.5 Seznam kvalifikovaných dodavatelů

Dle § 230 ZZVZ je prováděn zápis do seznamu kvalifikovaných dodavatelů, který dokládá *základní a profesní způsobilost dodavatele*. Dodavatel musí doložit doklady pro splnění kritéria způsobilosti nejdéle 3 měsíce před podáním žádosti.

Tyto doklady mohou být nahrazeny odkazem na informace vedené v informačním systému veřejné správy, který je spravován zpravidla Ministerstvem pro místní rozvoj (dále MMR), čímž je snížena administrativní náročnost a je urychlen celý proces zadávání.

2.1.7 Hodnocení nabídek

ZZVZ udává hodnocení nabídek **dle jejich ekonomické výhodnosti**. Dle § 114 ZZVZ je možné kritérium ekonomické výhodnosti stanovit a základě těchto preferencí:

- nejvýhodnější poměr nabídkové ceny a kvality,
- nejvýhodnější poměr nákladů životního cyklu a kvality,
- nejnižší náklady životního cyklu,
- nejnižší nabídková cena.

Zadavatel má povinnost určit v zadávací dokumentaci pravidla pro hodnocení nabídek obsahující *kritéria hodnocení, váhy kritérií a metodu vyhodnocení*.

Hodnotícími kritérii dle § 114 ZZVZ mohou být:

- technická úroveň,
- estetické či funkční vlastnosti,
- sociální, environmentální nebo inovační aspekty,
- organizace, kvalifikace či zkušenost osob, které se budou přímo podílet na plnění veřejné zakázky,
- podmínky a lhůta dodání či dokončení plnění aj.

Zadavateli je také umožněno stanovit předem pevnou výši ceny zakázky a nabídky hodnotit pouze podle kvality plnění.

2.2 Zásadní změny nového právního předpisu zadávání

Původní znění Zákona č. 137/2006 Sb., o veřejných zakázkách (ZVZ) zadavateli přesně definoval postup, jak se při zadávání zakázky chovat a čím se řídit. Lze ho považovat za jakousi metodiku, jenž udává, co je nutno v které fázi zadávacího řízení dodržet.

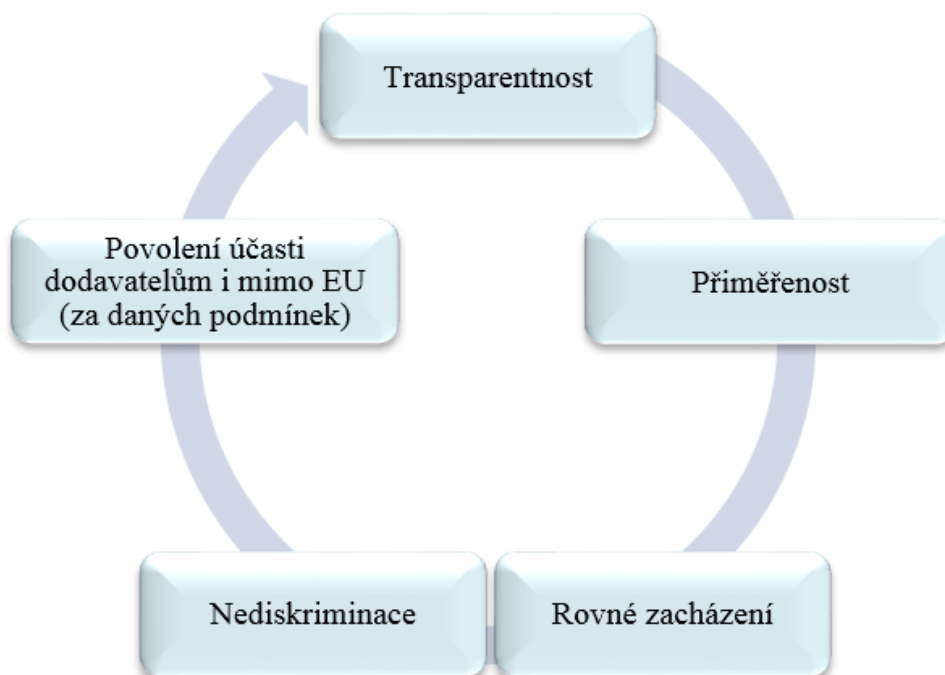
Původní znění nahrazuje nový právní předpis zadávání, který obsahuje řadu změn. Dochází k implementaci Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2014/24/EU o zadávání veřejných zakázek a ve snaze o celkové zjednodušení zadávání zejména u složitých veřejných zakázek. Aktuální znění Zákona č. 134/2016 Sb., o zadávání veřejných zakázek (ZZVZ) tedy již nelze považovat za podrobný postup, ale spíše základní rámec definovaných povinností. Hlavním cílem je snížení administrativní náročnosti a s tím související urychlení celého procesu zadávání. [10, 11]

2.2.1 Zásady zadávání

Aktuální znění ZZVZ [6] poskytuje zadavateli při zadávání veřejné zakázky větší volnost a většina rozhodnutí o průběhu zakázky závisí na jeho volbě. Spoléhá se na to, že zadavatel bude dodržovat zásady zadávání. [12]

Se zvýšenou flexibilitou při zadávání jsou na zadavatele kladeny vyšší nároky v podobě odpovědnosti za zvolené postupy, které musí být vždy schopen řádně zdůvodnit. Jakýkoli zadavatel, který zahájí zadávací řízení veřejné zakázky, je povinen dodržovat zásady zadávání dle § 6 ZZVZ:

Obrázek 3 – Zásady zadávání VZ

Zdroj: vlastní zpracování dle § 6 [6] ZZVZ, 2019

- **Zásada transparentnosti** – schopnost zadavatele odůvodnit jakýkoli svůj zvolený postup.
- **Zásada přiměřenosti** – povinnost vytvářet adekvátní požadavky pro účastníky zadávacího řízení při zadávání (technické požadavky, podmínky kvalifikace, časové termíny aj.) a přiměřené zadávací podmínky danému účelu.
- **Zásada rovného zacházení a zákaz diskriminace** – zachovat ke všem účastníkům zadávacího řízení stejný přístup, poskytovat všem potřebné informace ve stejný čas.
- **Povolení účasti v zadávacím řízení dodavatelům se sídlem mimo EU** – v členském státě Evropské unie nebo jiném státě mimo EU, který má s Českou republikou či Evropskou unií uzavřenou mezinárodní smlouvu zaručující přístup dodavatelům z těchto států k zadávané veřejné zakázce. (dle § 6 ZZVZ)

V následující podkapitole jsou popsány změny ve prospěch jednotlivých účastníků řízení – z pohledu zadavatele i dodavatele, jakožto účastníka zadávacího řízení. Vzhledem k charakteru práce je zaměřeno zejména na změny, které mají zásadní vliv u nadlimitních zakázek dopravních staveb.

2.2.2 Změny ve prospěch zadavatele

V novém zákonu dle § 33 ZZVZ je definována **předběžná tržní konzultace** zadavatele s dodavateli či odborníky, která v dřívější verzi zákona nebyla stanovena. Zadavateli má pomáhat zejména u zakázek složitějšího charakteru, u kterých je vhodná konzultace s odborníky či dodavateli v daném oboru za účelem specifikace dané zakázky. Dále napomáhá s přípravou zadávacích podmínek k účasti v řízení – stanovením hodnotících kritérií, kvalifikací dodavatelů a dalšími požadavky na obsah zakázky. [12]

Zadavatel musí postupovat tak, aby nenarušil hospodářskou soutěž veřejné zakázky. Tedy o veškerých změnách, které na zakázce proběhly vlivem předběžné konzultace s pozvaným dodavatelem, je povinen informovat ostatní účastníky řízení a tuto část zadávací dokumentace následně uveřejnit i s identifikací dodavatele, který s daným řešením přišel. Dodavatel nesmí narušit hospodářskou soutěž tím způsobem, že by popřípadě navrhl řešení, kterým by znevýhodnil ostatní účastníky řízení. [10, 12]

Předběžné oznámení úmyslu zahájení zadávacího řízení dle § 33 ZZVZ je nově na rozhodnutí zadavatele, zda ho chce či nechce uveřejnit. Předběžné oznámení může značně zkrátit lhůtu pro podávání nabídek a mít vliv celkový průběh zadávání. Nově lze tímto způsobem zahájit i některá zadávací řízení – užší řízení, jednací řízení bez uveřejnění a ve zjednodušeném režimu. [10, 12]

Dalším benefitem dle § 39 ZZVZ je tzv. **flexibilita kroků zadavatele při zadávacím řízení**. Ustanovení umožňuje zadavateli po otevření nabídek účastníků provést posouzení splnění podmínek účasti v zadávacím řízení před hodnocením nabídek nebo až po hodnocení nabídek. Dle standardního postupu dle starého zákona se nejprve posoudí všechny nabídky – dle kvalifikace, požadavků zadavatele a na nejnižší nabídkovou cenu. Poté uchazeče nesplňující požadavky zákona či zadavatele, může zadavatel vyzvat k doplnění a objasnění údajů. Popřípadě při nereagování na výzvu daného uchazeče vyloučí pro nesplnění požadavků. Následně dochází k hodnocení nabídek dle kritérií.

Pokud se zadavatel rozhodne zaměnit standardní pořadí a začít hodnocením nabídek, může to vést k výraznému urychlení. Jelikož zadavatel nemusí posuzovat již všechny nabídky, ale pouze vítěznou. Vítězný účastník je vyzván k doplnění údajů a v případě nesplnění vyloučen. Poté dochází k přepočítání bodů vícekritériálního hodnocení nabídek a vyzvání následujícího účastníka. Zároveň může vyloučit dodavatele, kteří se v minulosti dopustili pochybení na realizaci jiné zakázky ještě před posouzením jejich nabídky. [11]

2.2.3 Změny ve prospěch dodavatele

Dle § 46 ZZVZ zadavatel může pro účely řádného průběhu zadávacího řízení požadovat po účastníkovi **objasnění předložených údajů nebo doplnění chybějících údajů v přiměřené lhůtě**. V případě, že účastník lhůtu promešká, může ji zadavatel prodloužit nebo prominout zmeškání, popřípadě zažádat opakovaně. Účastník má tedy více možností, jak v případě pochybení doplnit chybějící údaje, aniž by ho zadavatel ihned vyloučil pro nesplnění zadávacích podmínek. [11]

Nově se také **nepovažuje za podstatnou změnu závazku ze smlouvy** záměna jedné či více položek v soupisu stavebních prací jednou či více položkami, pokud těmito položkami nedojde ke zhoršení kvality či zvýšení ceny oproti původním položkám. (dle § 222 ZZVZ)

Vzhledem k těmto skutečnostem by již nemuselo docházet k tomu, že ve výsledku nejvýhodnější nabídka bude vyloučena kvůli chybějícím podkladům v dokumentaci či nesrovnalosti ve výkazu výměr. [11]

2.2.4 Prolínání původního a nového znění zákona

Zakázky, které byly započaty během účinnosti původního znění ZVZ [5], podléhají tomuto zákonu až do jejich ukončení. Naopak změny smluv k těmto zakázkám (dodatky), které vznikly již za platnosti nového znění zákona, podléhají podmínkám aktuálního ZZVZ [6].

Další problematickou částí je rozsah kvalifikace dodavatele, která je ve starém zákoně jinak specifikována nežli v novém. Přesto se v některých případech může dodavatel prokázat kvalifikací dle nového platného zákona u zakázky uzavřené dle starého zákona.

Vyplývající situace, které mohou nastat:

- Zakázka se řídí dle starého zákona, ale naopak vícepráce či méněpráce k této zakázce se řídí již dle zákona nového.
- Dodavatel byl zapsán v seznamu kvalifikovaných dodavatelů v účinnosti starého zákona, poté v zakázce dle starého zákona se může zadavateli prokázat kvalifikací s výpisem ze seznamu kvalifikovaných dodavatelů dle již platného zákona nového.

[10]

3 Smluvní podmínky FIDIC

Před začátkem zadávacího řízení je nutné správně určit **vhodný způsob dodávky zakázky**. Od zvoleného způsobu dodávky se následně odvíjí obchodní a smluvní podmínky dané zakázky. Povinnost jasně definovaných a prověřených smluvních podmínek veřejných zakázek je daná zákonnými ustanoveními a je podmínkou možnosti čerpání dotací evropských fondů a dalších institucí. Pro výstavbové projekty složitějšího charakteru, které jsou zadávány veřejným zadavatelem na principu veřejné zakázky jsou pro tento účel používány smluvní podmínky FIDIC. [1]

Tato kapitola se zabývá popisem hlavních důvodů implementace těchto vzorových smluvních podmínek u zakázek v rámci ČR. Dále se věnuje seznámení se základními typy vzorů knih, které jsou nejvíce používány vzhledem k řešené problematice.

3.1 FIDIC

Zkratka FIDIC neboli *Fédération Internationale des Ingenieurs-Consieils* je v ČR známa v překladu jako *Mezinárodní federace konzultačních inženýrů*. Představuje sdružení založené r. 1913 ve Francii. Sdružení tehdy založené několika málo subjekty získalo významné celosvětové zastoupení až po druhé světové válce. Dnes představuje mezinárodně uznávanou nevládní organizaci skládající se z členů v celosvětovém měřítku, jedním z nich je i Česká republika.

V roce 1957 byly federací vydány první vzorové podmínky *Conditions of Contract for Works of Civil Engineering Construction*, jež jsou pilířem dnešní tzv. Červené knihy FIDIC (známá jako *Red Book*).

Původní verze smluvních podmínek byla následně vlivem vývoje stavebnictví aktualizována a revidována. V roce 1999 vznikla aktualizovaná a dodnes používaná verze *First Edition* se čtyřmi základními knihami. Nejnovější aktualizace proběhla v roce 2017, avšak prozatím se nepředpokládá její rozsáhlejší rozšíření do praxe. [1, 3]

3.1.1 FIDIC v rámci ČR

Zastoupení ve FIDIC má Česká republika prostřednictvím České asociace konzultačních inženýrů (zkratka CACE). Jedná se o organizaci, která byla založena v době formování trhu konzultační inženýrské profese v ČR. Asociace byla přijata mezi řádné členy FIDIC r. 1992. Mezi hlavní cíle CACE patří certifikovaná školení, vypracování nových stanovisek a rozšíření vazby FIDIC v rámci ČR. [3]

3.1.1.1 Důvody implementace

Pro kvalitní provedení realizace zakázek, zejména náročných výstavbových projektů, je důležité mít jasně specifikována práva a povinnosti jednotlivých účastníků ve smlouvě o dílo. Obchodní závazkové vztahy zákonné úpravy smlouvy o dílo se v ČR řídí dle Zákona č. 89/2012 Sb., občanského zákoníku (dále NOZ). Nicméně, vzhledem k individuálnosti každého projektu není tento právní předpis dostačující pro kompletní správu zakázky.

Zákonná ustanovení § 1751 NOZ umožňují smluvním stranám volnost v podobě možnosti sestavení odchylných ujednání ve smlouvě, která mají před zněním daných obchodních podmínek přednost. Smluvní strany mají tak možnost sestavení kontraktu částečně dle vlastních potřeb, což vede k možné nevyváženosti podmínek jednotlivých stran a vzniku sporů.

Pro zajištění právní jistoty, jasné nastavení podmínek smluvních stran a lepší předvídatelnosti průběhu realizace náročných výstavbových projektů, kterých je ve výstavbě dopravních staveb četná řada, je nutné použití detailních vzorových dokumentů. [1, 3]

Z těchto důvodů a vlivem rostoucího zájmu zahraničních investorů po roce 1989 o realizaci vlastních výstavbových projektů s využitím místních stavebních společností došlo k postupné implementaci vzorů mezinárodních smluvních podmínek FIDIC. Ty představují sjednocení nashromážděných zkušeností a mají sloužit jako návod pro efektivnější průběh zakázky. [3]

3.1.1.2 Vliv institucí

Za implementaci smluvních podmínek FIDIC se zapříčinil i vstup ČR do Evropské unie (EU), jelikož podmínkou pro čerpání dotací z fondů EU je povinnost použití prověřených smluvních vzorů u spolufinancovaných projektů.

Poprvé byla tato podmínka požadována u spolufinancovaných projektů ze strukturálních fondů, jejichž zaměření bylo zejména na financování infrastrukturních projektů v oblastech životního prostředí a dopravy. Postupně začali mít požadavek na použití smluvních podmínek FIDIC u výstavbových projektů i finanční instituce. Tou nejvýznamnější je Evropská investiční banka, která jakožto instituce vlastněna členskými státy EU poskytuje dlouhodobé úvěry veřejný i soukromým sektorům na projekty týkající se veřejného zájmu, inovací, dopravy a energetiky a u soukromého sektoru pak na rozvoj malých a středních podniků. [3]

3.1.1.3 Místní právní systém

Smluvní standardy FIDIC jsou navrženy pro užití v **angloamerickém právním prostředí – common law**, jenž je používán výhradně na území Anglie a Ameriky. V tomto právním prostředí jsou tzv. *veškerá ujednání ve smlouvě nadřazena nad zákon*, neboť je tento systém postaven na zvyklostech, pragmatickém přístupu a principu smluvní svobody. Tudíž jsou veškerá ujednání smluvních stran závazná a neměnná. [2,3]

Avšak **kontinentálně-evropský právní systém – civil law**, který je používán i na území ČR, je založen na římském právu a klade důraz na právní teorii. Oproti angloamerickému systému se tento systém liší v postavení *smlouvy o dílo, která zde podléhá zákonu*. Proto je nutné respektovat zákonná ustanovení dané země. [2,3]

Odlišnosti právních systémů mají velký význam zejména v oblasti řízení výstavbových projektů a řešení sporů, kdy je nutné v rámci ČR řešit tyto spory v souladu se zákonem. Je tedy možné, že některá ustanovení dána FIDIC nejsou vymahatelná nebo podléhají splnění ještě dalších podmínek dle zákona. Z toho důvodu dochází k tvorbě Zvláštních podmínek, které upravují Obecné podmínky smluv do podoby, aby byly v souladu s místním právním prostředím. [2,3]

3.2 Vzory smluvních podmínek

Pro účely dodávek stavebních prací a technologických zařízení se dnes nejvíce používají tři základní vzory smluvních podmínek FIDIC ve verzi 1. vydání z roku 1999, kterými jsou:

- **Conditions of contract for Construction (CONS/ tzv. Red Book)** – tzv. Červená kniha smluvních podmínek pro výstavbu pozemních a inženýrských staveb projektovaných objednatelem. Jsou podmínkami sloužící pro zakázky **Design-Bid-Build**, u kterých přebírá rizika za projektovou dokumentaci objednatel. Optimální použití je u *liniových staveb obvyklého charakteru*. [2,3]
- **Conditions of Contract for Plant and Design Build (P&DB / tzv. Yellow Book)** - tzv. Žlutá kniha smluvních podmínek pro kompletní dodávku technologických zařízení a projektování a výstavbu technologického díla (strojní, elektro) a pozemních a inženýrských staveb projektovaných zhotovitelem. Jsou podmínkami zakázek **Design-Build**, u kterých rizika spojená s projektovou dokumentací i realizací přebírá větší mírou zhotovitel. V rámci dopravních staveb je jejich ideální použití u *speciálních technologií mostů, tunelů* a jiných staveb, u kterých jsou předvídatelné externí podmínky. [2,3]

- **Conditions of Contract for EPC /Turnkey Projects (EPC(T) / tzv. Silver Book neboli projekty „na klíč“)** - tzv. Stříbrná kniha smluvních podmínek, které jsou vhodné pro individuálně řešené projekty **Design-Build**, které obnáší technické dodávky s přenesením větší míry rizik na zhotovitele – zejména za projektovou dokumentaci a zodpovědnost nad kontrolou realizace zakázky. Využívají se v případě *dodávky celých investičních celků – elektrárny vodní, jaderné, solární aj.*, kde je nutná vysoká spolehlivost a předvídatelnost ceny a doby výstavby. V rámci dopravních staveb nejsou využívány, jelikož při tomto způsobu řešení dochází k větší absenci vstupu objednatele do požadavků na předmět a celkovou realizaci investičního celku.[3]

Pro účely této práce jsou proto dále řešeny pouze dodávky pomocí CONS/Red book a P&DB/Yellow book, jelikož z těchto vzorů nejčastěji vychází zadávání a smluvní podmínky pro nadlimitní veřejné zakázky dopravních staveb v ČR.

3.3 Smlouva o dílo

Vzory FIDIC dle podčl 1.1.1.1 [24] definují smlouvu jako soubor dokumentů seřazených dle závaznosti. Vlastní obecná struktura obou zkoumaných knih FIDIC je identická. Odlišnosti dokumentů nastávají až od určité části v závislosti na alokaci rizik dle zvoleného vzoru smluvních podmínek. Ve vzoru **Red Book** jsou obsahem mimo jiné i *technické specifikace a výkresová dokumentace dokládána objednatelem*. Naopak **Yellow Book** obsahuje *požadavky objednatele na projektovou dokumentaci a návrh zhotovitele*. [3]

Tabulka 2 – Struktura dokumentů smlouvy o dílo dle FIDIC

Red Book (CONS)	Yellow Book (P&DB)
a) Smlouva o dílo	a) Smlouva o dílo
b) Dopis o přijetí nabídky	b) Dopis o přijetí nabídky
c) Dopis nabídky	c) Dopis nabídky
d) Zvláštní podmínky	d) Zvláštní podmínky
e) Obecné podmínky	e) Obecné podmínky
f) Technická specifikace	f) Požadavky objednatele
g) Výkresy	g) Formuláře
h) Formuláře a ostatní dokumenty tvořící součást smlouvy	h) Návrh zhotovitele a ostatní dokumenty tvořící součást smlouvy

Zdroj: vlastní zpracování dle [3, 24, 25], 2019

3.3.1 Dokumenty smlouvy o dílo

Vlastním dokumentem tvořící smlouvu o dílo, český ekvivalent k *contract agreement*, je krycí list smlouvy, který stvrzuje pouze nabídkovou částku a vyjádření závazku ze smlouvy o dílo. Ve všem ostatním odkazuje na další dokumenty tvořící tuto smlouvu. [3]

3.3.2 Dopis o přijetí nabídky

Dopis o přijetí nabídky je dle vzoru FIDIC podčl. 1.1.1.3 [24] objednatelem podepsaný dopis o přijetí Dopisu nabídky. Přijetí je chápáno jako datum podpisu Smlouvy o dílo. [3]

3.3.3 Dopis nabídky

Dopis nabídky je dle podčl. 1.1.14 [24] dokument připravený Zhotovitelem, jenž obsahuje podepsanou nabídku objednateli na dílo. Podle vzorů Red Book (CONS) a Yellow Book (P&DB) je k tomuto dopisu přiložena příloha k nabídce obsahující základní informace – údaje o objednateli a zhotoviteli, jméno a adresu správce stavby, záruční dobu, rozhodné právo, úřední a komunikační jazyk, výši plnění a celkovou zálohu díla aj. [3]

3.3.4 Obecné a zvláštní podmínky

Smluvní (obchodní) podmínky tvoří podstatu **smlouvy o dílo**, určují hlavní práva a povinnosti smluvních stran. Z těchto vzorů vychází i *Obchodní podmínky resortu dopravy pro stavby pozemních komunikací schválené Ministerstvem dopravy*. FIDIC doporučuje své vzory pro použití v mezinárodním prostředí (viz kapitola 3.1.1.3). Z tohoto důvodu jsou rozděleny na část obecnou a zvláštní. Výsledná podoba smluvních podmínek tedy obsahuje:

- **Všeobecné obchodní podmínky (VOP)** - Obecné podmínky, jež jsou součástí knih FIDIC, jsou závazné a není možné je upravovat.
- **Zvláštní obchodní podmínky (ZOP)** – obsahující úpravy a doplnění VOP vzorů dle místního právního prostředí a dle specifik konkrétního projektu. [2,3]

3.3.5 Technická specifikace

Při užití Red Book (CONS) je součástí smluv *technická specifikace*, jež je definována v podčl. 1.1.1.5 [24]. Jedná o technickou specifikaci Díla včetně dodatků a modifikací v souladu s požadavky objednatele a se Smlouvou o dílo.

V rámci Yellow Book jsou v podčl. 1.1.1.5 [25] řešeny *požadavky objednatele*, jelikož projektová dokumentace je zajišťována zhotovitelem.

3.3.6 Výkresy

Výkresy je označována výkresová dokumentace díla dle podčl. 1.1.1.6 [24] obsahující výkresy díla včetně veškerých modifikací vydaných objednatelem. Takto dokládané *výkresy* jsou součástí smluv při použití Red Book (CONS). Při použití Yellow Book (P&DB) jsou v této části *požadavky objednatele*.

3.3.7 Požadavky objednatele

Definice *požadavků objednatele* je řešena v podčl. 1.1.1.5 [25] jako dokument, který specifikuje účel, rozsah a projektovou dokumentaci anebo další technická kritéria Díla.

V rámci těchto požadavků jsou objednatelem stanoveny části díla a požadovaná kritéria na dílo, které má zhotovitel dle těchto požadavků vyprojektovat. Na základě technických dovedností a zkušeností objednatele se může jednat o základní výčet účelu a stanovení požadavků na funkčnost a estetiku díla až po podrobné požadavky na technologický postup a vlastnosti výsledného provedení, což může zhotovitele značně vymežit v realizaci. [2]

3.3.8 Návrh zhotovitele

V rámci Yellow Book (P&DB) dle podčl. 1.1.1.7 [25] je za návrhem dokument předkládaný zhotovitelem společně s dopisem nabídky. Tento dokument zpravidla obsahuje návrh projektové dokumentace zhotovitele.

3.3.9 Formuláře a dokumenty

Společně s návrhem zhotovitele a s dopisem nabídky jsou předkládány i formuláře a ostatní dokumenty dle stanovení ve smlouvě. Tyto dokumenty mohou obsahovat osobní údaje, seznamy, harmonogramy plateb či rozpisy položkových cen aj. [2, 25]

3.4 Cena díla

Ve smlouvě o dílo je objednatel vázán k finančnímu plnění vůči zhotoviteli za dílo. Smlouva o dílo výstavbových projektů nemůže, na rozdíl od kupní smlouvy, vzhledem k náročnosti reálně obsahovat dopředu známou přesnou cenu díla. Celková přesná cena je zpravidla zjištěna až po dokončení díla. Způsob stanovení ceny díla není podrobně definován v zákonných ustanoveních, proto musí být v každé smlouvě jasně určen způsob jejího stanovení. [3]

Pro základní rozčlenění druhů cen lze použít následující rozlišující kritéria:

- Cena díla spojená s ekonomickými vlivy:
  - **Pevná** – v důsledku ekonomických vlivů zůstává neměnná po celou dobu účinnosti smlouvy.
  - **Pohyblivá** – reaguje na ekonomické vlivy, kterými jsou např. inflace, deflace, změny cen vstupů aj. [3]
- Cena díla z hlediska konstrukce ceny (obsahu ceny a způsobu jejího stanovení)
  - **Položková/měřená zakázka** (*re-measurement*) - tzv. *cena za položky*, která je hrazena pravidla měsíčně dle měření *na základě skutečně provedených prací*. Položky se ocení jednotkovými měřenými cenami (sazbami) za položku a celkovými neměřenými cenami (paušály) za položku (např. za zřízení zařízení staveniště).
  - **Paušální** (*lump sum*) – při jejím použití jsou práce jsou hrazeny *dle platebního kalendáře* nejčastěji po dokončení předem stanovené části díla (*milníků*). Objednatel u jednotlivých plateb neměří skutečnou prostavěnost, ale pouze ověřuje skutečnost, zda byly splněny podmínky pro dosažení milníku. Paušální cena by měla být dostatečně vysoká s přírůžkou za případná rizika, aby nedošlo k tomu, že bude zakázka pro zhotovitele ztrátová.
  - **Nákladová** (*cost plus*) – při použití tohoto typu ceny dostane zhotovitel zapláceno od objednatele cenu dodávky na úrovni skutečných nákladů a předem stanovené „přírůžky“ na režii a zisk. [3]

3.4.1 Cena díla dle FIDIC

Při použití **Red Book** je stanovení ceny založeno na principu *měřené zakázky*. Tento způsob je vhodný u zakázek generálního dodavatelství (DBB) u nichž je cena určena na základě položkového rozpočtu – *soupisu prací s výkazem výměr*. Zhotovitel předkládá vyúčtování na základě schválených soupisů provedených prací zpravidla měsíčně.

U **Yellow Book** je fakturaci zpracován *harmonogram plateb* v podobě smluvně dohodnutých předpokládaných nákladů v čase. Celková cena je cenou fakturovanou na základě předem stanoveného *paušálního obnosu zahrnujícího přírůžku za riziko zhotovitele*. [3]

3.5 Správa zakázky

U složitých výstavbových projektů je charakteristická vysoká míra rizika. Zda vyšší míru rizika přebírá objednatel či zhotovitel záleží na zvoleném způsobu kontraktu.

U obou zkoumaných způsobů dodávky (Red Book/Yellow Book) bývá na straně zhotovitele i na straně objednatele za projekt zodpovědný *zaměstnanec/manažer projektu*. U zhotovitele se předpokládají lepší technické a manažerské dovednosti, vzhledem k získaným zkušenostem. Při absenci dobře sestavené smlouvy může nastat situace, kdy je díky tomu objednatel značně znevýhodněn.

Z tohoto důvodu si objednatel najímá tzv. *správce zakázky* na základě smlouvy o poskytnutí služby, zahrnující nákladový a technický dozor, koordinaci, dohled nad realizací díla, potvrzování provedených prací, poskytování součinnosti zhotoviteli aj. [3]

3.5.1 Správce stavby

Subjekt, který zodpovídá za správu zakázky. U Red Book (CONS) i Yellow Book (P&DB) se jedná o *správce stavby*, kterého zajišťuje objednatel pracuje na objednatelům náklad. Používá se tradičně v situaci, kdy dílo realizuje jeden zhotovitel (tzv. generální dodavatel).

Výkon jeho práv a povinností je rozdělen do *dvou rovin*. První je v *zastupování objednatele*, kdy správce stavby přebírá v jednání plnou zodpovědnost za objednatele. V druhé rovině je *neutrální třetí stranou*, která udržuje spravedlivou rovnováhu mezi zhotovitelem a objednatelem pro předcházení sporů. Jeho úkolem je prosazovat ta nejvhodnější řešení v rámci smluvních podmínek vedoucí k úspěšné realizaci projektu. [3]

Správce stavby vykonávají obchodní společnosti. Nejčastěji skupina konzultačních inženýrů nebo projektantů, v níž je jmenován zástupce. Tuto roli může vykonávat i subjekt podřízený objednateli (např. zaměstnanec). Avšak pouze pod podmínkou dodržování zásad a jednání ve prospěch úspěšného dokončení zakázky.

Správce stavby funguje jako *proaktivní součást projektového řízení*, spolu se zhotovitelem a kvalitním sestavením smlouvy. Na těchto třech faktorech závisí úspěšnost realizace díla. [1]

3.6 Ošetření rizik

Pro úspěšnou realizaci zakázky je důležité zvolit vhodnou metodu dodávky a správný vzorový dokument smlouvy. V závislosti na zvoleném typu vzoru FIDIC, představující standardizované smluvní podmínky, jsou rozděleny i rizika. [1, 3]

Mimo alokace rizik je nutnost rizika, která nelze alokovat, umět správně řídit. Z toho důvodu je nutné mít ve smlouvě o dílo jasně určené alokace rizika a odpovědnosti smluvním stranám.

[3]

3.6.1 Alokace rizik dle CONS

Rizika smluvních stran jsou alokována na principu *decentralizace* – riziko nese vždy ten účastník, který je schopen ho nejúčinněji ovládat. Následující tabulka znázorňuje výčet alokace základních rizik objednatele a zhotovitele při použití vzoru Red Book (CONS). [1, 3]

Tabulka 3 – Základní rizika alokovaná smluvními stranami dle CONS

Alokace rizik dle CONS			
Obecná rizika objednatele (podčl. 17.3)		Obecná rizika zhotovitele (podčl. 17.1, 17.2)	
Nebezpečí / vliv vyšší moci	války, invaze, nepřátelská činnost.	Nebezpečí	úrazu, onemocnění, chorob či úmrtí, k nimž došlo v průběhu prací zhotovitele.
	terorismus, revoluce, povstání, vojenský převrat, násilného převzetí.		škody na díle (až do převzetí objednatelem).
	výtržnosti a vzpoury nezpůsobené zaměstnanci zhotovitele.	Povinnosti	dodržení smluvních podmínek
	radioaktivní kontaminace, jaderné exploze, válečné munice.		dodržení zákonných povinností.
	tlakových vln způsobených letadly.		
zemětřesení, hurikán a další nepředvídatelné přírodní síly.			
Odpovědnost	za projektovou dokumentaci (zadávací dokumentaci).	Odpovědnost	za řádné provedení díla v souladu se smluvními podmínkami.
	související s veřejnoprávní úpravou územního plánování a povolování staveb		za realizační projektovou dokumentaci (povinnost jejímž prostřednictvím upřesňovat zadávací dokumentaci objednatele)
Povinnost vůči zhotoviteli	zajištění práva přístupu na území staveniště a stavební připravenosti	Povinnost vůči objednateli/ dodržení smluvních podmínek	řádného plnění díla, záruky a stanovené záruční doby
	zaplatit smlouvenou cenu		přiměřenost, stabilitu, bezpečnost veškerých prací na staveništi
	převzít dílo v požadované kvalitě		poskytnutí součinnosti objednateli a vynaložení veškeré snahy na úspěšné dokončení.
	poskytnutí součinnosti a nenarušení provedení díla zhotovitelem		
Další rizika objednatele		Další rizika zhotovitele	
Náklady související s archeologickým nálezem. (podčl. 4.24)		Nedostatečnosti přijaté smluvní částky. (podčl. 4.11)	
Nepředvídatelné fyzické poměry podloží (do data podání nabídek). (podčl. 4.12)		Nezajištění potřebných služeb a bezpečnosti staveniště. (podčl. 4.19)	
Rizika sdílená			
Zhotovitelem nárokové časové dopady změny díla (variace)			
Mimořádné nepříznivé klimatické podmínky.			
Zásahy státní správy, zpoždění způsobené úřady, úpravy v důsledku změn práva.			

Zdroj: vlastní zpracování dle [3, 27, 28], 2019

Obecnou úpravu rizik obsahuje Red Book [24] v kapitole 17. S alokací rizik souvisí systematika smluvních claimů a práva a povinnosti smluvních stran obsažené v kapitole 2 a 4.

3.6.2 Alokace rizik dle P&DB

Alokace rizik dle Yellow Book (P&DB) [25] vychází z tradiční Red Book [24]. Tudiž základní předpoklady pro oba typy smluv jsou stejné. Zásadní změnou je způsob stanovené celkové smluvní ceny díla, která je paušální – zahrnující vyšší riziko odpovědnosti zhotovitele za odhad množství potřebného materiálu, projektovou dokumentaci a posloupnost prací. Na zhotovitele jsou kladeny vyšší nároky na odhalení nedostatků zadání zakázky. [3]

3.6.3 Pojištění

Ve složitém výstavbovém projektu i při kvalitní rizikové analýze rizika zpravidla vznikají a měla by být pojištěna. Pojištění poskytuje ochranu smluvním stranám od finančních následků vlivem nepředvídatelných rizik. Vzory FIDIC definují základní tři druhy pojistného krytí:

- **Majetkové pojištění** – pokrývá škody na díle a majetku na staveništi. Zajištěno stavebně-montážním pojištěním zhotovitele.
- **Odpovědnostní pojištění** – chrání objednatele a zhotovitele při právní odpovědnosti za zranění, nemoci, úmrtí zaměstnanců zhotovitele při plnění pracovních povinností na díle. Zajištěno *úrazovým pojištěním* zaměstnavatele.
- **Odpovědnostní pojištění** – chrání objednatele i zhotovitele při právní odpovědnosti za zranění třetích osob v souvislosti s činností zhotovitele. Zajištěno *pojištěním odpovědnosti*. [3]

Při použití vzoru Yellow Book v rámci DB projektu je navíc povinnost *pojištění zhotovitele za rizika projektování*. Proto je požadavek objednatele, aby měl zhotovitel **profesní pojištění odpovědnosti**. [3]

3.6.4 Záruky dle FIDIC

Jelikož složité výstavbové projekty trvají v řádu let, je třeba aby objednatel učinil kroky k eliminaci rizik spojených se zhotovitelem a jeho případnou nesoučinností. Další způsob pro ošetření těchto rizik je pomocí bankovních a nebankovních nástrojů. Objednatel je stanovuje ve smlouvě o dílo buďto odkazem na podčl. Všeobecných smluvních podmínek vzorů FIDIC či úpravou ve Zvláštních smluvních podmínkách FIDIC.

- **Nebankovní nástroje** – zádržné, ručení, smluvní pokuty (sankce).
- **Bankovní nástroje** – bankovní záruky. [3]

3.6.4.1 Bankovní záruky

Základní bankovní záruky, které by měla obsahovat každá zakázka (výstavbový projekt) pro eliminaci rizik odstoupení zhotovitele od smlouvy či jeho nesoučinnost aj. jsou definovány ve vzorech FIDIC, které v ČR podléhají ustanovením ZZVZ [6].

Záruka za nabídku (jistota)

Dle § 14 ZZVZ [6] je jistota finanční částka stanovena zadavatelem v zadávací dokumentaci ve výši do 2% předpokládané hodnoty zakázky. Uchazeč se jejím prostřednictvím zavazuje k plnění stanovených podmínek zadávacího řízení. Slouží na pokrytí výloh spojených se zadávacím řízením či ztrát v případě nutnosti vypsání nového výběrového řízení. [11]

Záruka za odstranění vad

Ručitel v tomto případě zajišťuje opravy nebo finanční odškodní investora při nesplnění smluvních podmínek zhotovitelem. [19]

Akontační záruka

Záruka za zálohovanou platbu dle podčl. 14.2 [25], Investor platí na základě smluvních termínů dodavateli zálohovanou platbu dopředu před provedením daných prací a poskytuje dodavateli jakousi podobu bezúročných úvěrů. Ručitel se pomocí této záruky zavazuje k úhradě zálohy poskytnuté dodavateli investorem, pokud dodavatel neplní své závazky.

Platební záruka

Chrání podzhotovitele pro plnění finančních závazků zhotovitele. Banka v tomto případě pokrývá platební neschopnost zhotovitele. Tento typ záruky chrání nepřímo i zadavatele (investora). Výše záruky bývá totožná s cenou kontraktu. [19]

Záruka za zádržné

Záruka za uvolnění zadržovaných plateb. Slouží jako ochrana investora k pokrytí případných nákladů spojených s vyhledáváním nového dodavatele nebo při nedodržení odstranění vad a nedodělků zhotovitelem v požadované lhůtě. Obvykle bývá stanovena ve výši 10 %. [19]

Prováděcí záruka

Neboli záruka za zajištění plnění smlouvy zhotovitelem. Slouží pro účel ochrany zadavatele. Způsob zaručení, že dílo bude provedeno v souladu se smluvními podmínkami v požadovaném čase a kvalitě.

V případě, že dodavatel nemůže z jakýkoli důvodů pokračovat v plnění smlouvy o dílo, přebírá břemeno ručitel, který je povinen dokončení díla zajistit či finančně odškodnit investora. [19]

4 Zkoumané metody dodávky

Existuje několik variant metod dodávky používaných dle účelu a předmětu zakázky. Systémy se liší *úrovní kontroly* nad projektem a *mírou odpovědnosti* za rizika s ním související. Tyto rizika přebírá sám investor nebo má jsou částečně přenesena na ostatní účastníky výstavbového projektu, zpravidla dodavatele.

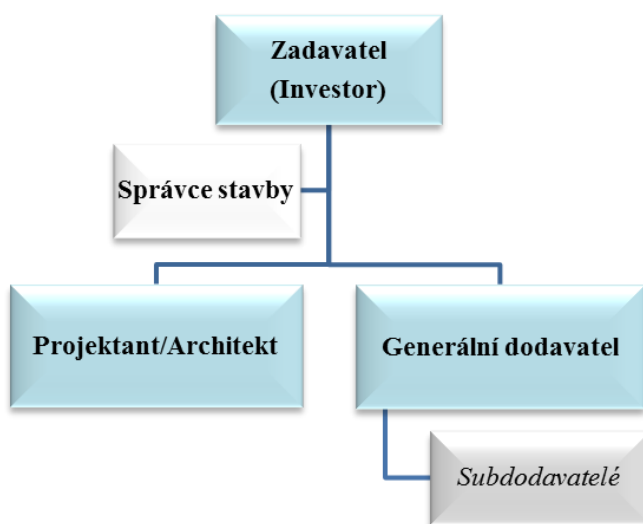
Správný výběr metody dodávky je klíčový, jelikož zvolený systém a s tím související diverzifikace rizika značně ovlivňuje průběh celého projektu. Nejpoužívanějšími dodavatelskými systémy jsou způsoby dodávky pomocí systému Design-Bid-Build (DBB), Design-Build (DB) a Construction Management (CM). [1,3]

S ohledem na zaměření diplomové práce jsou v následujících podkapitolách detailněji přiblíženy metody Design-Bid-Build a Design-Build. Tyto metody jsou následně v praktické části podrobeny detailní analýze při zadávání na konkrétních zakázkách.

4.1 Design-Bid-Build

Jedná se o tradiční metodu dodavatelského systému, ve kterém investor uzavírá **dvě smlouvy o dílo** – s *projektantem* (za účelem vytvoření projektové dokumentace k projektu) a s *generálním dodavatelem* (pro následnou realizaci dle této projektové dokumentace). V tomto způsobu dodávky jsou rizika rozložena – investor přebírá odpovědnostní rizika za projektovou dokumentaci a zhotovitel za provedení realizace. [1, 7]

Obrázek 4 - Schéma smluvních vztahů v rámci metody DBB

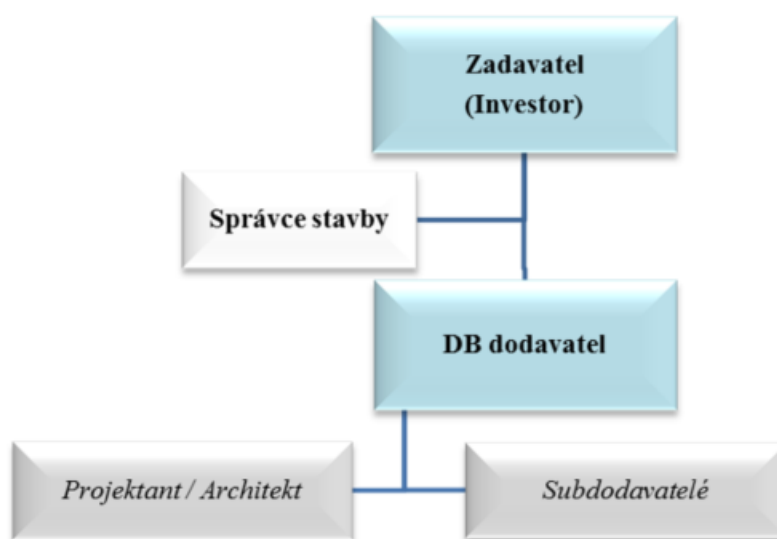

Zdroj: vlastní zpracování dle [7]

4.2 Design-Build

V rámci metody dodávky Design-Build (dále DB) se jedná o dodavatelský systém jediného dodavatele. Uzavírána je pouze **jedna smlouva o dílo**, a to mezi investorem a dodavatelem. Dodavatelem bývá zpravidla stavební firma, která disponuje vlastním projekčním oddělením nebo s ním spolupracuje. Takový dodavatel přebírá veškerá rizika za vypracování projektu dle požadavků investora, provedení realizace díla, náklady a dodržení časového plánu. [2, 7]

Obrázek 5 - Schéma smluvních vztahů v rámci metody DB

Zdroj: vlastní zpracování dle [7]

4.3 Nejvhodnější metoda dodávky

Určit obecně jednu z variant metod za ideální není možné. Jelikož každý projekt je specifický svými požadavky jak na způsob zadání, tak na realizaci.

Nejvhodnější metodu dodávky je možné určit vždy až pro konkrétní projekt. Stanovení probíhá na základě přesně definovaného záměru investora a následným porovnání s podobnými již realizovanými projekty. Toto porovnání je zaměřeno na klíčové faktory projektu, jako jsou jeho *účel a rozsah, podmínky financování, kritéria investora*. Dále je třeba brát v potaz sociálně politickou situaci a období, ve kterém má být realizace provedena. [2]

4.4 Způsoby zadávání

4.4.1 Zadávání Design-Bid-Build

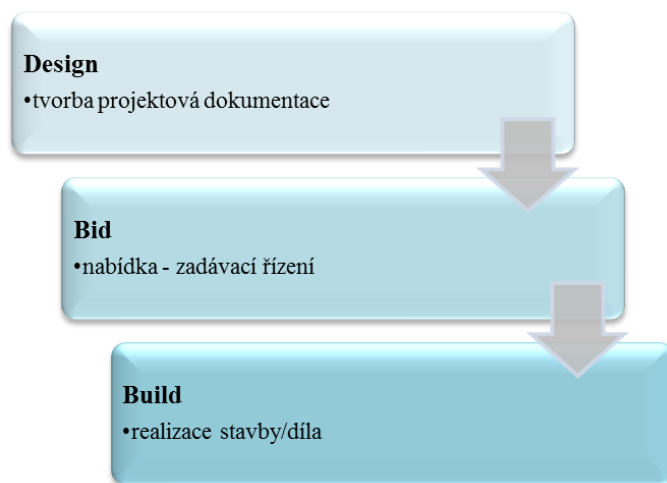
Metoda DBB se vyznačuje zodpovědností investora za přípravu a vyhotovení projektové dokumentace v požadované kvalitě. V rámci systému DBB na sebe jednotlivé činnosti postupně navazují (viz obrázek 4).

Nejprve investor osloví projektanta se záměrem ohledně *zhotovení projektové dokumentace*, s nímž následně uzavírá smlouvu o dílo na projektovou činnost. Projektant dle požadavků investora zpracovává kompletní projektovou dokumentaci v podobě výkresů včetně technických specifikací a výkazů výměr. [2]

Po odsouhlasení projektové dokumentace investorem je připravena do podoby *zadávací dokumentace*. Ten v roli zadavatele vypisuje výběrové řízení na generálního dodavatele stavby. Účastník řízení následně oceňuje soupis prací s výkazem výměr položkovými cenami a přejímá rizika ohledně správnosti nacenění. Takto zpracované nabídky účastníků následně zadavatel vyhodnotí dle zvolených kritérií. [2]

Vhodný způsob hodnocení nabídek **z pohledu zadavatele** se může jevit jejich porovnání na základě převažujícího kritéria nabídkové ceny. Zakázky jsou dobře porovnatelné, jelikož účastníci oceňují stejný výkaz výměr a snaží se o co nejnižší nacenění položek soupisu prací. Vítězná je nabídka s nejnižší cenou, která splňuje požadavky zadání. Tato cena se stává cenou ve smlouvě. Konečná cena však zůstává neurčitá až do úplného dokončení díla. Fakturace prací probíhá z pevné ceny nabídky, která je vyplácena zpravidla měsíčně dle skutečného množství provedených prací. Rizika v rámci realizace jsou přenesena na dodavatele, který je povinen dodržet stanovené náklady v nabídce a dobu výstavby dle smluvních podmínek. [2]

Obrázek 6 - Sled činností v rámci DBB

Zdroj: vlastní zpracování dle [7], 2019

4.4.1.1 Výhody použití metody DBB

- Jedná se o tradiční způsob dodávky, pomocí něhož byla realizována spousta zakázek a řešeny změny (claimy), které jsou do značné míry definovány jak pro roli zadavatele, tak dodavatele.
- Účastníci výběrového řízení s ní mají dostatečné zkušenosti a v rámci problematiky se snadněji orientují.
- Při podpisu smlouvy známa cena za zhotovení díla, která je pevná a neměnná.
- Podané nabídky uchazečů jsou v průběhu zadávacího řízení dobře porovnatelné vzhledem ke způsobu stanovení ceny. [7]

4.4.1.2 Nevýhody použití metody DBB

- Projektové práce jsou řešeny samostatně pouze za účasti investora a projektanta/architekta. Role dodavatele vstupuje do zadávacího řízení až po vyhotovení projektové dokumentace a nemá možnost vlastního přínosu do projektu. Z tohoto důvodu je vhodné použití této metody pouze pro zakázky s předmětem plnění obvyklého charakteru.
- Nejvhodnější nabídka bývá zpravidla zvolena na základě nejnižší ceny. To vyvíjí značný tlak na dodavatele, který se bude snažit v rámci ocenění nabídky snažit o co nejnižší cenu. Ta může být ve výsledku až podezřele nízká a použit nekvalitní materiál, technologie užitím nekvalitních subdodávek ve snaze ušetřit.
- Špatná komunikace a problémy porozumění zadání mezi smluvními stranami.
- Nepředvídané situace vyvolávající změnu projektu, které mají za důsledek změnu smluvních nákladů je nutno řešit dodatky ke smlouvě. Což s sebou přináší další schvalovací procesy všech zúčastněných stran.
- Způsob výstavby je podmíněn posloupností fází projektu. [7]

U staveb dopravní infrastruktury se zpravidla jedná o stavby významného charakteru, v nichž se veškeré řešení uzavírek a dopravních omezení časově fixně váže na časový plán projektu. Veškerá prodloužení činností nacházejících se na kritické cestě harmonogramu mají za důsledek značné zvýšení nákladů celého projektu. Proto je důležitá součinnost jednotlivých stran pro urychlení komunikace veškerých problémů. Měl být kladen důraz ze strany zadavatele na výběr kvalitního dodavatele pro dodržení kvality předmětu plnění za předpokládané náklady i čas. [2]

4.4.2 Zadávání Design – Build

Metoda DB neboli *system jednoho dodavatele*, je způsob dodávky ve snaze dospět k úspoře nákladů a zkrácení doby trvání projektu. Za vše je zodpovědný jen subjekt, zpravidla dodavatel, který je vlivem zodpovědnosti za případná rizika motivován ke kvalitnímu návrhu díla a provedení prací. Tento způsob umožňuje rychlejší zahájení realizace s možností překrývání fáze projektování a realizace. Což v praxi znamená, že vybraný dodavatel může přijít s lepším technickým řešením i během realizace. Vše je podmíněno dostatečnou komunikací a odsouhlasením investora. [4]

Obrázek 7 – Překrývání činností v rámci DB

Zdroj: vlastní zpracování dle [4]

Klíčové pro DB metodu je výběr *kvalifikovaného dodavatele*, na němž závisí výsledná kvalita provedení díla, jelikož zodpovídá za jeho kompletní provedení. Účastníci zadávacího řízení dostanou v rámci zadání zakázky její předběžný návrh. Ten mají povinnost přezkoumat, zhodnotit a zpracovat do své nabídky. Pro výběr nejvhodnějšího dodavatele se často používá hodnocení nabídek na základě *nejlepší hodnoty*. Ta zahrnuje mimo nejnižší nabídkové ceny do hodnocení i další kritéria, zaměřená zejména na kvalitu a výkon, kterými jsou:

- doba výstavby,
- technická kvalifikace,
- schopnost realizovat projekt – doložení referencí staveb, kapacit a technologií. [7]

Následný postup po výběru dodavatele probíhá obdobně jako u klasické metody dodávky. Projektant (projekční kancelář) zhotovitele zpracuje projektovou dokumentaci dle požadavků zadavatele včetně veškerých konstrukčních řešení a specifikací. Dodavatel má možnost *vlastního přínosu* do tvorby projektové dokumentace díla i během následného provádění.

V důsledku předání kompletní zakázky dodavateli, investor ztrácí možnost dostatečné kontroly nad projektem a průběhem stavebních prací. Proto je nutné, aby měl jasnou představu o záměru a v zadávací dokumentaci přesně specifikoval účel, rozsah díla a požadavky na projektovou dokumentaci včetně technických parametrů. Těmito požadavky se následně řídí dodavatel při návrhu své nabídky. [2]

4.4.2.1 Výhody použití metody DB

- Oproti tradičnímu systému je pomocí užití metody DB snazší komunikace a koordinace ve všech fázích projektu. Jelikož investor po výběru dodavatele jedná pouze s jedním subjektem odpovědným za plnění.
- Dochází ke snížení výskytu možných změn během výstavby vlivem vad v projektové dokumentaci.
- Je uzavírána pouze jedna smlouva o dílo a tím jsou sníženy požadavky na administrativní činnost zakázky.
- Relativně vysoká bezpečnost pro investora, pokud vybere dostatečně kvalifikovaného dodavatele v zadávacím řízení. Volba se odvíjí zejména od vhodně zvoleného způsobu hodnocení nabídek.
- Vlivem možnosti aplikovat tzv. „fast tracking“ neboli překrývání činností může dojít ke zkrácení doby výstavby. [7]

4.4.2.2 Nevýhody použití metody DB

- Ztráta kontroly investora nad fází návrhu projektové dokumentace oproti tradičnímu systému. Nevýhodné u zakázek obvyklého charakteru, kde není třeba návrhu technologických částí.
- Náročnější způsob výběru nejvhodnější nabídky.
- Kladeny nároky na kvalitní zpracování studie, na jejímž základě jsou zpracovávány další stupně projektové dokumentace.
- Jakýkoli požadavek, který nebyl specifikován v zadávací dokumentaci, vyvolává změnu smlouvy v podobě dodatku. Požadavky na změnu ze strany investora se mohou prodražit v porovnání s tradičním způsobem. [7]

5 Praktická část

Praktická část diplomové práce se zabývá popisem současného stavu zadávání veřejných zakázek v ČR.

Následně dochází k porovnání způsobu zadávání konkrétních nadlimitních veřejných zakázek zadaných nejčastěji užívanými způsoby dodávek Design-Bid-Build a Design-Build v dopravních stavbách. Dochází k popisu a porovnání způsobu zadání, zadávacích podmínek a smluvních podmínek jednotlivých zakázek. Jelikož správné stanovení těchto oblastí je klíčové pro výběr vhodného dodavatele a následné provedení kvalitní a úspěšné realizace.

Na základě porovnání zkoumaných zakázek jsou vytvořena doporučující opatření pro efektivnější průběh zadávání nastíněný na porovnávané zakázce Design-Bid-Build v ČR pro účel ošetření negativních dopadů do realizace.

5.1 Výchozí situace v České republice

V českém stavebnictví má největší zastoupení trh veřejných zakázek. Představuje velikost finančních prostředků, které zadavatelé investují do nákupu, služeb, dodávek či stavebních prací. Tento trh utváří veřejní a sektoroví zadavatelé. Tato práce je zaměřena na veřejné zadavatele, kteří hospodaří s veřejnými prostředky a jejichž zakázky jsou financované z veřejných rozpočtů, jelikož jejich podíl na celkovém objemu veřejných zakázek je dominantní. Sektoroví zadavatelé jsou zejména podnikatelé, kteří nehospodaří s veřejnými prostředky. [9]

Trh veřejných zakázek zaznamenává v posledních obdobích, zejména v letech 2017-2019 silný nárůst zakázek u obou typů zadavatelů. Jedním z hlavních důvodů je čerpání finančních prostředků z programového období 2014-2020.

Dopravní infrastruktura má v této oblasti dominantní zastoupení. Finanční podpora z fondů Evropské unie je realizována prostřednictvím Operačního programu Doprava (dále OPD) na období 2014-2020. Díky tomu během podzimu 2018 a jara 2019 došlo k zahájení stavebních prací na několika významných stavbách v oblasti silniční infrastruktury. Předpokladu nárustu trhu v roce 2019 přispívá i velké množství zadaných objemných zakázek v roce 2018. U těchto zakázek je předpoklad průběhu plnění v rámci několika let. Dále se předpokládá vynaložení prostředků formou spolufinancování z rozpočtu SFDI na velké množství staveb. [9]

Následující podkapitoly jsou proto zaměřeny na přiblížení stavu veřejných zakázek (dále VZ) na trhu v průběhu sledovaného období. Cílem je kvantifikace objemů jednotlivých VZ, jejichž zadavatelem je ŘSD a které mohou být dotčeny zadáváním pomocí vzorových smluvních podmínek pro pozemní stavby. Informace jsou čerpány ve stavu ke dni 15. 10. 2019 zejména z výroční zprávy o stavu veřejných zakázek v ČR za rok 2018, výroční zprávy ŘSD za období roku 2018 a z portálu informačního systému veřejných zakázek (dále IS VZ), který vychází z uveřejněných formulářů ve Věštníku veřejných zakázek za programové období.

5.1.1 Vývoj stavu veřejných zakázek

V rámci ISVZ jsou evidovány pouze veřejné zakázky, jejichž limit udává veřejným zadavatelům povinnost uveřejnění na profilu zadavatele. Dle § 219 ZZVZ [6] tato povinnost platí pro zakázku, jejíž smluvní cena přesáhne předpokládanou hodnotu 500 000 Kč bez DPH. U těchto zakázek má povinnost zadavatel uveřejňovat základní informace prostřednictvím formulářů Věštníku veřejných zakázek.

Jak již bylo zmíněno, v roce 2018 došlo k významným investicím veřejných zadavatelů v rámci veřejných zakázek, což vedlo k meziročnímu nárůstu objemu veřejných zakázek evidovaných v IS VZ, a to ze zhruba 74 % na 95 % objemu trhu veřejných zakázek. [9]

Tabulka 4 - Podíl objemu finančních prostředků VZ na celkovém trhu VZ dle IS VZ

Finanční prostředky VZ					
Rok	2014	2015	2016	2017	2018
Trh veřejných zakázek (mld. Kč)	581	583	478	542	624
Evidováno v IS VZ (mld. Kč)	451	317	323	399	595
Podíl (%)	77,62	54,37	67,57	73,62	95,35

Zdroj: vlastní zpracování dle [9], 2019

Hodnota evidovaných VZ je určitým indikátorem předpokládaného vývoje trhu veřejných zakázek v dalších letech. Nárůst evidovaných VZ v roce 2017 se projevil růstem trhu veřejných zakázek v roce 2018, kde se hodnota pohybuje vysoko nad dlouhodobým průměrem. Lze tedy očekávat výrazný růst trhu veřejných zakázek i za rok 2019 oproti předchozímu roku. Vzhledem k datu psaní práce, nelze tento souhrnný podíl za rok 2019 konkrétně vyčíslit. [9]

5.1.2 Veřejné zakázky dopravní infrastruktury

5.1.2.1 Zadavatel

Zadavatelem dálničních a silničních staveb je Ředitelství silnic a dálnic ČR (dále ŘSD). Jedná se o státní příspěvkovou organizaci, která je vedena pod záštitou Ministerstva dopravy ČR. Hlavním předmětem činnosti ŘSD je zabezpečení výstavby, modernizace a související opravy a údržby silnic I. třídy a dálnic.

V rámci veřejných zakázek je možné se setkat se všemi druhy zmíněných zadávacích řízení (viz kapitola 2.1.5).

Veřejné zakázky dopravních staveb, jejichž zadavatelem je ŘSD, jsou v rámci sledovaného programového období OPD 2014-2019 zadávány nejvíce otevřeným řízením, zjednodušeným podlimitním řízením, jednacím řízením bez uveřejnění a užším řízením.

Tabulka 5 – Rozdělení VZ ŘSD dle druhu zadávacího řízení

Rozdělení VZ ŘSD dle druhu zadávacího řízení							
Druh zadávacího řízení	2014	2015	2016	2017	2018	2019	Počet celkem
Otevřené řízení	186	256	356	197	184	177	1 356
Užší řízení	6	66	23	43	21	4	163
Jednací řízení bez uveřejnění	162	278	197	40	26	12	715
Jednací řízení s uveřejněním	5	1	1	1	-	1	9
Soutěžní dialog	-	-	0	1	-	-	1
Zjednodušené podlimitní řízení	79	91	69	189	233	178	839
Veřejné zakázky na služby dle přílohy č. 2 ZVZ	2	2	-	-	-	-	4
Počet VZ celkem/rok	440	694	646	471	464	372	3 087

Zdroj: vlastní zpracování dle [9], 2019

5.1.2.2 Evidence veřejných zakázek

Veškeré informace VZ jsou zveřejněny u profilu zadavatele na internetovém portále. Existuje vícero portálů používaných pro účel elektronické evidence veřejných zakázek. Hlavním informačním systémem je národní **Věštník veřejných zakázek**, který je veden pod záštitou MMR. ZZVZ [6] udává od 1. 10. 2018 **povinnost elektronické komunikace účastníků řízení**. Pro tuto komunikaci lze použít pouze certifikovaný elektronický nástroj, jejichž seznam spravuje MMR. Jedním z používaných certifikovaných nástrojů je portál **Tender arena**, který disponuje napojením právě na Věštník veřejných zakázek.

5.1.2.3 Struktura veřejných zakázek dle limitu

Největším zadavatelem VZ dle celkového finančního objemu zadávaných zakázek je ŘSD. Během letošního roku (stav k 15. 10. 2019) zadalo již 372 veřejných zakázek o celkové hodnotě 37 mld. Kč. V tabulce 6 je znázorněn souhrn počtu zadaných VZ za programové období 2014-2019 zadavatelem ŘSD dle limitu, uveřejněných ve Věstníku a evidovaných v IS VZ. [22]

Tabulka 6 - Počet VZ zadaných ŘSD dle limitu

Počet VZ zadaných ŘSD dle limitu						
	2014	2015	2016	2017	2018	2019*
Neuvedeno	-	-	12	23	29	22
Nadlimitní	45	155	93	116	91	97
Podlimitní	395	539	540	327	327	249
VZ MR	-	-	1	5	17	4
Celkem	440	694	646	471	464	372

Zdroj: vlastní zpracování dle [9, 22], 2019

Pozn.: *Počet veřejných zakázek v roce 2019 není finální pro daný rok. Tabulka je zpracována dle dostupných údajů (stav k 15. 10. 2019).

Z tabulky 6 je možné vyčíst, že nejpočetněji zadaných zakázek za programové období prostřednictvím zadavatele ŘSD je podlimitních. Ovšem z hlediska finančního objemu výrazně převládají *nadlimitní zakázky*, na něž je zaměřena právě tato práce.

Tabulka 7 – Souhrnný přehled VZ zadaných ŘSD dle limitu

Souhrnný přehled VZ zadaných ŘSD dle limitu		
Druh limitu	Počet VZ	Cena [Kč]
Neuvedeno	86	11 027 941 789
Nadlimitní	597	134 328 847 790
Podlimitní	2 377	41 136 548 092
VZ MR	27	65 389 976
Celkem	3 087	186 558 727 647

Zdroj: vlastní zpracování dle [9, 22], 2019

5.1.3 Zdroje financování

5.1.3.1 Operační program Doprava

Operační program Doprava (OPD) 2014-2020 představuje nejvýznamnější zdroj prostředků pro financování výstavby dopravní infrastruktury v ČR v programovém období 2014-2020. Jedná se o finanční podporu z fondů Evropské unie. Hlavním cílem vynaložení finančních prostředků v rámci dopravní infrastruktury, jejichž součástí je národní spolufinancování SFDI, je výstavba, obnova a modernizace dálnic, rychlostních silnic a tzv. transevropské

dopravní síť (TEN-T). Což má vést ke zlepšení propojení center a regionů, zvýšení efektivity, bezpečnosti provozu a celkovému zlepšení parametrů dálnic a silnic. [34]

Dále jsou preferována také technická opatření vedoucí ke snížení dopadů výstavby dopravní infrastruktury na veřejné zdraví a životní prostředí. [34]

Finanční prostředky dopravní infrastruktury pro svou hlavní činnost ŘSD v současnosti čerpá ze zdrojů, jimiž jsou:

- SFDI (včetně příjmů z EU),
- státní rozpočet (včetně příjmů z EU),
- ostatní zdroje.

V následující tabulce je struktura zdrojů tvořící rozpočet investic ŘSD. Z nich probíhá následně čerpání skutečných investic za poslední možné sledované období, tedy za období roku 2018. V roce 2019 jsou očekávány ještě o něco vyšší celkové investice a tím vyvolané vyšší čerpání z rozpočtu investic pro daný rok. [21]

Tabulka 8 - Rekapitulace zdrojů financování

Zdroje	Rok 2018		
	Rozpočet investic [Kč]	Skutečné investice [Kč]	Čerpáno celkem [%]
Celkem ŘSD ČR	12 674 548 470	11 744 702 608	93
Z toho tvoří:			
Prostředky z rozpočtu SFDI (národní zdroje)	6 387 080 470	5 957 733 746	93
Financování z prostředků OPD	4 353 082 000	3 948 899 993	91
Dotace na financování projektů EU v rámci OPD	1 873 088 000	1 786 871 702	95
Ostatní fondy EU	61 298 000	51 197 167	84

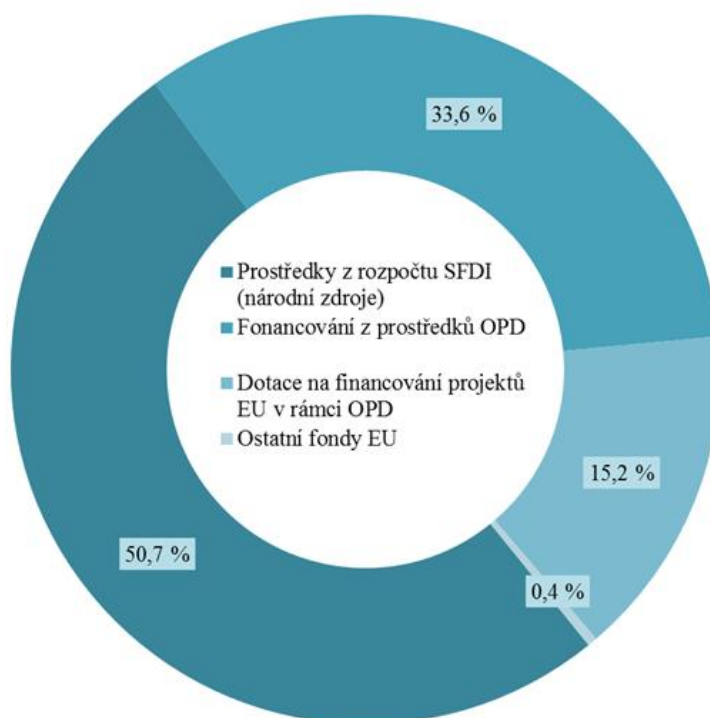
Zdroj: vlastní zpracování dle [21], 2019

Hlavním zdrojem spolufinancování dopravní infrastruktury jsou prostředky z rozpočtu SFDI. Tento fond má statut právnické osoby, která je v působnosti Ministerstva dopravy.

Jeho hlavním úkolem je zabezpečení výstavby, modernizace, oprav a údržby silnic a dálnic, modernizace drah, dopravně významných vodních cest aj. Fond poskytuje finanční prostředky na financování nebo spolufinancování akce formou příspěvku v souladu se schváleným rozpočtem. Následující graf znázorňuje konkrétní procentuální podíl jednotlivých zdrojů tvořící finanční prostředky ŘSD. [34]

Graf 1 - Procentuální rozložení zdrojů vynaložených na skutečné investice

Zdroj: vlastní zpracování dle [21], 2019

5.1.4 Vliv změn struktury financování

S blížícím se rokem 2020 bude docházet k postupnému dočerpání prostředků programového období OPD 2014-2020 a bude docházet k částečnému omezení zdrojů dotačního financování ze strany Evropské unie, což bude mít za následek nižší schopnost financování výstavby silniční infrastruktury ze strany státu. [34]

Jedním z možných řešení nedostatku vlastních rozpočtových zdrojů je zapojení soukromého sektoru v rámci partnerství veřejného a soukromého sektoru tzv. PPP projektů neboli *Public Private Partnership*. Soukromý sektor tímto způsobem dodávky realizuje investici či službu pro sektor veřejný. [1]

MD ČR v roce 2015 již realizovalo záměr pilotního projektu formou PPP pro potřeby získání zkušeností s tímto typem zajištění veřejné infrastruktury pro vyhodnocení vhodnosti použití v následujících letech. MD ČR od PPP projektů očekává zejména zajištění výstavby a provozu úseků dopravní infrastruktury bez nutnosti okamžitého požadavku na krytí investičních nákladů z národních zdrojů. Avšak z dlouhodobého hlediska je použití pouze tohoto modelu ekonomicky náročné, jelikož využití soukromého sektoru je o mnoho dražší nežli použití vlastních prostředků či prostředků vypůjčených státem od bankovního sektoru. Tento způsob lze uvažovat při nedostatku finančních prostředků státu výhradně v případech potřeby výstavby úseků s maximální intenzitou dopravy. [34]

V současnosti je v dopravních stavbách nejvíce užíván tradiční způsob kontraktu Design-Bid-Build dle mezinárodních smluv FIDIC, který je preferován zejména pro svou dlouholetou tradici užívání a všeobecnou znalost. Tento způsob s sebou přináší i řadu negativních dopadů na výstavbu dopravní infrastruktury v podobě nedodržení podmínek projektu, jako jsou rozpočet, termíny či kvalita, spory v důsledku vad projektové dokumentace, nedostatečné přípravy stavby či odchod dodavatele v průběhu výstavby. To vše vyvolává nedůvěru mezi účastníky projektu.

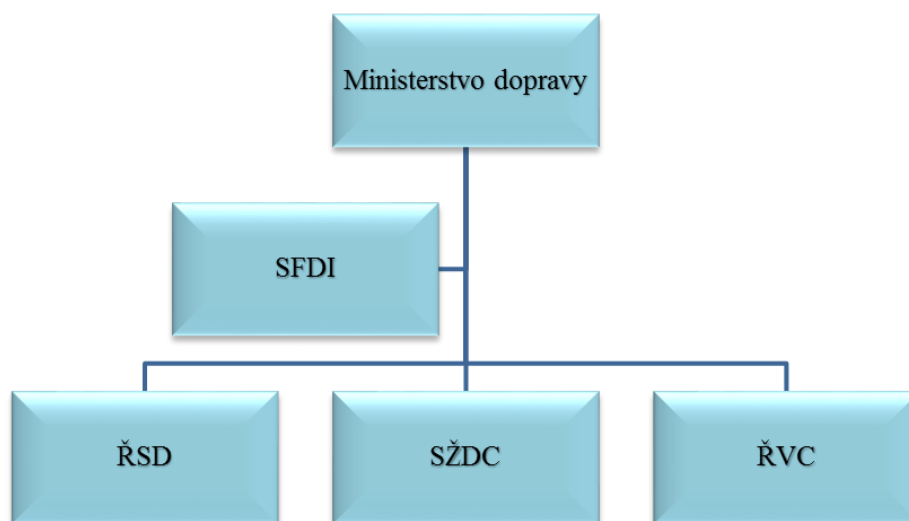
Tyto důsledky mohou být ovlivněny i **nevhodným způsobem výběru zhotovitele** zejména dle nejnižší nabídkové ceny. Takový účastník zadávacího řízení je pod tlakem ve snaze snížit svou cenu nabídky, což často vede k výběru nedostatečně kvalifikovaného zhotovitele pro realizaci díla a ve výsledku značnému prodražení výstavby vlivem vypisování nového výběrového řízení na zakázku či řešení sporů.

Vlivem končícího programového období a díky řadě negativních dopadů současného nejvíce užívaného dodavatelského systému je snaha o řadu změn za účelem zefektivnění financování výstavby dopravní infrastruktury a urychlení procesů. To si klade za cíl i nová právní úprava Zákona č. 134/2016 Sb., o zadávání veřejných zakázek. [34]

5.1.5 Rozvoj dopravní infrastruktury

Za účelem zefektivnění financování dopravní infrastruktury byla představena k datu 23. 10. 2018 společná strategie pro dopravní infrastrukturu, jejíž výsledkem je spolupráce Ministerstva dopravy, SFDI a organizací ŘSD, SŽDC a ŘVC. [20]

Obrázek 8 - Organizační zajištění rozvoje dopravní infrastruktury ČR

Zdroj: vlastní zpracování dle [23], 2019

Tabulka 9 – Role subjektů v zajištění dopravní infrastruktury v ČR

Zajištění dopravní infrastruktury v ČR	
Subjekt	Role subjektu v zajištění rozvoje dopravní infrastruktury
Ministerstvo dopravy	Koordinace rozvoje, modernizace, výstavby a údržby dopravní infrastruktury.
SFDI (Státní fond dopravní infrastruktury)	Financování rozvoje, modernizace, výstavby a údržby silnic, dálnic a vodních cest.
ŘSD (Ředitelství silnic a dálnic)	Výstavba, modernizace, údržba a oprava dopravní infrastruktury v rozsahu dálnic, rychlostních komunikací a silnic I. třídy.
SŽDC (Správa železniční dopravní cesty)	Rozvoj, modernizace, provoz, údržba a oprava železničních dopravních cest v rozsahu celostátních a regionálních drah.
ŘVC (Ředitelství vodních cest)	Investorská činnost v oblasti vodních cest.

Zdroj: vlastní zpracování dle [23], 2019

V rámci spolupráce jednotlivých subjektů pod záštitou projektu „úspěšný projekt – společný cíl“ byla specifikována vize pro dosažení kvalitní a moderní dopravní infrastruktury za odpovídající cenu. Je zde popsán strategický záměr, díky němuž by mělo dojít k zajištění efektivního, kvalitního a moderního řešení projektů s cílem motivace všech účastníků výstavby a správy staveb dopravní infrastruktury k týmové spolupráci. [20]

Díličními cíli strategie jsou zejména:

- Standardizace smluv – zavedení jednotných smluvních vzorů, dle mezinárodních standardů FIDIC, pro zajištění kontinuity a předvídatelnosti postupu v rámci projektu.
- Jasná pravidla cenotvorby, projektové přípravy a projektového řízení – cenové standardy, řízení rizik, ujasnění odpovědnosti účastníků, transparentní a řádné projektové řízení.
- Soutěžení na kvalitu a odpovědné zadávání – posouzení mimořádně nízké nabídkové ceny a hodnocení ekonomické výhodnosti za účelem zajištění nejvyšší hodnoty za peníze ve státních zakázkách.
- Předcházení sporů a zefektivnění jejich řešení – vznik metodických pokynů.
- Rozšíření využití digitálních metod a zavedení informačního modelování staveb.
- Spolupráce, práce s lidmi – vzdělávání a podpora pracovníků, komunikace v rámci odvětví, konzultace a otevření diskuse s odbornými asociacemi a svazy. [20]

Pomocí těchto cílů je snaha zvýšit transparentnost a posílit konkurenceschopnost ČR v rámci dopravního stavitelství a správy dopravní infrastruktury. [20]

5.2 Situace ve Slovenské republice

Ve Slovenské republice se řídí podmínky zadávání veřejných zakázek Zákonem č. 343/2015 Z. z., o verejnom obstarávaní a o zmene a doplnení niektorých zákonov [15] (dále ZVO). Tento zákon vychází ze stejných Evropských směrnic a nařízení obdobně jako Zákon č. 134/2016 Sb., o zadávání veřejných zakázek. Místním právním předpisům podléhají i smluvní podmínky zakázky dle evropského právního systému (viz kapitola 3.1.1.3).

Od 90. let jsou používány pro účel zajištění smluvních vztahů v rámci dopravních staveb vzorové podmínky FIDIC. Pro veřejné zakázky dopravních staveb se v SR, stejně jako v ČR, užívá nejvíce zadávání tradiční metodou **Design-Bid-Build (DBB)** dle Red Book. V současnosti zde dochází k implementaci pokročilejšího dodavatelského systému **Design-Build (DB)** dle Yellow Book. Tímto způsobem jsou zadávány první veřejné zakázky na území SR, z čehož značný počet je zakázek nadlimitních. Důvodem zavádění této metody je zejména urychlení postupu přípravy a realizace důležitých úseků silniční infrastruktury, u kterých byla *perspektiva čerpání finančních prostředků z fondů Evropské unie*. Dalším důvodem je přesun rizik ze zadavatele na zhotovitele u technicky náročných projektů mostní a tunelové konstrukce. [23]

Zadavatel veřejných zakázek, kterým je Národní dálniční společnost (dále NDS), na území SR zadal prozatím metodou DB 10 úseků výstavby dálnic a rychlostních silnic. Stupeň přípravy staveb, ve kterém bylo vypisáno zadávací řízení, je různý. Při zvolení této metody se obecně doporučuje jako *optimální zadání zakázky ve fázi DÚR* včetně zajištění majetkoprávní přípravy. [23]

5.2.1 Rozvoj dopravní infrastruktury

Zajištění rozvoje dopravní infrastruktury SR se svým organizačním zajištěním jednotlivých subjektů i jejich rolí od ČR částečně liší, avšak zásadní podstata subjektů je stejná.

Obrázek 9 - Organizační zajištění rozvoje dopravní infrastruktury SR

Zdroj: vlastní zpracování dle [23], 2019

Tabulka 10 - Role subjektů v zajištění dopravní infrastruktury ve SR

Zajištění dopravní infrastruktury ve SR	
Subjekt	Role subjektu v zajištění rozvoje dopravní infrastruktury
Ministerstvo dopravy	Koordinace rozvoje, výstavby modernizace a údržby dopravní infrastruktury.
NDS (Národní dialničná spoločnosť)	Akciová spoločnosť, jejímž účelom založení bylo zvýšení objemu a efektivity vynakládaných prostředků pro výstavbu dálnic a rychlostních komunikací.
SSC (Slovenská správa ciest)	Samostatná rozpočtová organizace zabývající se správou silniční sítě.
ŽSR (Železnice Slovenskej republiky)	Rozvoj dráhy, modernizace a údržba železniční tratě.

Zdroj: vlastní zpracování dle [23], 2019

5.3 Využití metod Design-Bid-Build a Design-Build

Metoda Design-Bid-Build (dále DBB) patří mezi tradiční metodu dodávky při zadávání veřejných zakázek dopravní infrastruktury a jsou pomocí tohoto způsobu zadávány zpravidla všechny nadlimitní zakázky dopravní infrastruktury.

Přestože metoda Design-Build (dále DB) je běžně používána při zadávání veřejných zakázek na dopravní stavby v rámci ostatních zemí (tento způsob zadávání je charakteristický zejména pro Rakousko, Slovensku, Velkou Británii a USA), v České republice patří stále k málo užívanému způsobu dodávky. Přesto je poměrně vhodnou alternativou, k již zavedenému tradičnímu dodavatelskému systému. Rizika, která tento způsob dodávky přináší, jsou nižší nebo maximálně srovnatelná s použitím tradiční metody dodávky. Systém charakterizuje zejména možnost úspory času a flexibilitu celého procesu projektu, což je v rámci pozemních staveb klíčové. [23]

Postupně je snaha zavádění tohoto systému u veřejných zakázek, jejichž předmětem jsou technicky náročné celky, u kterých je použití DB vhodnější než metody DBB. Snaha o implementaci DB je již od r. 2011, kdy se ŘSD snažilo pomocí této metody analyzovat možnosti úspor nákladů v rámci pilotního projektu rekonstrukce mostu. Důkazem postupného zavádění této metody je i skutečnost, že SFDI zadal zakázku na zpracování metodiky pro tuto formu zadávání. Avšak zadání **nadlimitní zakázky dopravních staveb nebylo touto metodou prozatím na území ČR realizováno.** [23]

Z těchto důvodů je následující kapitola věnována podrobnému popisu a analýze zakázky zadané metodou DBB v České republice v porovnání se zakázkou zadanou metodou DB na území Slovenské republiky, kde realizace pomocí metody DB probíhá ve větší míře i u zakázek nadlimitních.

5.4 Výběr zakázek pro porovnání

Pro porovnání byly zvoleny nadlimitní veřejné zakázky významného charakteru pro dopravní infrastrukturu daných zemí. V porovnání zakázek dopravních staveb je zaměřeno na klíčové faktory, kterými jsou: *efektivní průběh zadávacího řízení, výběr nejvhodnější nabídky a nastavení smluvních podmínek předmětu plnění*. Jelikož nevhodné stanovení těchto klíčových faktorů může mít negativní dopad v průběhu realizace zakázky na čas, kvalitu provedení, náklady čerpané ze spolufinancování evropských fondů a v neposlední řadě na omezení komunikací ovlivněných výstavbou.

5.4.1 Zakázka A – metoda Design-Bid-Build

Jedná se o veřejnou zakázku na stavební práce dle smluvních podmínek FIDIC – The Red Book (CONS), které jsou určeny pro výstavbu pozemních a inženýrských staveb projektovaných objednatelem. Zadání zakázky je založeno na principu *jednostranného předložení smlouvy zadavatelem* bez možnosti zhotovitele ovlivnit konečné znění smluvních podmínek.

Zodpovědnost za projektovou dokumentaci nese objednatel, v tomto případě zadavatel zakázky. Jedná se o **tradiční metodu dodávky**, u kterého jsou v zadávacím řízení zakázky hodnoceny nabídky zejména na nejnižší cenu. Vítězný dodavatel (či konsorcium) dané zakázky přebírá zodpovědnost za výstavbu dle smluvních podmínek zakázky a dle místního rozhodného práva.

Tabulka 11 – Základní údaje zakázky A

Zakázka A – Základní údaje:	
Zadavatel:	ŘSD (Ředitelství silnic a dálnic ČR)
Režim veřejné zakázky:	Nadlimitní zakázka
Předpokládaná hodnota:	2 050 000 000 CZK (bez DPH)
Druh zadávacího řízení	Verejná soutěž podle § 27 ZVZ (obdoba otevřeného řízení dle § 56 ZZVZ)
Druh veřejné zakázky	Stavební práce
Výsledek veřejné zakázky	Uzavření jednorázové smlouvy
Hlavní CPV kód	45000000-7 – Stavební práce
Hlavní CPV kód	45233110-3 - Výstavba dálnic
Způsob metody dodávky	Design-Bid-Build – CONS (Red Book)

Zdroj: vlastní zpracování dle zadávací dokumentace [16], 2019

Zadávací řízení zakázky A podléhá místnímu právnímu předpisu, Zákonu č 137/2006 Sb., o veřejných zakázkách (ZVZ), dle kterého je prvotně zadána. Zakázka je financována z prostředků Státního fondu dopravní infrastruktury a předpokládá se spolufinancování z fondů EU v rámci programového období OPD 2014-2020. [16]

Předmětem plnění zakázky je zhotovení **modernizace dálničního úseku**. Jelikož stávající povrch vozovky dálnice daného úseku je na konci životnosti a vykazuje velké množství poruch. Z tohoto důvodu bylo rozhodnuto o její celkové modernizaci. Součástí modernizace vozovky je provedení úpravy kategorie z původní D 26,5 na kategorii 28 dle platné ČSN 73 6101. Toto uspořádání má umožnit provizorní vedení dopravy po polovině dálnice v čtyř pruhovém režimu (2 pruhy na každý směr jízdy) např. pro budoucí opravy částí úseku.

Součástí stavby je i úprava příčných sklonů vozovky, doplnění a případné zvětšení přidavných pruhů, modernizace dálničních mostů a nadjezdů v daném úseku včetně odvodnění, sanace skalních zářezů a vegetačních úprav. Doba plnění zakázky je stanovena na 22 měsíců pro dokončení stavby a 17 měsíců pro uvedení stavby do provozu (bez zimní technologické přestávky). [16]

Obrázek 10 - Úsek zakázky A před modernizací

Zdroj: [26],2019

5.4.2 Zakázka B – metoda Design-Build

Jedná se o první nadlimitní veřejnou zakázku dopravních staveb zadanou ve SR, kde hodnocení nabídek neprobíhá pouze *na základě nejnižší ceny*, ale zároveň rozhoduje o výběru *i kvalita*. Vítězné konsorcium zakázky je následně zodpovědné za **projekční práce i výstavbu** dle smluvních podmínek FIDIC – žluté knihy. Lhůta takto kompletně zadané zakázky je 48 měsíců, které jsou rozdělené na 12 měsíců na projektovou činnost a 36 měsíců na samotnou realizaci výstavby. [17]

Tabulka 12 – Základní údaje veřejné zakázky B

Zakázka B – Základní údaje	
Zadavatel:	NDS (Národní diaľničná spoločnosť, a.s.)
Režim veřejné zakázky:	Nadlimitní zakázka
Předpokládaná hodnota:	234 082 240,00 EUR (bez DPH) (6 086 138 240 CZK bez DPH) *
Druh zadávacího řízení	Verejná soutěž podle § 66 (7) ZVO [15] (obdoba otevřeného řízení dle ZZVZ)
Druh veřejné zakázky	Stavební práce
Výsledek veřejné zakázky	Uzavření jednorázové smlouvy
Hlavní CPV kód	45000000-7 – Stavební práce
Doplňující CPV kód	45233110-3 - Výstavba dálnic
	45233125-1 - Výstavba křižovatek
	45221110-6 - Výstavba mostů
	71322000-1 - Technické projekty pro provádění stavebně inženýrských prací
Způsob dodávky	Design-Build – dle P&DB (Yellow Book)

Zdroj: vlastní zpracování dle zadávací dokumentace [17], 2019

*Pozn.: Předpokládaná hodnota pro účel porovnání zakázek je stanovena v CZK přepočtem z EUR aktuálním kurzem v době zadání zakázky.

Zadávací řízení zakázky B podléhá aktuálně platnému Zákonu č. 343/2015 Z. z., o veřejnom obstarávaní a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ZVO) [15]. Zakázka je financována ze státního rozpočtu.

Předmětem zakázky je **výstavba moderní a kapacitní pozemní komunikace** v optimální trase z hlediska plynulé a bezpečné dopravy, která převezme veškerou tranzitní dopravu a funkci mezinárodního silničního tahu. Celkový úsek výstavby dlouhý 22,65 km byl rozdělen na dva stavební úseky. Přičemž tato zakázka pojednává o I. úseku, jenž je dlouhý 9,1 km. Jedná se o **technicky náročný úsek**, jehož součástí je 5 km **douhá mostní estakáda** v rámci údolí potoka. Tato část úseku je vyzdvihnuta do výšky 15–45 m. Nachází se v blízkosti existující zástavby a v několika úsecích křížuje v těsné blízkosti vysoké napětí. [18]

Obrázek 11 - Vizualizace úseku zakázky B

Zdroj: [18], 2019

5.5 Porovnání zakázek

Zakázky jsou zadané odlišnou metodou dodávky, v závislosti na volbě zadavatele s ohledem na charakter předmětu plnění.

Obrázek 12 – Rozdělení zakázek dle zvolené metody dodávky

Zakázka A - DBB - dle CONS (Red Book)	Zakázka B - DB - dle P&DB (Yellow Book)
<ul style="list-style-type: none"> • Dodávka stavebních prací. • Pozemní a inženýrské stavby obvyklého charakteru bez náročných technologických celků.	<ul style="list-style-type: none"> • Kompletní dodávka zakázky. • Projektování a výstavba s důrazem na technické parametry díla.

Zdroj: vlastní zpracování dle [3], 2019

Následně je postoupeno k **zadávacímu řízení** na výběr zhotovitele. Obě zakázky jsou zadány **otevřeným zadávacím řízením**, které je vhodné pro zakázku jakéhokoli druhu a režimu (viz kapitola 2.1.5.1).

Zadávací řízení se řídí místními zákonnými předpisy daných zemí, ve kterých jsou zakázky zadány. Zákonná ustanovení dle ZVZ [5] zakázky A zadané v ČR i dle ZVO [20] zakázky B zadané ve SR vychází z implementací stejných směrnic EU. Tedy způsob zadávání obou zakázek dle zákonných předpisů je ve své zásadní podstatě obdobný. **Odlišnosti zakázek jsou zejména v zadávacích a smluvních podmínkách právě dle metody dodávky a způsobu zadávání jednotlivých veřejných zadavatelů.**

Následující část diplomové práce je zaměřena na detailní popis a porovnání těchto oblastí – zadávacích a smluvních podmínek zadávání DBB a DB zakázky, jelikož mají zásadní vliv na výběr zhotovitele a následnou realizaci zakázky.

5.5.1 Zadávací a smluvní podmínky

Pro porovnání je třeba detailnější analýzy rozdílů ve způsobu zadávání každé zakázky. Struktura dokumentů zadávací dokumentace, obsahující zadávací a smluvní podmínky, se u zakázek nijak významně neliší. Jelikož, jak již bylo uvedeno, zadávání obou zakázek podléhá místním zákonným předpisům ČR/SR, které vychází z implementací směrnic EU. Zadávací dokumentace je rozdělena na následující díly/svazky:

Tabulka 13 – Struktura zadávací dokumentace

Zadávací dokumentace zakázky A – DBB		Zadávací dokumentace zakázky B – DB	
Označení části	Název	Označení části	Název
Díl 0	Základní podmínky zadávacího řízení	Svazek 1	Pokyny pro zájemce/uchazeče
Díl 1	Pokyny pro uchazeče		
Díl 2	Podmínky smlouvy	Svazek 2	Obchodní podmínky
Díl 3	Technická specifikace	Svazek 3	Technická specifikace
Díl 4	Soupis prací	Svazek 4	Cenová část
Díl 5	Výkresy	Svazek 5	Dokumentace poskytnutá objednatelem

Zdroj: vlastní zpracování dle zadávací dokumentace [17], 2019

Zásadní rozdíly jsou až v obsahové části jednotlivých dílů/svazků **dle zvolené metody dodávky**. Odlišné jsou také **zadávací podmínky** obou zakázek. Ty se řídí kromě zákonných předpisů také **zvyklostmi zadavatele**, které se odráží v *požadavcích na zhotovitele, preferovaných kritériích nabídky, aj.* Porovnání zásadních rozdílů obou metod dodávky, jež jsou charakteristické pro veřejné zakázky tohoto typu, jsou shrnuty v následující tabulce.

Tabulka 14 – Porovnání zadávacích a smluvních podmínek VZ dle metody dodávky

Zadávací a smluvní podmínky VZ		
Zakázka DBB		Zakázka DB
Hodnotící kritéria nabídky		
Díl 1 - Pokyny pro uchazeče Hodnocení dle ekonomické výhodnosti nabídky . Jedno hlavní kritérium hodnocení, kterým bývá navrhovaná cena nabídky. Další obvyklá kritéria: délka záruční doby , výše bankovní záruky obvykle s minimální přisuzovanou vahou.	X	Svazek 1 - Pokyny pro zájemce/uchazeče Hodnocení zaměřeno na výkon a kvalitu provedení kompletní zakázky. Hodnocení na základě více kritérií . Další obvyklá kritéria: kvalita týmu dodavatele , náklady na provoz , environmentální hledisko aj, váha kritérií rozložena.
Smluvní podmínky dle FIDIC		
Díl 2 - Podmínky smlouvy Smlouva na stavební práce . Součástí díla nejsou technicky náročné celky, technologické části. Základ: Smluvní podmínky FIDIC CONS (The Red Book) .	X	Svazek 2 - Obchodní podmínky Smlouva na projektové, inženýrské a stavební práce . Součástí díla je technologická část. Základ: Smluvní podmínky FIDIC P&DB (The Yellow Book) .
Technická specifikace		
Díl 3 - Technická specifikace Dle TKP, ZTKP – zaměřeny na výkon stavebních prací. Udává zadávací projektová dokumentace a soupis prací s výkazem výměr poskytnutých zadavatelem.	X	Svazek 3 - Požadavky objednatele Dle TKP, ZTKP – zaměřeny na výkon a funkci dodavatele, projektovou dokumentaci (Dle fáze zadání projektu).
Způsob stanovení nabídkové ceny a fakturace		
D91 4 - Soupis prací Nabídková cena na stavební práce . Cena pevná , stanovena oceněním soupisu prací s výkazem výměr .	X	Svazek 4 - Cenová část Nabídková cena na stavební práce, projektová a inženýrská činnost . Cena paušální stanovena agregací za jednotlivé části se zahrnutím přírážky za rizika .
Platební podmínky		
Platba zpravidla měsíčně dle skutečného postupu stavebních prací . Podkladem je schválený oceněný soupis prací.	X	Platba po dokončených dílčích částech a dle stanovených milníků . Podkladem je stanovené smluvní plnění dle projektových celků/stavebních objektů, harmonogram.
Zadávací dokumentace stavby		
Díl 5 - Výkresy Dokumentace zpracovaná do fáze pro provádění stavby (PDPS) dle předpisů MD ČR včetně DSP a související inženýrské činnosti jsou povinností zadavatele .	X	Svazek 5 - Dokumentace poskytnutá objednatelem (DPO) Dokumentace zpracována ve fázi zadávacího řízení (záměru/DÚR/DSP/PDPS), je povinností zadavatele . Navazující stupně dokumentace jsou již povinností zhotovitele .

Zdroj: vlastní zpracování dle [3, 4], 2019

Analýza v následujících kapitolách se zabývá popisem a porovnáním uvedených obecných rozdílů zadávacích a smluvních podmínek dle zvyklostí zadávacích řízení již konkrétních zakázek A, B, jejichž podklady byly poskytnuty společností Metrostav a.s. dle uvedených zdrojů [16, 17].

Zprvu je třeba zmínit, že každá zakázka je jedinečná. Následující popis i porovnání zadávacích a smluvních podmínek se vztahuje vždy na konkrétní zakázku. Nelze jej uvažovat plošně pro všechny typy zakázek, jelikož podmínky se mohou lišit dle charakteru předmětu plnění. V takovém případě je lze uvažovat spíše jako jakýsi návod či inspiraci pro nastavení zadávacích podmínek pro obdobný charakter zakázky.

5.5.2 Hodnocení nabídek

Hodnocení podaných nabídek probíhá na základě předem stanovených *požadavků zadavatele* a jím zvolených *hodnotících kritérií* v zadávací dokumentaci. Zadavatel hodnotí podané nabídky sám nebo tímto úkolem zmocní hodnotící komisi. V obou případech se hodnocení nabídek musí řídit místními zákonnými předpisy.

5.5.2.1 Hodnotící kritéria zakázky A

Veřejný zadavatel (ŘSD) v zadávací dokumentaci zakázky stanovil *dvě základní hodnotící kritéria* pro určení nejvhodnější nabídky. Podané nabídky jsou hodnoceny dle principu **ekonomické výhodnosti** – *převládajícím hodnotícím kritériem je nabídková cena*.

Zpravidla vyhrává nabídka s nejnižší cenou splňující všechny požadavky. Tento způsob hodnocení nabídky je často používán u tradičních dodávek staveb, u kterých je projektová dokumentace dokončena již pro fázi nabídky. [16]

Tabulka 15 – Hodnotící kritéria zakázky A

Hodnotící kritéria zakázky A		
Označení kritéria	Popis kritéria	Váha kritéria v celkovém hodnocení
K1	Nabídková celková cena stavby	90 %
K2	Délka záruční doby	10 %
Celkový percentil		100 %

Zdroj: vlastní zpracování dle zadávací dokumentace [16], 2019

Pro hodnocení nabídek je u jednotlivých dílčích hodnotících kritérií použita bodovací stupnice v rozsahu 0-100 bodů. Přičemž každé nabídce je v rámci hodnocení přidělena bodová hodnota odrážející úspěšnost nabídky v rámci dílčího hodnotícího kritéria. Takto přiřazené body jsou vynásobeny příslušnými vahami vyjádřenými v %. Vítěznou nabídkou se stává ta, která získá nejvyšší počet přidělených bodů v součtu za obě hodnotící kritéria. [16]

K1 – Nabídková cena

Zahrnuje celkovou nabídkovou cenu za realizaci předmětu zakázky vyjádřenou v **peněžní hodnotě Kč bez DPH**. Cenu uchazeč uvádí v *dopisu nabídky*, který je součástí podkladů zadávací dokumentace.

Při hodnocení kritéria platí, že čím je nabídková cena nižší, tím je lepší bodové hodnocení z dané stupnice. Výsledné přidělené body jsou vypočteny pomocí vzorce zadávací dokumentace [16]:

$$K1 = 100 \times \frac{(\text{nabídková cena nejvýhodnější nabídky})}{(\text{nabídková cena hodnocené nabídky})} \quad (1)$$

Kde nejvýhodnější nabídce, obsahující nejnižší nabídkovou cenu, je přiděleno v rámci hodnocení 100 bodů. Ostatním nabídkám je přidělena bodová hodnota stanovená násobkem čísla 100 a poměru hodnoty nejvýhodnější nabídky k hodnocené nabídce. [16]

K2 – Délka záruční doby

Kritérium je hodnoceno dle délky záruční doby stanovené jako **časový úsek v celých měsících** nabídnutý účastníkem ve své nabídce. Záruční doba se vztahuje na *všechny objekty hlavní trasy*. Minimální požadovaná délka záruční doby je zadavatelem stanovena na 60 měsíců, maximální na 120 měsíců. Výsledná hodnota je spočtena dle vzorce zadávací dokumentace [16]:

$$K2 = 100 \times \frac{(\text{počet měsíců navržených uchazečem, o které je překročen minimální počet měsíců záruční doby})}{(\text{maximální} - \text{minimální počet měsíců záruční doby})} \quad (2)$$

Kde je každé nabídce přidělena bodová hodnota stanovená násobkem čísla 100 a poměrem počtu měsíců, o které uchazečem nabízená záruční doba překračuje minimální požadovanou dobu 60 měsíců a rozdílu mezi maximálním a minimálním počtem měsíců.

Postup hodnocení: Pokud je tedy záruční doba nabídnutá uchazečem méně než 60 měsíců, účastník je vyloučen ze zadávacího řízení pro nesplnění zadávacích podmínek. Pokud je délka záruční doby 60 měsíců, nabídka uchazeče je v rámci tohoto kritéria hodnocena 0 body. V případě, že uchazeč nabízí záruční dobu 120 a více měsíců, získává taková nabídka v rámci hodnotícího kritéria 100 bodů. [16]

Celkové hodnocení nabídky

Získané bodové hodnoty nabídek v rámci jednotlivých dílčích kritérií hodnocení jsou následně vynásobeny jejich příslušnými vahami (dle tabulky 15).

$$K_{m,n} = K_n \times A_n \quad \text{pro } n = 1 - 2 \quad (3)$$

Příčemž,

$K_{m,n}$	... celkové vyhodnocení příslušného kritéria K1 – K2 daného uchazeče m
K_n	... počet bodů uchazeče za dané kritérium (max. 100 bodů)
A_n	... váha příslušného kritéria K1 – K2 vyjádřená v %

Následným **součtem těchto hodnot** je zjištěna výsledná bodová hodnota, představující **celkové hodnocení nabídky**. Nejvýhodnější nabídka je ta, která získá nejvyšší počet přidělených bodů v součtu za obě hodnotící kritéria. V případě, že více nabídek dosáhne stejné bodové hodnoty celkového hodnocení nabídky, je pak nejvhodnější nabídkou ta s nejnižší nabídkovou cenou. [16]

5.5.2.2 Hodnotící kritéria zakázky B

Veřejný zadavatel (NDS) stanovil v zadávací dokumentaci čtyři kritéria s cílem určit nejvhodnější nabídku na předmět zakázky. Podané nabídky jsou hodnoceny na principu **nejlepší hodnoty – nejlepšího poměru ceny a kvality** (viz kapitola 4.4.2). [17]

Tabulka 16 – Hodnotící kritéria zakázky B

Hodnotící kritéria zakázky B		
Označení kritéria	Popis kritéria	Váha kritéria v celkovém hodnocení
K1	Navrhovaná celková cena uchazeče	40 %
K2	Kvalita týmu odborníků	25 %
K3	Náklady na provoz	10 %
K4	Environmentální hledisko	25 %
Celkový percentil		100 %

Zdroj: vlastní zpracování dle zadávací dokumentace [17], 2019

Pro hodnocení nabídek je v rámci jednotlivých dílčích hodnotících kritérií použita bodovací stupnice v rozsahu 0-100 bodů. Příčemž každé nabídce v rámci hodnocení dílčích kritérií je přidělena bodová hodnota odrážející úspěšnost nabídky v rámci dílčího hodnotícího kritéria, obdobně jako způsob hodnocení zakázky A.

K1 – Navrhovaná celková cena uchazeče

Zahrnuje celkovou nabídkovou cenu za plnění předmětu zakázky, vyjádřenou **v peněžní hodnotě bez DPH**. Cenu uchazeč uvádí do *přílohy formuláře návrhu plnění*, který je součástí podkladů zadávací dokumentace.

Maximální počet bodů hodnocení je přidělen uchazeči s nejnižší navrhovanou celkovou cenou. Ostatní nabídky jsou určeny přímou úměrou k této zakázce. Přidělené body jsou vypočteny pomocí vzorce dle zadávací dokumentace [17]:

$$K1n = \left(\left(\frac{Kmin}{Kn} \right) \times 100 \right) \quad (4)$$

Kde:

$K1n$ ... výsledný počet bodů, které získá nabídka vyhodnocovaného uchazeče

$Kmin$ ... nejnižší navrhovaná celková cena nabídky

Kn ... navrhovaná celková cena nabídky hodnoceného uchazeče

100 ... maximální počet bodů pro kritérium K1

K2 – Kvalita týmu odborníků

Zadavatel stanovuje v zadávací dokumentaci minimální *požadavky na odbornou způsobilost každého uchazeče*, který se navíc prokazuje **realizačním týmem odborníků**. Minimální počet jsou **čtyři odborníci**. Zkušenosti na dané pozici musí odpovídat **alespoň 50% lhůty výstavby předmětu zakázky**.

Kvalita týmu odborníků uchazeče je prokázána předložením dokladů za každého odborníka v podobě *nejvyššího dosaženého vzdělání, dosažené kvalifikaci, seznamu odborných zkušeností (podoba životopisu) a délky požadované odborné praxe*. V případě požadavku na praktické zkušenosti uchazeč dokládá za každého z odborníků referenční listy se seznamem projektů, na kterých pracovali. [17]

Zavedení tohoto kritéria má vést k motivaci uchazeče navazovat spolupráce s kvalitními odborníky, jimiž zaručí splnění požadavků veřejného zadavatele. V takovém případě může uchazeč získat nejvyšší počet bodů za dané kritérium.

Tabulka 17 – K2 – Kvalita týmu odborníků

K2 – Kvalita týmu odborníků				
Označení odborníka		Funkce	Hodnocení	Max. bodů
1	Ředitel stavby	Zodpovědnost za celkovou koordinaci a řízení činností v rámci výstavby.	Celková délka ukončených staveb na dálničních a rychlostních cestách na pozici projektového manažera /ředitele stavby.	25
2	Stavbyvedoucí pro mosty	Zodpovědnost za výstavbu mostů v rámci úseku.	Celková délka realizovaných mostů na dálničních a rychlostních cestách z pozice stavbyvedoucího /zástupce stavbyvedoucího pro mosty.	25
3	Hlavní inženýr projektu	Zodpovědnost za celkovou koordinaci a řízení činností projektových prací.	Celková délka staveb na dálničních a rychlostních cestách na pozici hlavního inženýra projektu / zástupce hlavního inženýra.	25
4	Zodpovědný projektant pro mostní část	Zodpovědnost za celkovou koordinaci a řízení činností projektování mostů.	Celková délka mostů dálničních a rychlostních cest na pozici zodpovědného projektanta / hlavního projektanta.	25

Zdroj: vlastní zpracování dle zadávací dokumentace [17], 2019

Výpočet bodového hodnocení jednotlivých odborníků probíhá dle následujícího vzorce, přičemž maximum možných dosažených bodů pro každého z odborníků je 25. [17]

$$K2, n = \left(\frac{(L2, n \times K2, n, max)}{L2, n, max} \right) \text{ pro } n = 1 - 4 \quad (5)$$

Kde:

$K2, n$ ... počet bodů pro daného uchazeče za odborníka č.1–4

$L2, n$ ... celková délka realizovaných staveb daného odborníka (km)

$K2, n, max$ ... maximální počet bodů pro nejlépe hodnoceného odborníka = 25

$L2, n, max$ ... celková délka realizovaných staveb nejlépe hodnoceného odborníka (km)

Následně jsou jednotlivá bodová hodnocení odborníků č.1-4 sečtena, čímž je získán celkový počet bodů uchazeče za jeho tým odborníků. [17]

K3 – Náklady na provoz

Účelem kritéria K3 je navrhnout konstrukce, které zredukuje provozní náklady. Toto kritérium je specifické pro danou zakázku vzhledem k předmětu realizace. Tudíž nelze tento způsob hodnocení zahrnout obecně pro jakýkoli typ zakázky. Zadavatel si může určit individuální způsob hodnocení dle charakteru předmětu zakázky.

Veřejný zadavatel pro kritérium K3 zakázky B stanovil následující podkritéria hodnocení, která jsou orientována zejména na **technicky náročnou část mostní estakády**. [17]

Tabulka 18 - K3 – Způsob hodnocení nákladů na provoz

K3 – Náklady na provoz	
Označení a popis hodnotícího prvku	Individuální způsob výpočtu
1 Celkový počet ložisek u všech mostů výstavby.	Počet bodů bude určen dle vzorce (6) poměrem mezi hodnotami: <ul style="list-style-type: none"> ○ Více než 200 Ks...0 bodů ○ 1 ks...40 bodů
2 Nátěrový systém ocelových prvků konstrukcí na hlavní trase (zábradlí, svodidla, protihlukové stěny)	Počet bodů je určen na základě výhodnosti nákladů na výstavbu, opravy a obnovy protikorozní ochrany vzhledem k plánované životnosti stavby. Čím výhodnější řešení, tím více bodů. Maximální počet bodů je 27.
3 Životnost ložisek: <ul style="list-style-type: none"> ○ Elastomerové (e)...20 let ○ Hrnkové (h)...30 let ○ Kalotové (k)...50 let 	Počet bodů se určí podle typu ložisek. V případě použití více druhů poměrem dle vzorce (7): <ul style="list-style-type: none"> ○ Použití elastomerových ložisek...13 bodů ○ Použití hrnkových ložisek...20 bodů ○ Použití kalotových ložisek...33 bodů

Zdroj: vlastní zpracování dle zadávací dokumentace [17], 2019

Vzorec pro stanovení celkového počtu bodů dle celkového počtu ložisek:

$$K_{3,1} = (200 - Nb) \times 0,2 \quad (6)$$

Kde,

$K_{3,1}$ ... počet bodů pro daného uchazeče za podkritérium celkového počtu ložisek

Nb ... celkový počet ložisek

Vzorec pro stanovení celkového počtu bodů pro podkritérium životnosti ložisek:

$$K_{3,3} = (Ne \times 13 + Nh \times 20 + Nk \times 33) / (Ne + Nh + Nk) \quad (7)$$

Příčemž,

$K_{3,3}$ ... počet bodů pro uchazeče za podkritérium životnost ložisek (maximum 33)

Ne, h, k ... celkový počet ložisek dle typu (elastomerové, hrnkové, kalotové)

K4 – Environmentální hledisko

Cílem kritéria K4 je návrh konstrukce a volba postupu výstavby pro minimalizaci negativních dopadů na životní prostředí. Způsob přiřazení počtu bodů závisí na konkrétním předmětu zakázky a rizikových oblastech. [17]

V následující tabulce jsou proto přiblížena podkritéria a nastíněn rámcový způsob výpočtu proměnných zakázky B, které se mohou značně lišit dle předmětu plnění zakázky.

Tabulka 19 - Způsob hodnocení environmentálního hlediska

K4 – Environmentální hledisko	
Popis hodnotícího prvku	Individuální způsob výpočtu
Rozsah výrubu dřevin v oblasti břehů zarostlých toků (vyjádřený v m ³).	Maximální počet bodů se přidělí návrhu uchazeče s nejnižším rozsahem výrubu dřevin. Počet bodů ostatních nabídek se určí poměrem mezi nejnižší navrhovanou hodnotou a návrhem účastníka pro rozsah výrubu a přiřazením 0-10 bodů.
Rozsah regulace vodních toků (vyjádřený v m).	Počet bodů se určí poměrem mezi hodnotami a přiřazením bodů ze stupnice 0-30.
Počet pilířů daných mostů.	Počet bodů bude určen poměrem mezi hodnotami: Více než 90 Ks...0 bodů 55 ks a méně...20 bodů
Technologie výstavby daných mostů s ohledem na zásah do prostoru pod mosty.	Pevná skruž ... 0 bodů Montáž jeřábem ... 5 bodů Letmá betonáž/montáž ... 10 bodů. Výsuvná skruž / montážní soubor ... 15 bodů. Vysouvání ... 20 bodů. (Při využití vícero druhů technologií, dojde ke stanovení bodů pomocí metody váženého průměru.)
Doba výstavby daných mostů (s ohledem na omezení – zatížení krajiny a obyvatelstva stavební dopravou a hlukem)	Více než 30 měsíců ... 0 bodů. 30–24 měsíců ... 10 bodů. Méně nežli 24 měsíců ... 20 bodů.

Zdroj: vlastní zpracování dle zadávací dokumentace [17], 2019

Celkové hodnocení nabídky

Výsledné vyhodnocení kritérií K1-K4 pro uchazeče probíhá pomocí přidělení sumárních bodů za jednotlivá dílčí kritéria, jejichž výsledná hodnota je vynásobena váhou příslušného hodnotícího kritéria (dle tabulky 16):

$$K_{m,n} = K_n \times A_n \quad \text{pro } n = 1 - 4$$

(8)

Příčemž,

$K_{m,n}$ ... celkové vyhodnocení kritéria K1-K4 daného uchazeče m

K_n ... počet bodů uchazeče za dané kritérium K1-K4

A_n ... váha příslušného kritéria K1-K4 vyjádřená v %

Součtem těchto hodnot je zjištěna bodová hodnota vyjadřující **celkové hodnocení nabídky**. Nejvhodnější nabídka je ta, která získá nejvyšší počet přidělených bodů v součtu za všechna hodnotící kritéria. [17]

5.5.2.3 Shrnutí

Zakázka A je primárně hodnocena dle *nejnižší nabídkové ceny*, což se v praxi ukazuje jako nevhodný způsob. Zadavatel tímto hodnocením nemusí vybrat nejvhodnější nabídku. Účastník se zaměřuje na nejvíce hodnocené kritérium a snaží se ocenit zakázku co nejnižší nabídkovou cenou, i na úkor související kvality plnění. Což znevýhodní ve výsledku ostatní účastníky, kteří stanovili cenu přiměřenou s ohledem na kvalitu plnění. Zadavatel tímto hodnocením nemusí vybrat dostatečně kvalifikovaného a vhodného zhotovitele.

U zakázky B je kladen důraz *mimo nabídkové ceny i na kvalifikaci a technickou zdatnost zhotovitele a jeho týmu, náklady na provoz a údržbu*. Navrhované nabídkové ceně je přiřazena nejvyšší váha hodnocení, avšak se 40 % není převažující. Tudíž pokud se účastník zaměří primárně na nejnižší cenu a podhodnotí ostatní kritéria, nemusí zakázku i přes podání nejnižší ceny vyhrát.

V rámci obou zakázek probíhá hodnocení založené na vícekritériálním hodnocení. S více kritérii hodnocení souvisí vyšší nároky na postup zadávání a objektivitu hodnocení na straně zadavatele. Ve výše popsaném hodnocení nabídek zakázky B je definován podrobný a přesný postup výpočtu hodnocení, což znemožňuje zadavateli subjektivní hodnocení nabídek.

5.5.2.4 Tabulka porovnání

Tabulka 20 – Porovnání způsobu hodnocení nabídek

Způsob hodnocení nabídek	
Zakázka A – DBB	Zakázka B – DB
+ jednodušší a časově méně náročné hodnocení	+ vícekritériální hodnocení s důrazem na výkon a funkci dodavatele
- hodnocení na základě převažujícího kritéria nabídkové ceny	+ vyváženost vah hodnocení klíčových kritérií zakázky, kritérium nabídkové ceny již není převažující
- hodnocení dle ekonomické výhodnosti nabídky	+ hodnocení dle nejlepší hodnoty nabídky => vysoké požadavky na personál a kvalitu díla
- tlak na dodavatele podat co nejnižší nabídkovou cenu zakázky, často na úkor kvality plnění	+ motivace dodavatele pro optimální technické i ekonomické řešení zakázky
- riziko výběru nevhodného dodavatele	+ vyšší šance výběru nejvhodnějšího dodavatele s minimalizací rizik pro následný průběh zakázky
- vyšší riziko vyvolání sporů v průběhu zakázky vlivem výběru nedostatečně kvalifikovaného dodavatele s nedostatkem zkušeností / technického vybavení apod.	- vyšší nároky na administrativní činnost a časovou náročnost hodnocení

Zdroj: vlastní zpracování, 2019

5.5.3 Smluvní podmínky dle FIDIC

Zásadní vliv na realizaci zakázky má její příprava. U složitých projektů se pro účel nejrychlejšího a nejkvalitnějšího způsobu realizace používají smluvní vzory FIDIC, jež jsou založeny na dlouholetých a mezinárodních zkušenostech. [3]

Smluvní dokumentace obsahuje **dokument smlouvy o dílo a smluvní podmínky FIDIC**, podléhající místnímu právnímu prostředí. Ve výsledku se jedná o několikasetstránkový dokument, v němž je stanovena hierarchie jednotlivých dokumentů (viz kapitola 3.3).

Smluvní podmínky jsou v zadávací dokumentaci definovány **Zvláštními a Obecnými podmínkami**, jejichž základem jsou knihy FIDIC CONS/ P&DB. Jednotlivé smluvní podmínky a součásti smluv vzorů FIDIC CONS/ P&DB jsou podrobně popsány v kapitole 3.

Tato kapitola se zabývá popisem a porovnáním již konkrétních smluvních podmínek zakázek A, B. Vzhledem k rozsahu a obsáhlosti smluvních podmínek je zaměřena zejména na smluvní podmínky, která vyvolávají rizika a mohou zásadně ovlivnit průběh zakázky.

5.5.3.1 Smluvní podmínky zakázky A

Jedná se o veřejnou zakázku **na stavební práce**, jejichž součástí nejsou složité technologické celky. Základ smlouvy tvoří Smluvní podmínky pro výstavbu pozemních a inženýrských staveb projektovaných objednatelem. Vychází z **FIDIC CONS – First edition 1999 (The Red Book)**, které jsou součástí **dílu 2 – Podmínek smlouvy** zadávací dokumentace. [16]

Tabulka 21 – Podmínky smlouvy zakázky A

Zadávací dokumentace zakázky DBB	
Díl 2 - Podmínky smlouvy	
Část 1	Smlouva o dílo
Část 2	Smluvní podmínky pro výstavbu pozemních a inženýrských staveb projektovaných objednatelem – Obecné podmínky
Část 3	Smluvní podmínky pro výstavbu pozemních a inženýrských staveb projektovaných objednatelem – Zvláštní podmínky
Část 4–6	Formuláře bankovní záruky – na zajištění plnění smlouvy, za odstranění vad, za zálohu

Zdroj: vlastní zpracování dle zadávací dokumentace [16], 2019

Smlouva o dílo je jednoznačně předložena zadavatelem bez možnosti zhotovitele ovlivnit konečné znění smluvních podmínek. Smluvní podmínky jsou definovány v zadávací dokumentaci. [16]

Tabulka 22 – Analýza smluvních podmínek zakázky A

Zakázka A – Analýza smluvních podmínek	
Typ smlouvy:	VZ na stavební práce. Smlouva podléhá místnímu právu ČR.
Cena díla:	Koncipována jako měřená . Valorizace není povolena. (S výjimkou prací a položek, které je nutno provést v měsících po uplynutí doby pro dokončení dle podčl. 13.8.1.2 [24].)
Záruční doba za vady, jakost	Požadovaná minimální délka je 60 měsíců, maximální 120 . Mimo pevně daných částí díla navrhuje záruční dobu zhotovitel.
Stavební objekty, materiály, technologická zařízení:	minimum 60 měsíců.
Objekty cizích správců:	60 měsíců.
Vrstvy CB krytu, recyklace a cementové stabilizace:	120 měsíců.
Náhrada škody:	Při porušení odpovědnosti, podvodu, úmyslného nesplnění závazků, odškodnění za nároky třetích stran v právu průmyslového vlastnictví.
Zálohovaná platba:	Na stavební práce ve výši max. 20 % přijaté smluvní částky.
Pojištění:	Požadovány dva druhy pojištění dle běžných požadavků ŘSD ČR – Majetkové pojištění "all risk" a odpovědnostní pojištění.
Subdodávky zhotovitele:	Nesmí být zadány na provedení celého díla, nese zodpovědnost za konání a chyby subdodávek, Seznam subdodavatelů, doložený v nabídce jako součást kvalifikace, se nesmí měnit bez souhlasu zadavatele.
Vypovězení smlouvy objednatelem	Před oznámením data zahájení prací – v případě neschválení financování. (Zhotoviteli nenáleží kompenzace ušlého zisku.)

Zdroj: vlastní zpracování dle [16, 24], 2019

Zvláštní skupinu smluvních podmínek tvoří **nebankovní a bankovní nástroje**, které chrání zadavatele a slouží k eliminaci rizik, spojených se zhotovitelem a jeho případnou nesoučinností při plnění podmínek smlouvy. [16]

Tabulka 23 – Bankovní záruky zakázky A

Bankovní nástroje – bankovní záruky zhotovitele dle FIDIC	
Nabídková (nevratná jistina)	5 000 000 Kč (do 2 % smluvní částky bez DPH).
Prováděcí (za zajištění plnění smlouvy)	10 % smluvní částky bez DPH.
Za odstranění vad a nedodělků:	3 % smluvní částky bez DPH.
Za zálohovanou platbu:	do výše zálohované platby, 20% smluvní částky bez DPH.

Zdroj: vlastní zpracování dle [16, 24], 2019

Nebankovními nástroji jsou zejména *smluvní sankce pro zhotovitele*, které jsou v tomto případě zaměřeny na penalizace při nedodržení základních smluvních podmínek.

Tabulka 24 - Smluvní sankce zakázky A

Nebankovní nástroje – smluvní sankce/zádržné	
Střet zájmů:	4 000 000 Kč.
Prodlení závazného milníku:	750 000 Kč/den prodlení.
Nedodržení lhůt uzavírek pozemních komunikací:	150 000 Kč/případ.
Porušení povinností kvalifikace osob:	8 000 000 Kč/případ.
Prodlení dokončení díla:	750 000 Kč/započatý den prodlení.
Zádržné	dle podčl. 14.6 (a), (b) [24].

Zdroj: vlastní zpracování dle [16, 24], 2019

Rozložení povinností

Metoda DBB dodávky je založena na principu **rozložení rizik mezi jednotlivé smluvní strany**. Základní rizika, vyplývající z odpovědnosti dle FIDIC CONS [24] jsou popsána v kapitole 3.6.1 (viz tabulka 4). Rozdělení povinností hlavních účastníků realizace zakázky A jsou shrnuty v následující tabulce.

Tabulka 25 – Povinnosti smluvních stran zakázky A dle FIDIC CONS

Zakázka A – Povinnosti a oprávnění smluvních stran dle FIDIC CONS			
	Zadavatele	Zhotovitele	Správce stavby
Odpovědnost dle zvoleného typu kontraktu DBB			
Odpovědnost za jednotlivé činnosti	Zajištění zpracování projektové dokumentace (zadávací dokumentace), PDPS a následné DSPS.	Realizace díla v souladu se smluvními podmínkami a zajištění povolení – pro zařízení staveniště, skládky, aj.	Zajištění plynulosti průběhu realizace, proaktivní součást řízení projektu.
	Zajištění inženýrské činnosti, průzkumů k PDPS.	Zpracování RDS (zpřesnění dokumentace objednatele).	
	Poskytnutí relevantních údajů podmínek staveniště	Implementace údajů od objednatele do své nabídky.	
Odpovědnost za informace o staveništi	za nepředvídatelné podmínky.	za předvídatelná rizika.	
Platby a fakturace			
Zálohovaná platba	Poskytnutí zálohy do výše 20% přijaté smluvní částky.	Předložení zajištění plnění smlouvy a záruky na zálohu – podmínka poskytnutí záloh.	Ověření a vydání potvrzení průběžné platby.
Úhrada plateb	Zaplacení potvrzené částky do 60 dní od doručení faktury.	Na konci každého měsíce předat správci stavby vyúčtování.	
Rizika fakturace	Zadržení platby do 30% smluvní částky – za neaktualizovaný harmonogram, aj.	Zajištění plnění smlouvy bankovní zárukou – podmínka potvrzení a hrazení fakturace.	Pravomoc ve schvalování průběžné platby.
Změny (claimy)			
Dle Obecných podmínek FIDIC CONS.			
Dodatečná platba	Úhrada dodatečných nákladů zhotoviteli (skutečné a účelně vynaložené vč. režie a přiměřeného zisku do 5 %).	Mimo nepředvídatelných nákladů není nárok na navýšení nákladů vlivem chybné nabídkové ceny.	Vydání stanoviska v termínu na oznámení změny, jinak považována za zamítnutou.
Předání a převzetí díla vč. odpovědnosti			
Předání a převzetí díla	Dle smluvně dané ukončené části.	Předání v termínu s dodržáním kvality materiálu i prací.	Vydání potvrzení o převzetí díla/ Odmítnutí žádosti o vydání.
Odpovědnost za škody	Od data převzetí dané části.	Od data zahájení prací až do data převzetí díla objednatelem.	
Ukončení smlouvy			
Odstoupení od smlouvy	Dle ZTKP – rozšíření důvodů odstoupení objednatele – pokud zhotovitel nespĺňuje podmínky stanovené v zadávací dokumentaci.	Veškeré náklady zahrnout do závěrečného vyúčtování. Na nároky po předložení závěrečného vyúčtování není brán zřetel.	Při odstoupení objednatele určit hodnotu práce vykonané zhotovitelem.

Zdroj: vlastní zpracování dle [16, 24], 2019

5.5.3.2 Smluvní podmínky zakázky B

Jedná se o veřejnou zakázku na **projektové dokumentace, inženýrské činnosti a stavební práce**, jejichž součástí jsou technologické celky. Základ smlouvy vychází z podmínek **FIDIC P&DB –The Yellow Book** [25], které jsou součástí **dílu 2 – Obchodních podmínek** zadávací dokumentace.

Tabulka 26 – Podmínky smlouvy zakázky B

Zadávací dokumentace zakázky DB	
Díl 2 - Obchodní podmínky	
Část 1	Smlouva o dílo – Smluvní ujednání
Část 2	Smlouva o dílo – Smluvní podmínky 2.1 Všeobecné smluvní podmínky, 2.2 Zvláštní smluvní podmínky
Část 3	Smlouva o dílo – Příloha k nabídce
Část 4–9	Vzorové formuláře – na vykonání prací, zádržné, přebírací protokol, aj.

Zdroj: vlastní zpracování dle zadávací dokumentace [17], 2019

Smlouva o dílo je jednoznačně předložena zadavatelem *bez možnosti její změny zhotovitelem*. Smluvní podmínky jsou definovány v zadávací dokumentaci. Zásadní z nich jsou shrnuty v následující tabulce. [17]

Tabulka 27 – Analýza smluvních podmínek zakázky B

Zakázka B – Analýza smluvních podmínek	
Typ smlouvy	VZ na stavební práce, projektovou a inženýrskou činnost. Smlouva podléhá místním právním předpisům SR.
Cena díla	Cena je koncipována jako paušální . Valorizace je povolena dle podčl. 13.8 [25]. (Směrnice NDS povoluje valorizaci při trvání realizace předmětu díla nad 720 dní dle smlouvy.)
Záruční doba za vady, jakost	Záruční doba je stanovena pevně zadavatelem .
Stavební část:	60 měsíců.
Technologická část	60 měsíců.
Náhrada škody	V případě porušení odpovědnosti zhotovitele, podvodu, úmyslného nesplnění závazků nebo hrubé nedbalosti , odškodnění za nároky třetích stran v právu průmyslového vlastnictví.
Zálohovaná platba:	Projektová a inženýrská činnost hrazena po zhotovených částech daných smluvně. Pro stavební práce není zálohovaná platba uváděna.
Pojištění	Požadován pouze jeden druh dle požadavků NDS – pojištění odpovědnosti.
Subdodávky zhotovitele	Nesmí být zadány na provedení celého díla, nese zodpovědnost za konání a chyby subdodávek, Seznam subdodavatelů, doložený v nabídce jako součást kvalifikace, se nesmí měnit bez souhlasu zadavatele.
Vypovězení smlouvy objednatelem	Kdykoli při neplnění závazných milníků a smluvních podmínek

Zdroj: vlastní zpracování dle [17, 25], 2019

Zvláštní skupinu smluvních podmínek tvoří **nebankovní a bankovní nástroje**, které chrání zadavatele a slouží k eliminaci rizik, spojených se zhotovitelem a jeho případnou nesoučinností při plnění podmínek smlouvy. [17]

Tabulka 28 - Bankovní záruky zakázky B

Bankovní nástroje – bankovní záruky zhotovitele dle FIDIC P&DB	
Nabídková (nevratná jistina)	13 000 000 Kč (do 2 % smluvní částky bez DPH).
Prováděcí (za zajištění plnění smlouvy)	10 % smluvní částky bez DPH.
Za odstranění vad a nedodělků	3 % smluvní částky bez DPH.
Za plnění finančních závazků (vůči subdodávce):	10 % smluvní částky bez DPH.

Zdroj: vlastní zpracování dle [17, 25], 2019

V rámci smluvních podmínek jsou definovány také *sankce pro zhotovitele*. Zde jsou zaměřeny mimo základních smluvních podmínek i na penalizaci za nedodržení kritérií, která byla stanovena v zadávací dokumentaci pro účel výběru nejvhodnější nabídky.

Tabulka 29 – Smluvní sankce zakázky B

Nebankovní nástroje – smluvní sankce/zádržné	
Střet zájmů:	1% smluvní částky bez DPH.
Nesprávné nakládání s důvěrnými informacemi:	750 000 Kč/den prodlení.
Změna právního statusu zhotovitele bez souhlasu objednatele:	260 000 Kč/případ.
Použití jiného stroje, nežli je smluvně uveden:	0,1% smluvní částky bez DPH.
Nesplnění kritéria K2 – změna klíčového odborníka	2 600 000 Kč/případ.
V případě neschválení náhradního odborníka:	26 000 Kč/každý den neschválení.
Nesplnění kritéria K3 – počet ložisek:	2 600 000 Kč/každé další zabudované ložisko.
Nesplnění kritéria K3 – nátěrový systém:	13 000 Kč/každý další m ² nátěru
Nesplnění kritéria K3 – životnost ložisek:	2 600 000 Kč/každé ložisko v rozporu s návrhem.
Nesplnění kritéria K4 – výrubu dřevin:	260 000Kč/každých dalších 10 m ³
Nesplnění kritéria K4 – regulace vodních toků:	52 000Kč/každý další m toku oproti návrhu.
Nesplnění kritéria K4 – počet pilířů určených mostů:	26 000 000Kč/každý další pilíř oproti návrhu.
Nesplnění kritéria K4 – technologie výstavby mostů:	26 000 000Kč/každých 10 m nedodržení.
Nesplnění kritéria K4 – doba výstavby mostů:	26 000 000 Kč/každý den zpoždění.
Nesplnění kritéria K4 – porušení předpisů ochrany životního prostředí:	5 200 Kč/každé porušení dle stavebního deníku.
Porušení povinností v oblasti BOZP:	2600Kč/případ.
Zádržné:	5% smluvní částky bez DPH.

Zdroj: vlastní zpracování dle [17, 25], 2019

Rozložení povinností

Rozložení povinností smluvních stran zakázky B značně vychází z tradiční metody dodávky. Rozdílná základní rizika smluvních stran jsou vysvětlena v kapitole 3.6.2. Metoda DB dodávky vychází z principu **přenesení značné míry rizik na zhotovitele**. Konkrétní rozložení povinností hlavních účastníků výstavby pro danou zakázku jsou shrnuty v následující tabulce.

Tabulka 30 - Povinnosti smluvních stran dle FIDIC P&DB

Zakázka B – Povinnosti a oprávnění smluvních stran dle FIDIC P&DB			
	Zadavatele	Zhotovitele	Správce stavby
Odpovědnost dle zvoleného typu kontraktu DBB			
Odpovědnost za jednotlivé činnosti	Zajištění zadávací dokumentace ve stupni DÚR .	Za projektovou dokumentaci pro stavební povolení (DSP) a následné (DRS), souhlas k pracím v ochranných pásmech, aj.	Zajištění plynulosti průběhu přípravy a realizace, proaktivní součást řízení projektu.
	Zajištění inženýrské činnosti související s průzkumem podloží, majetkoprávní příprava.	Za realizaci stavebních prací v souladu se smluvními podmínkami.	
	Poskytnutí údajů podmínek staveniště	Implementovat údaje od objednatele do nabídky.	
Odpovědnost za informace o staveništi	za nepředvídatelné podmínky	za předvídatelná rizika staveniště	
Platební podmínky			
Úhrada plateb	Povinnost uhradit potvrzenou částku do 60 dní od doručení faktury zhotovitele.	Na konci každého měsíce předat správci stavby vyúčtování vč. souvisejících dokumentů.	Ověření a vydání potvrzení průběžné platby.
Rizika fakturace	Zádržné do výše 5% smluvní částky– za neaktualizovaný harmonogram aj.	Zajištění plnění smlouvy bankovní zárukou – podmínka potvrzení a hrazení fakturace.	Pravomoc ve schvalování průběžné platby.
Změny (Claimy)			
Dle Obecných podmínek FIDIC P&DB.			
Dodatečná platba	Úhrada dodatečných nákladů zhotoviteli dle vzorce zahrnující: skutečně vynaložené náklady, režii, zisk, inflaci a indexy spotřebitelských cen.	Zhotovitel zahrnul svá rizika v nabídkové ceně a nemá nárok na dodatečné navýšení nákladů.	Vydání stanoviska v termínu na oznámení změny, jinak považována za odmítnutou.
Předání a převzetí díla vč. odpovědnosti			
Předání a převzetí díla	Převzetí vlastnického práva technologických zařízení a materiálů v okamžiku jejich trvalého zabudování do díla.	Předání v termínu s dodržáním kvality dodaného materiálu, technologie i prací.	Vydání potvrzení o převzetí díla/ Odmítnutí žádosti o vydání.
Odpovědnost za škody	Od převzetí dané části.	Od data zahájení prací až do data převzetí díla objednatelem.	
Ukončení smlouvy			
Odstoupení od smlouvy	Dle ZTKP – rozšíření důvodů odstoupení– pokud zhotovitel nesplňuje podmínky zadávací dokumentace.	Veškeré náklady zahrnout do závěrečného vyúčtování. Na pozdější nároky není brán zřetel.	Po odstoupení objednatele stanovit hodnotu práce vykonanou zhotovitelem.

Zdroj: vlastní zpracování dle [17, 25], 2019

5.5.3.3 Shrnutí

Z popisu je patrné, že z velké části smluvní podmínky Yellow Book vychází ze struktury Red Book. Hlavní rozdíl je v přebírající odpovědnosti smluvních stran vzhledem ke zvolené metodě dodávky (viz kapitola 3). Dle zvolené metody dodávky je i jinak koncipována struktura nabídkové ceny a s tím související způsob fakturace. Na tyto zásadní rozdíly smluvních podmínek je zaměřeno v následujících kapitolách porovnání zakázek.

V obou zakázkách jsou stanoveny základní smluvní garance. Jistota i bankovní záruky jsou stanoveny obdobnou procentuální sazbou k hodnotě přijaté smluvní částky.

Vzhledem ke stanovenému způsobu hodnocení nabídek je odlišný způsob stanovení smluvních sankcí. Zakázka A je orientována zejména na základní smluvní sankce dodržení termínů a ceny, zatímco smluvní sankce zakázky B jsou stanoveny přísněji s ohledem na podmínky stanovených kritérií hodnocení. Sankce zakázky B jsou vhodně nastaveny, jelikož motivují účastníky zadávacího řízení k dodržení kritérií hodnocení nabídek dle požadavků zadavatele.

5.5.3.4 Tabulka porovnání

Tabulka 31 – Porovnání smluvních podmínek

Smluvní podmínky	
Zakázka A – DBB	Zakázka B – DB
+ rovnoměrné rozložení rizik mezi smluvní strany	+ kratší zadávací řízení vlivem možného částečného prolínání přípravné a realizační fáze
+ zajištění PDPS zadavatelem, včetně přesně definovaných požadavků na dílo	+ motivace zhotovitele ke splnění kritérií zakázky vlivem stanovených sankcí za nesplnění kritérií hodnocení nabídky
+ optimální stanovení nabídkové ceny měřenou podobou => snadno kontrolovatelné	+ v ceně zakázky je zahrnuta valorizace => zohledněny změny cen vstupů u dlouho trvající zakázky
+ stanovena minimální požadovaná délka záruční doby, kterou zhotovitel může navýšit	- cena zakázky koncipována jako paušální => může vést k neoptimálnímu stanovení ceny
+ stanovena zálohovaná platba za stavební práce	- záruční doba za vady a jakost je pevně dána zadavatelem, bez možnosti navýšení zhotovitelem
- sankce pouze pro nedodržení smluvních podmínek nikoli penalizace za nedodržení kritérií hodnocení nabídky	- přenesení větší míry rizik na zhotovitele => v pozdějších fázích zakázky zadavatel může částečně ztrácet kontrolu nad zakázkou

Zdroj: vlastní zpracování, 2019

5.5.4 Technická specifikace

Zadání technické specifikace a požadavků se liší dle metody dodávky. U zakázky A obstarává kompletní projektovou dokumentaci jako součást zadávací dokumentace zadavatel. Kdežto u zakázky B nese zodpovědnost za zpracování dokumentace zhotovitel. Způsob zadání technických podmínek a jejich podrobnost má výrazný vliv na kvalitu provedení díla. [3]

5.5.4.1 Zakázka A – metoda Design-Bid-Build

Technické podmínky zakázky jsou specifikovány v **Díle 3 – Technická specifikace**. Jsou dány *projektovou dokumentací v podrobnosti pro provedení stavby (PDPS)*, která je součástí zadávací dokumentace stavby (ZDS). [16]

Tabulka 32 – Technická specifikace zakázky A

Zadávací dokumentace zakázky DBB	
Díl 3 - Technická specifikace	
Část 1	Technické kvalitativní podmínky (TKP)
Část 2	Zvláštní technické kvalitativní podmínky (ZTKP)

Zdroj: vlastní zpracování dle zadávací dokumentace [16], 2019

- **TKP** – zahrnují technické předpisy. Obsahuje seznam všeobecných TKP a katalogových listů s odkazem na jejich aktuálně platné znění schválené Ministerstvem dopravy ČR – odborem pozemních komunikací. [16]
- **ZTKP** – zahrnují konkrétní podmínky pro daný předmět zakázky. Jsou *nadřazeny všeobecným TKP* a upřesňují jejich ustanovení. Články a paragrafy, které nejsou v ZTKP zmiňovány, zůstávají beze změny. [16]

Z důvodu *ZDS zpracované ve stupni podrobnosti (PDPS)*, jsou tyto podmínky (TKP + ZTKP) specifikovány zejména pro **realizaci díla**.

5.5.4.2 Zakázka B – metoda Design-Build

Technické podmínky jsou definovány ve **Svazku 3 - Požadavky objednatele**. U zakázky DB je zpracována *ZDS poskytnutá zadavatelem pouze ve fázi DÚR*, na kterou navazuje účastník při zpracování nabídky v rámci dokumentace zhotovitele (DZ). Aby bylo možné zpracovat veškeré požadavky zadavatele dochází k jejich specifikaci, která je zaměřena **na výkon a funkci** za účelem zpracování kvalitního technického řešení zakázky. [17]

Obsahem jsou požadavky zadavatele na oblasti:

- **zpracování projektové dokumentace**
- **související inženýrské činnosti**
- **realizace díla**

Tabulka 33 – Technická specifikace zakázky B

Zadávací dokumentace zakázky DB	
Svazek 3 – Technická specifikace/Požadavky objednatele	
Část 1	Všeobecné požadavky objednatele
Část 2	Všeobecné technicko – kvalitativní podmínky (TKP, TKP-D) a katalogové listy
Část 3	Zvláštní technicko – kvalitativní podmínky (ZTKP, ZTKP-D)
Část 4	Technické požadavky objednatele

Zdroj: vlastní zpracování dle zadávací dokumentace [17], 2019

Požadavky jsou dány všeobecnými **technicko – kvalitativními podmínkami (TKP, TKP-D)**. TKP-D zahrnuje podmínky pro zpracování projektové dokumentace. Obsahují seznamy podmínek včetně katalogových listů s odkazem na jejich aktuální platné znění schválené Ministerstvem dopravy a výstavby SR (MDV SR). [17]

Zvláštní technicko – kvalitativní podmínky (ZTKP, ZTKP-D) se týkají konkrétní zakázky.

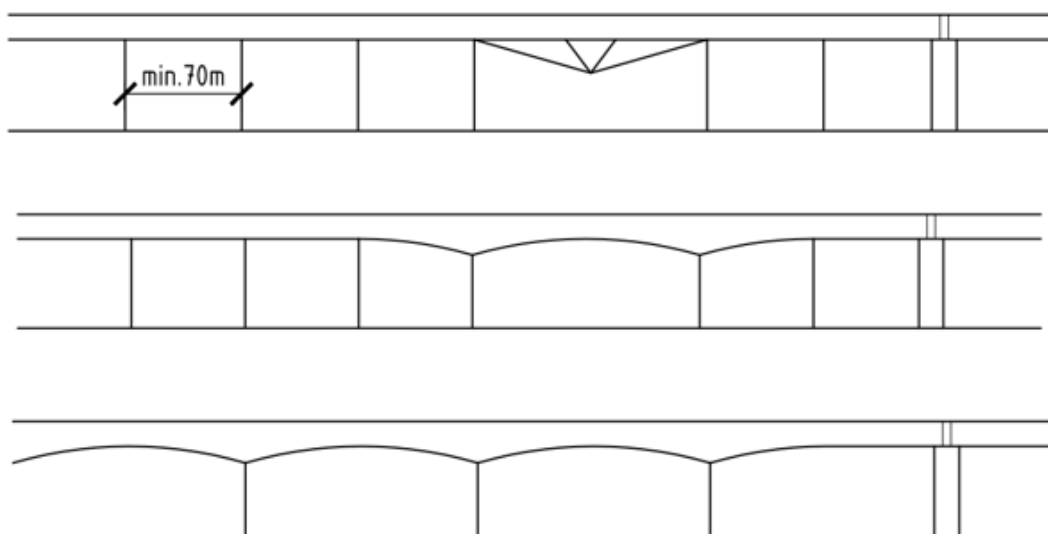
Tyto podmínky jsou *nadřazeny všeobecným TKP* a obsahují:

- Minimální technické a právní požadavky na jednotlivé stavební objekty,
- Specifikace kvality pro provedení jednotlivých typů objektů – minimální požadavky objednatele, způsob kontroly kvality aj. [17]

Technické požadavky objednatele zahrnují požadavky na technickou specifikaci dokumentace zhotovitele, na normy a certifikaci dodaných materiálů.

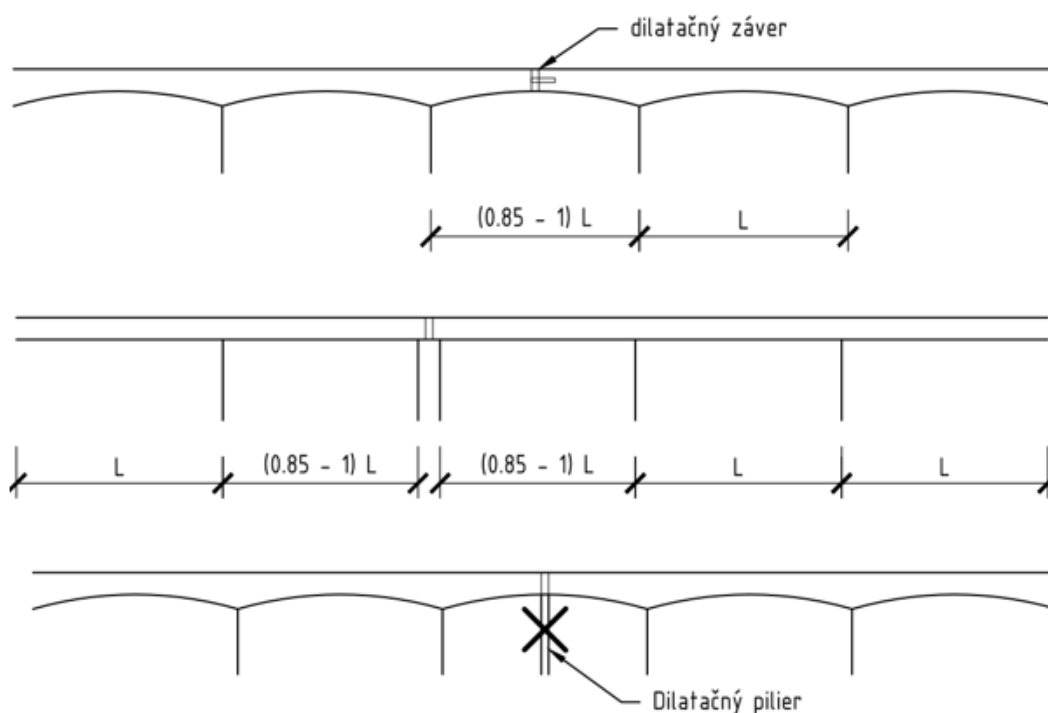
Požadavky na dokumentaci jsou zpracovány do značných detailů v *architektonickém návrhu řešení konstrukce*. V něm jsou definovány základní rozměry a variantní řešení jednotlivých objektů, které musí zhotovitel při zpracování DZ dodržet. [17]

Obrázek 13 – Architektonické řešení variant podélného uspořádání konstrukce mostů

Zdroj: zadávací dokumentace [17], 2019

Obrázek 14 – Architektonické řešení variant rozdělení mostů na dilatační celky

Zdroj: zadávací dokumentace [17], 2019

Dokumentace zhotovitele (DZ) musí být zpracována ve vysoké podrobnosti, reagující na požadavky objednatele. Obsahem každé části stavby je zpravidla technická zpráva, řezy včetně skladeb vrstev, vytyčovací výkresy, vzorové detaily, technologie a statické výpočty.

5.5.4.3 Shrnutí

Specifikace zakázky A se od zakázky B základní strukturou významně neliší, obě jsou specifikovány TKP schválenými místními orgány ministerstva dopravy a ZTKP konkrétní zakázky. Odlišnosti jsou ve specifikaci požadavků na projektovou dokumentaci a stavební práce, vzhledem ke zvolené metodě dodávky.

V rámci zakázky A je podrobná specifikace ZDS ve fázi PDPS. Nejsou zde již kladeny nároky na zhotovitele v rámci tvorby dokumentace zhotovitele, jelikož za zpracování ZDS nese zodpovědnost zadavatel.

U zakázky B je ZDS zadána ve fázi DÚR. Specifikace zakázky B zahrnuje mimo TKP a ZTKP i požadavky zadavatele na podobu projektové dokumentace zhotovitele (TKP-D, ZTKP-D). To je výhodné pro zadavatele v případě, že jsou součástí předmětu plnění složité technologické celky, se kterými nemá dostatek zkušeností pro detailní zpracování návrhu. Výhodné je toto řešení zakázky i pro zhotovitele, jelikož zde není limitován podrobností ZDS a může při tvorbě návrhu dokumentace zhotovitele uplatnit vlastní řešení a technologie, které mohou být pro zakázku vhodnější z hlediska času a nákladů.

5.5.4.4 Tabulka porovnání

Tabulka 34 – Porovnání technické specifikace

Technická specifikace	
Zakázka A – DBB	Zakázka B – DB
v rámci obou zakázek detailně specifikovány TKP + ZTKP schválených příslušným MD	
+ podrobná specifikace dána projektovou dokumentací ve fázi (PDPS) a soupisem prací s výkazem výměr	+ možnost invence zhotovitele vlastním návrhem řešení v dokumentaci zhotovitele => možnost návrhu ekonomičtějšího a časově méně náročného řešení
+ jasně definované požadavky zadavatele do značné podrobnosti	- doložena dokumentace ve fázi DÚR => definovány pouze základní požadavky zadavatele na podobu dokumentace zhotovitele fáze (PDPS)
- vyšší časová náročnost => pro zadavatele při zpracování ZDS => pro její následné prostudování zhotovitelem	- vysoké nároky na výběr kvalifikovaného zhotovitele s dostatečnými zkušenostmi s výstavbou
- dodržení technických podmínek zhotovitelem bez možnosti změn či invence vlastního návrhu	- vyšší riziko vyvolání sporů v rámci realizace zakázky vlivem nepochopení požadavků objednatele

Zdroj: vlastní zpracování, 2019

5.5.5 Nabídková cena a fakturace

Způsob stanovení nabídkové ceny a fakturace jsou jedny z klíčových faktorů zakázky pro účastníka zadávacího řízení, jakožto zhotovitele. Pro dostatečnou účast účastníků v zadávacím řízení je důležité, aby tyto podmínky byly jasně určeny a vyvážené pro smluvní strany.

5.5.5.1 Nabídková cena a fakturace zakázky A

Celková nabídková cena je stanovena jako **pevná**. Po vyhodnocení ekonomicky nejvýhodnější nabídky se tato cena stává smluvní cenou. Účastník je povinen přezkoumat PDPS a soupis prací s výkazem výměr tak, aby byl schopen jednotlivé položky *stavebních prací* správně ocenit ve své celkové nabídkové ceně. Za případné chyby v nacenění není po zasmulvnění brán zřetel.

Soupis prací, který dokládá zadavatel v ZDS je strukturovaný dle Vyhlášky č. 169/2016 Sb. [35]. Je zpracován v **programu Aspe**. Položky vychází z **Oborového třídíku stavebních konstrukcí a prací (OTSKP)** vydaného MD ČR. Obsahuje agregované pěti a šestimístné položky. Program Aspe je jako jediný akceptován zadavatelem ŘSD pro ocenění veřejných zakázek. [16]

Účastník oceňuje soupis prací s výkazem výměr v programu Aspe. Následně vytváří export oceněného soupisu prací jako součást své nabídky. V exportu je nejprve krycí list nabídky, kde je uvedena cena stavebních prací v Kč, sazba DPH a celková cena stavebních prací vč. DPH. Následuje členění na stavební objekty dle následující tabulky.

Tabulka 35 – Soupis objektů zakázky A

ASPE 9		Datum:		Strana:	1
3.1.1		Čas:			
Soupis objektů s DPH					
Stavba:					
Varianta: ZŘ - Základní řešení					
		Odbytová cena [Kč]		-----	
		OC + DPH [Kč]		-----	
Objekt	Popis	OC	DPH	OC + DPH	
SO 12-000 VEDLEJŠÍ A OSTATNÍ NÁKLADY					
12-000	VEDLEJŠÍ A OSTATNÍ NÁKLADY			-----	
SO 12-101 DÁLNIČE D1 KM 91,240 - 98,000					
12-101.1	DÁLNIČE KM 91,240 - 98,000			-----	
12-101.2	OPRAVY PŘED STAVBOU (KM 91,240 - 98,000)			-----	
12-101.3	OPLOCENÍ DÁLNIČE (KM 91,240 - 98,000)			-----	
12-101.4,5,6,7	SANACE PROPUSTKŮ (KM 91,240 - 98,00)			-----	
12-101.8	REKONSTRUKCE PROPUSTKU V KM 96,854			-----	
SO 12-102 SLUŽEBNÍ SJEZDY, PROPUSTEK					
12-102.1	PROPUSTEK			-----	

Zdroj: zadávací dokumentace [16], 2019

Na dalších stranách jsou objekty rozloženy na položky dle třídění OTSKP. Položky s výkazy výměr účastníků oceňuje jednotkovými odbytovými cenami bez DPH. Takto oceněný výkaz výměr přesně specifikuje rozsah činností v daném díle. Jeho účelem je stanovení částky splatné zhotoviteli **dle skutečného postupu prací**. [16]

Tabulka 36 – Struktura položek soupisu prací pro ocenění zakázky A

Poř.č.	Položka	Typ	Text	MJ	Počet MJ	J.cena	Celkem
<div style="text-align: right;">Strana: 2</div> <div style="text-align: left;">3.6.1.10 ASPF 9 Firma: Datum: Čas:</div> <div style="text-align: center; border: 1px solid black; padding: 5px;"> POLOŽKY SOUPISU PRACÍ Stavba: SO 12-101 DÁLNIČE KM 91,240 - 98,000 Objekt: 12-101.1 DÁLNIČE KM 91,240 - 98,000 Rozpočet: </div>							
1	11130-01	Zemní práce	SEJMUTÍ DRNU - odvoz na skládku, vč. uložení a poplatku za skládku ve svalu vpravo km 91,24-92,60:9365,0m2=9 365,000 [A] km 92,60-94,00:7078,0m2=7 078,000 [B] km 94,00-95,20:5653,0m2=9 653,000 [C] km 95,20-96,56:5460,0m2=5 460,000 [D] km 96,56-98,00:6056,0m2=6 056,000 [E] vlevo km 91,212-92,60:7526,0m2=7 526,000 [F] km 92,60-94,00:6982,0m2=6 982,000 [G] km 94,00-95,20:9746,0m2=9 746,000 [H] km 95,20-96,56:5709,0m2=5 709,000 [I] km 96,56-98,00:9285,0m2=9 285,000 [J] Celkem: A+B+C+D+E+F+G+H+I+J=76 860,000 [K]	M2	76 860,000		
2	11315-01	ODSTRANĚNÍ KRYTŮ VOZOVEK A CHODNÍKŮ Z BETONU - odbourání CB krytu - vč. předrojení, odvozu a uložení na mezideponii pro zpětné použití - v případě nevhodnosti, nebo přebytků, odvoz a uložení na skládku vč. poplatku vlevo km 93,90-95,18:13890,0m2*0,30=4 167,000 [A] km 95,24-98,00:27995,0m2*0,30=8 398,500 [B] vpravo km 93,90-95,18:8687,0m2*0,30=2 606,100 [C] km 95,24-98,00:28312,0m2*0,30=8 493,600 [D] odpočívka Mikulášov km 95,70-95,76:461,0m2*0,30=138,300 [E] km 95,90-95,92:182,0m2*0,30=54,600 [F] u SOS hlásek vlevo	M3	23 936,250			

Zdroj: zadávací dokumentace [16], 2019

Platby a fakturace

Zadavatel má možnost poskytnout zhotoviteli zálohovanou platbu ve výši maximálně 20% přijaté smluvní částky, jako jednorázovou platbu při zahájení prací. Ostatní platby jsou hrazeny měsíčně na základě **dílčí fakturace skutečně provedených** a odsouhlasených prací způsobem stanoveným ve smlouvě, zpravidla měřením. Splátnost platebních dokladů se řídí podčl. 14.7 [24].

Na konci každého měsíce předá zhotovitel správci stavby vyúčtování vč. doložených potřebných dokumentů. Správce stavby následně do 28 dnů od obdržení vyúčtování schvaluje průběžné platby, které je zadavatel (objednatel) povinen zaplatit. [16]

5.5.5.2 Nabídková cena a fakturace zakázky B

Nabídková cena je stanovena jako **paušální**. Tvoří ji celková cena za dílo navržená účastníkem. Zahrnuje *navýšení odbytové ceny vlastní procentuální přírůžkou za rizika*, která jsou touto metodou dodávky na něho alokována. [17]

Účastník zpracovává celkovou nabídkovou (paušální) cenu v členění:

- *projektová dokumentace,*
- *inženýrská činnost,*
- *stavební práce.*

Celková smluvní cena dána souhrnným rozpočtem díla následovně:

Tabulka 37 – Struktura souhrnného rozpočtu zakázky B

Souhrnný rozpočet díla		
P.č.	Popis položky	Cena v € (bez DPH)
1	Části stavby – celkem	0,00
2	Všeobecné položky – celkem	0,00

Navrhovaná smluvní cena (Akceptovaná smluvní hodnota) bez DPH	0,00
Sazba DPH	0,00
Navrhovaná smluvní cena (Akceptovaná smluvní hodnota) s DPH	0,00

Zdroj: vlastní zpracování dle zadávací dokumentace [17], 2019

Části stavby zahrnují *stavební práce* včetně dodávek a služeb jednotlivých částí. Obsahem zadávací dokumentace není podrobný výkaz výměr. Zhotovitel oceňuje každou část souhrnně dle následující tabulky. Měrná jednotka *sub* znamená náklady na kompletní vyhotovení dané části stavby. [17]

Tabulka 38 – Části stavby zakázky B – Stavební práce

Číslo části stavby	Název části stavby	Měrná jednotka	Cena celkom v € (bez DPH)
206-00	Most na PC nad R2 v km 1.820	sub	
207-00	Most na R2 nad údolím v km 1.921	sub	
208-00	Most na R2 nad PC v km 2.150	sub	
209-01	Estakáda v km 2.700-5.310	sub	
209-02	Estakáda v km 5.310-7.062	sub	
210-00	Estakáda v km 7.155-8.798	sub	

Zdroj: zadávací dokumentace [17], 2019

Zhotovitel na žádost objednatele dokládá kalkulace jednotkových cen stavebních prací a celkový výkaz výměr. Ten však není součástí formuláře plateb. Celkový výkaz výměr slouží pouze stavebnímu dozoru pro stanovení částky splatné zhotoviteli dle postupu prací.

Všeobecné položky zahrnují veškerou projektovou a inženýrskou činnost v rámci díla.

Tabulka 39 - Všeobecné položky zakázky B – Projektová a inženýrská činnost

P.č.	Kód KP	Popis položky	M.J.	Množstvo	Jednotková cena v € (bez DPH)	Cena celkom v € (bez DPH)
	45.00.00	VŠEOBECNÉ POLOŽKY				
1		Dokumentácia Zhotoviteľa	sub	1,00	0,00	0,00
2		Poistenie Diela	kpl	1,00	0,00	0,00
3		Zariadenie staveniska - zriadenie vrátane projektu	sub	1,00	0,00	0,00
4		Zariadenie staveniska - prevádzka	dni	1 825,00	0,00	0,00
5		Zariadenie staveniska - zrušenie	sub	1,00	0,00	0,00
6		Monitoring vplyvov na životné prostredie	sub	1,00	0,00	0,00
7		Geotechnický monitoring pre objekty líniových častí pozemných komunikácií	sub	1,00	0,00	0,00
8		Záchranný archeologický výskum	sub	1,00	0,00	0,00
9		Dočasné oplotenie staveniska - zriadenie	sub	1,00	0,00	0,00
10		Dočasné oplotenie staveniska - zrušenie	sub	1,00	0,00	0,00
11		Propagačný bulletin rýchlostnej cesty	ks	100,00	0,00	0,00
12		Informačné tabule	ks	2,00	0,00	0,00
13		Pamätná tabuľa	ks	1,00	0,00	0,00
14		Inžinierska činnosť	sub	1,00	0,00	0,00
15		Dokumentácia skutočného stavu (pasport)	sub	1,00	0,00	0,00
16		Ošetrovanie vegetácie	rok	2,00	0,00	0,00
17		Opatrenia na ochranu ŽP	sub	1,00	0,00	0,00
Cena celkom za "VŠEOBECNÉ POLOŽKY - CELKOM" bez DPH						0,00

Zdroj: zadávací dokumentace [17], 2019

Zhotovitel v ceně zohledňuje krom veškerých prací, materiálů a technického vybavení potřebného pro vyhotovení díla i vlastní rizika spojená s odpovědností za projektovou dokumentaci. [17]

Fakturace

Rozdělení nabídkové ceny na části umožňuje postupné hrazení nákladů dílčích částí, jejichž fakturace probíhá dle **milníků** fakturačního harmonogramu. Ty jsou stanoveny na základě doloženého harmonogramu prací, zpracovaného uchazečem v MS Project. Ten je dokládán v příloze nabídky v rámci poskytnutí řádné součinnosti před podpisem smlouvy o dílo. [17]

Tabulka 40 – Milníky fakturačního harmonogramu zakázky B

	Milník	Lhůta (dny)	Popis milníku	Podklad pro vyhodnocení a ukončení milníku
1	Dokumentace pro stavební povolení (DSP)	120	Předložení konceptu dokumentace s připomínkami	Potvrzený termín převzetí kompletní dokumentace stavebnětechnickým dozorem.
2	Zajištění podkladů ke stavebnímu povolení	210	Předložení podkladů	Potvrzený termín převzetí podkladů stavebnětechnickým dozorem.
3	Podání žádosti o stavební povolení	220	Předložení podkladů	Potvrzený termín převzetí podkladů stavebnětechnickým dozorem.
4	Zahájení prací na zakládání mostních objektů	390	Zahájení zakládání	Potvrzené zahájení prací stavebnětechnickým dozorem.
5	Ukončení nosné konstrukce mostů	1260	Ukončení nosné konstrukce	Potvrzené ukončení nosné konstrukce stavebnětechnickým dozorem.

Zdroj: vlastní zpracování dle zadávací dokumentace [17], 2019

Fakturace jednotlivých částí probíhají následovně:

- *Stavební práce* – se fakturují na základě „**částí stavby – celkem**“ formuláře plateb. O výši platby zhotoviteli za každou položku rozhoduje stavební dozor v souladu se smluvními podmínkami na základě zpracovaného **fakturačního harmonogramu**, podkladem je skutečný postup prací při realizaci díla.
- *Projektová dokumentace a inženýrská činnost* – platby probíhají na základě „**všeobecných položek – celkem**“ formuláře plateb. O výši platby zhotoviteli za každou položku rozhoduje stavební dozor v souladu se smluvními podmínkami a dle stanovených zásad. [17]

Tabulka 41 - Zásady plateb všeobecných položek zakázky B

Zásady plateb všeobecných položek	
Popis položky	Nárok zhotovitele na platbu
Dokumentace Zhotovitele	Po odsouhlasení stavebním dozorem proporcionálně dle ceny dané části stavby.
Pojištění Díla	Dle skutečných nákladů za pojištění, max. do výše tendru.
Zařízení staveniště	Po odsouhlasení stavebním dozorem dle rozpisu objektů zařízení staveniště zhotovitele. Měsíční platby za provoz poměrem dle skutečně vybudovaného zařízení staveniště.
Monitoring vlivů na životní prostředí Geotechnický monitoring objektů pozemní komunikace	Monitoring rámci smlouvy o dílo, platby pomocí poměru čtvrdletně.
Záchranný archeologický průzkum	Dle skutečně prokázaných odpracovaných hodin, do maximálního rozsahu hodin uvedených ve smlouvě.
Dočasné oplocení staveniště	Platba za zřízení a odstranění po odsouhlasení stavebním dozorem.
Informační tabule	Po dodání v požadovaném množství dle smlouvy.
Inženýrská činnost	Po vstupu v platnost vydaného stavebního povolení.
Dokumentace skutečného stavu	Po dodání dle smlouvy.

Zdroj: vlastní zpracování dle zadávací dokumentace [17], 2019

5.5.5.3 Shrnutí

Celková nabídková cena zakázky A je stanovena jako pevná cena za provedení stavebních prací, jenž je fakturována na základě měření skutečného postupu prací. Rizika za zpracování soupisu prací s výkazem výměr nese zadavatel. Účastník zadávacího řízení v této fázi přebírá rizika za správné ocenění výkazu výměr. Je motivován způsobem hodnocení nabídek pro stanovení co nejnižší ceny nabídky. Vzhledem k rozložení rizik mezi obě smluvní strany nedochází k navýšení ceny nabídky rizikovou přírážkou. Takto stanovenou cenu lze zadavatelem považovat za přiměřenou.

Rozdělení ceny zakázky B na části umožňuje postupné hrazení nákladů zhotoviteli na základě dokončených dílčích částí projektu, dle daných zásad a milníků, nikoli na základě měsíčních fakturací rozvržených do celého období.

Jednotlivé části zakázky B jsou oceněny paušálními cenami za každou agregovanou položku/část. Využitím paušální ceny a vyplácením dle stanovených milníků je zhotovitel motivován k plnění prací dle harmonogramu s minimalizací změn, jelikož smluvní cena je neměnná. Případné situace vyvolávající změnu nákladů či chyb ve zpracovaném výkazu výměr jsou na jeho zodpovědnost. Zhotovitel touto metodou přebírá spoustu rizik v souvislosti s projektovou dokumentací i realizací díla. Proto se předpokládá, že tato rizika zhotovitel zahrnul v navýšení nabídkové ceny rizikovou přírážkou. Takto stanovená cena bývá zpravidla vyšší nežli u měřeného kontraktu.

5.5.5.4 Tabulka porovnání

Tabulka 42 – Porovnání stanovení nabídkové ceny a fakturace

Stanovení nabídkové ceny a fakturace	
Zakázka A – DBB	Zakázka B – DB
+ jasně dané vstupní hodnoty pro ocenění pomocí soupisu prací s výkazem výměr	+ nižší nároky na administrativu vzhledem k absenci podrobného soupisu prací s výkazem výměr v ZDS
+ rizika za zpracování soupisu prací s výkazem výměr nese zadavatel zakázky	+ fakturace na části, platba všeobecných položek probíhá za dokončené dílčí části dle milníků / harmonogramu.
+ přiměřeně vysoká nabídková cena zakázky (rozložení rizik, tlak na co nejnižší cenu)	- nabídková cena zhotovitelem navýšena rizikovou přírážkou
+ měsíční fakturace "měřením" dle skutečně provedených prací dle oceněného výkazu výměr => dobře kontrolovatelné zadavatelem	- rizika za zpracování soupisu prací s výkazem výměr pro účel fakturace stavebních prací nese zhotovitel
-vysoké nároky na zhotovitele k nastudování PDPS pro správné ocenění díla	- podkladem fakturace stavebních prací je soupis prací s výkazem výměr zpracovaný zhotovitelem, což je špatně kontrolovatelné zadavatelem

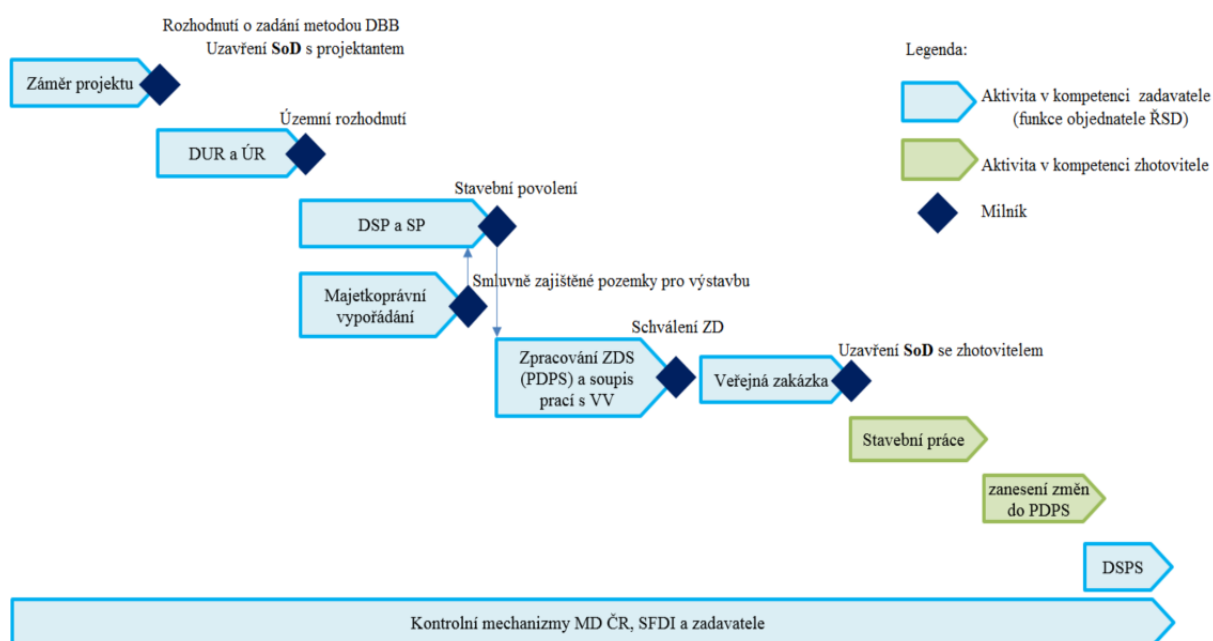
Zdroj: vlastní zpracování, 2019

5.5.6 Zadávací dokumentace

5.5.6.1 Zadávací dokumentace zakázky A

Projektová dokumentace je v rámci **zadávací dokumentace stavby (ZDS)** zadána ve fázi **dokumentace pro provádění stavby (PDPS)**. *PDPS* navazuje na předchozí stupeň dokumentace DSP. Zahrnuje také související *inženýrské činnosti* a doložený *soupis prací s výkazem výměr*. Za takto zpracovanou dokumentaci **ručí zadavatel**, který na její zpracování uzavírá smlouvu s nezávislou projekční kanceláří. Ta má následně povinnost řídit se směrnými předpisy MD ČR. [27]

Obrázek 15 – Postup zadání zakázky A

Zdroj: vlastní zpracování dle [16, 27], 2019

Obsah ZDS ve fázi PDPS pro stavbu pozemní komunikace udává příloha 9 Vyhlášky č. 146/2008 Sb., o rozsahu a obsahu projektové dokumentace dopravních staveb. Členění dokumentace na části je závazné.

Struktura ZDS je zobrazena v tabulce 43. *Výkresová část* v **díle 5 - Výkresy** je doložena po doručení žádosti zhotovitele řídící se dle § 48 ZVZ [5], přičemž *textová část* ZDS je zveřejněna na profilu zadavatele v příloženém odkazu. Povinností dodavatele je důkladné nastudování příložené dokumentace pro účely nacenění zakázky a představu o samotné realizaci. V rámci metody DBB dodavatel nese rizika pouze za realizaci díla. [27]

Tabulka 43 – Zadávací dokumentace zakázky A

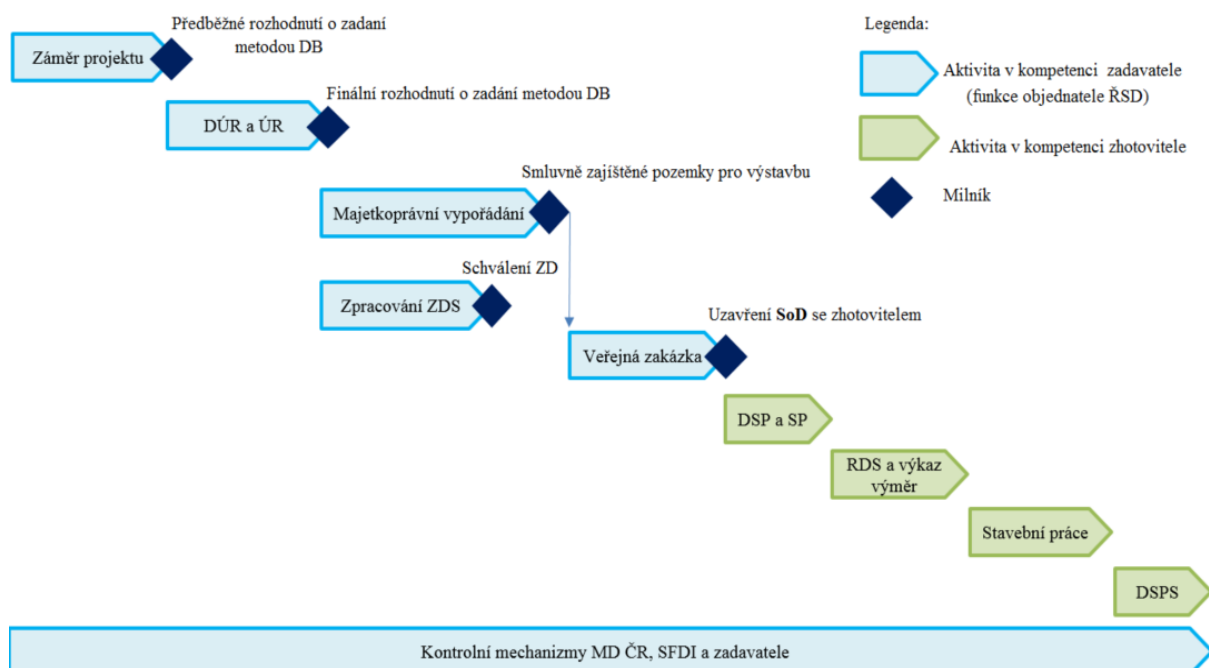
Díl 5- Obsah ZDS – Projektová dokumentace pro provádění stavby (PDPS)		
Části	Rozsah	
A.	Souhrnné řešení stavby	A.0 Průvodní zpráva v souladu s předchozím stupněm DSP
		A.1 Celková přehledná situace
		A.2 Situace stavby
		A.3 Geodetické podklady – koordinační výkresy, dokumentace, vytyčovací sítě
		A.4 Bilance zemních prací – včetně výkazu v podrobnosti PDPS
B.	Stavební část	A.5 ZOV – Zásady organizace výstavby – technické řešení, zařízení staveniště, zahájení a ukončení stavby, nakládání s odpady, harmonogram výstavby
		B.1 Společné zásady – ČSN, TKP, ZTKP, ISO normy, TP, VL
		B.2 Členění stavební části PDPS – technická zpráva, výkresy, statické výpočty
C.	Technologická část	B.3 - Hlavní zásady řešení jednotlivých řad objektů stavby – objekty přípravy staveniště, objekty pozemních komunikací aj.
		Objekty technologických provozních souborů nevýrobního charakteru (zařízení dopravy osob, pro sníženou schopnost pohybu a orientace, evakuační a požární zařízení). Dokumentace provozních/ funkčních souborů a zařízení – specifikace, montážní práce, návaznosti SO s programem odzkoušení a uvedení do provozu.
D.	Doklady	Doklady o splnění požadavků dle právních předpisů správních orgánů.

Zdroj: vlastní zpracování dle [16, 27], 2019

5.5.6.2 Zadávací dokumentace zakázky B

Zadavatel DB zakázky vypisuje veřejnou zakázku na zpracování projektové dokumentace a realizaci stavby v rámci jednoho zadávacího řízení za účelem zadání veškeré agendy jednomu dodavateli. Zadavatel má možnost zadat veřejnou zakázku v různých fázích projektu. Zde je zadána **po získání územního rozhodnutí (ÚR)** a majetkoprávní přípravě. [17]

Obrázek 16 – Postup zadání zakázky B

Zdroj: vlastní zpracování dle [23], 2019

Fáze zadání po získání DÚR je nejvhodnější pro zadání DB zakázky z hlediska rovnovážného rozložení rizik mezi zadavatele a zhotovitele. Zhotovitel v návrhu DSP může využít vlastní zkušenosti a **navrhnout technické a ekonomické řešení**, vyhovující jeho technologiím. V této fázi dochází k urychlení přípravy projektu a zadávacího řízení. [23]

ZDS ve fázi DÚR zahrnuje specifikaci požadavků zadavatele jako vstupní požadavky pro návrh dokumentace zhotovitele. Zároveň však dochází k omezení zadavatele ve vznesení požadavků v pozdějších fázích projektu, již projektovaných zhotovitelem. Ten nese veškerá rizika za projektovou dokumentaci od zpracování DPS, odhad množství provedených prací i dodaného materiálu. [17]

Tabulka 44 – Zadávací dokumentace zakázky B

Svazek 5- Obsah ZDS – Dokumentace poskytnutá objednatelem (DPO) ve fázi DÚR		
Části	Rozsah	
A.	Průvodní zpráva	A.1 Identifikační údaje – identifikace stavby, zadavatele, zpracovatele dokumentace
		A.2 Seznam vstupních podkladů – údaje o území, stavbě
		A.3 Údaje o území – seznam katastrálních území, využití, rozsah
		A.4 Údaje o stavbě – druh stavby, účel, základní předpoklady a požadavky
		A.5 Členění stavby na objekty, technická a technologická zařízení
B.	Souhrnná technická zpráva	B.1 Popis území stavby – charakteristika, provedené průzkumy území (archeologický, geologický, aj), požadavky na další stupně PD, zábory, sanace
		B.2 Celkový popis stavby – účel užívání, celkový popis řešení
		B.3 Připojení na technickou infrastrukturu
		B.4 Dopravní řešení
		B.5 Řešení vegetace a souvisejících terénních úprav
		B.7 Ochrana obyvatelstva
C.	Situační výkresy	C.1 Situační výkres širších vztahů
		C.2 Celkový situační výkres
		C.3 Koordinační situační výkres
		C.4 Katastrální situační výkres
		C.5 Speciální situační výkres – požadavky technolog. zařízení aj.
D.	Výkresová dokumentace	D.1 Charakteristické půdorysy
		D.2 Charakteristické řezy
		D.3 Základní pohledy
		D.4-D.10 Jednotlivé konstrukční stavební objekty
		D.11 Objekty úpravy území
		D.12 Staveniště a organizace výstavby
		D.13 Dokumentace změn v uspořádání silniční sítě
E.	Dokladová část	E.1-E.5 Závazná stanoviska, rozhodnutí, vyjádření dotčených orgánů

Zdroj: vlastní zpracování dle [17, 31], 2019

Členění dokumentace na části je závazné. Veškerá ZDS je doložena ve **svazku 5 – Dokumentace poskytnutá objednatelem**. Zároveň je zveřejněna na profilu zadavatele v příloženém odkazu. [17]

5.5.6.3 Shrnutí

Metoda DBB v rámci projektové přípravy je vhodná u technicky méně náročných celků, u nichž *nelze přesně stanovit externí podmínky*. Zakázka A se týká **modernizace úseku** dálnice, kde nelze s vysokou přesností definovat podmínky v již zastavěném území. Tudíž zde mohou nastat nepředvídatelné externí podmínky. Tuto metodu dodávky lze považovat, vzhledem k charakteru předmětu zakázky, za vhodně zvolenou.

Naopak metoda DB je vhodnější u technicky náročné výstavby s využitím invencí technologie zhotovitele. Zejména **novostaveb**, kde se vyskytují *předvídatelné externí podmínky* a jsou zde *nižší nároky na majetkoprávní přípravu*. Zvolenou metodu DB lze považovat za správný postup řešení, jelikož v rámci zakázky B dochází k **novostavbě technicky náročného úseku** mostní estakády. U této novostavby lze s vysokou mírou jistoty stanovit podmínky v území. Zároveň mostní estakády vyvolávají nižší nároky na zábory půdy, oproti výstavbě pozemní komunikace obvyklého charakteru.

5.5.6.4 Tabulka porovnání

Tabulka 45 – Porovnání zadávací dokumentace

Zadávací dokumentace	
Zakázka A – DBB	Zakázka B – DB
+ podrobná ZDS ve fázi PDPS včetně specifikací => zadavatelem dobře kontrolovatelná zakázka	+ vlastní invence zhotovitele v rámci zpracování projektové dokumentace a realizace díla
+ rizika za zpracovanou ZDS ve fázi PDPS nese za svůj návrh zadavatel	+ nižší riziko vzniku sporů vlivem chyb v projektové dokumentaci, jelikož rizika za PD i realizaci nese zhotovitel
+ úroveň zpracování ZDS umožňuje měření dle skutečně provedených prací	+ umožňuje snížení doby trvání projektu možným překrytím projektové a realizační fáze stavby
+ kratší zadávací řízení (kratší lhůta pro vypracování nabídek účastníky vlivem absence zpracování nabídkové PD)	
- fáze na sebe navazují => neumožňuje výrazné snížení doby trvání výstavbového projektu	- přenesení větší míry rizik na zhotovitele (zpracování DSP, výkazu výměr, ocenění až po ukončení realizace)
- vyšší riziko výskytu změn během výstavby vlivem vad projektové dokumentace	- zadání po zajištění ÚR a majetkoprávní přípravy => klesá vliv zadavatele na průběh zakázky
- s podrobností zadání ZDS jsou kladeny nižší nároky na hodnocení nabídek	- vysoké nároky na výběr kvalifikovaného zhotovitele (pro kvalitní zpracování navazující dokumentace i realizace)

Zdroj: vlastní zpracování, 2019

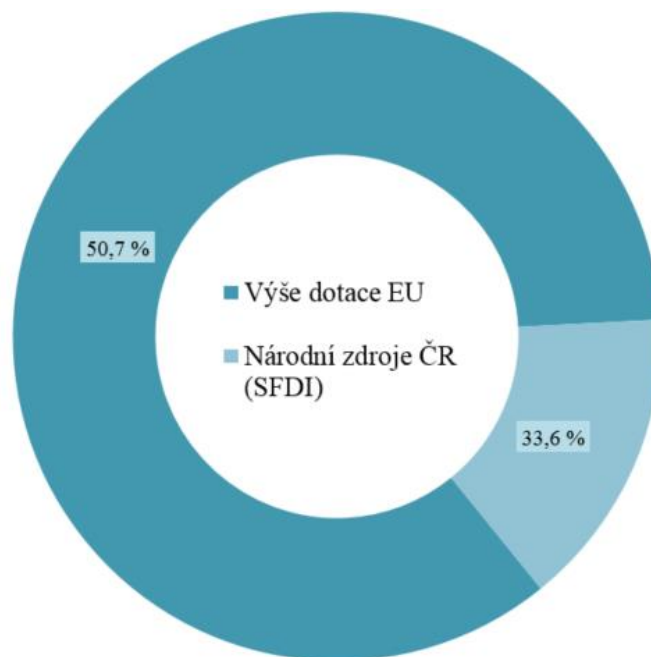

5.6 Vývoj zakázky A – Design-Bid-Build

5.6.1 Financování

Pro financování zakázky byly schváleny v rámci Operačního programu Doprava (OPD) programového období 2014-2020 následující finanční prostředky. [29]

Graf 2 – Schválené finanční prostředky zakázky

Zdroj: vlastní zpracování dle [29], 2019

5.6.2 Výběr dodavatele

Zadávací řízení veřejné zakázky bylo zahájeno v dubnu 2016. Zadavatel **otevřeným výběrovým řízením** ve smyslu § 27 ZVZ [5] vybral nejvhodnějšího zhotovitele předmětu stavebních prací na základě **ekonomické výhodnosti nabídky** dle zvolených kritérií. Hodnotící váha kritérií byla nastavena tak, že ve výsledku byl z 9 přihlášených uchazečů vybrán zhotovitel s **nejnižší nabídkovou cenou**. V ceně byla vyloučena valorizace. Tudiž navržená cena byla stanovena konečná a neměnná nezávisle na době výstavby. [28]

Tabulka 46 – Výběr zhotovitele

	Nabídková cena	Záruka
Hodnocení	90 %	10 %
Předpokládaná hodnota zadavatele	2 050 000 000 Kč	min. 60 měsíců
Hodnota vítězné nabídky	1 748 887 000 Kč	120
Poměr	85,3 %	200,0 %

Zdroj: vlastní zpracování dle [28], 2019

Délka záruční doby byla stanovena na min. 60 měsíců, tzn. 5 let. Zhotovitel navrhl maximální hodnocenou dobu záruky na 10 let [28]. Takto nastavené kritérium doby záruky nemusí být reálně dostačující. Životnost dálnice a zejména zvoleného CB krytu je uvažována na desítky let. V investičním záměru úseku obdobného charakteru zadavatel posuzoval celkovou dobu pro hodnocení ekonomické životnosti tohoto typu vozovky 37 let [33]. Z tohoto důvodu uchazečem navržená maximální délka záruční doby 120 měsíců nemusí být ve výsledku pro hlavní konstrukční prvky dostatečně dlouhá doba.

Základní technické kvalifikační předpoklady dle § 56 ZVZ stanovené v zadávací dokumentaci byly splněny v rámci konsorcia firem. Předpokládané zahájení realizace bylo stanoveno na říjen 2016. [28]

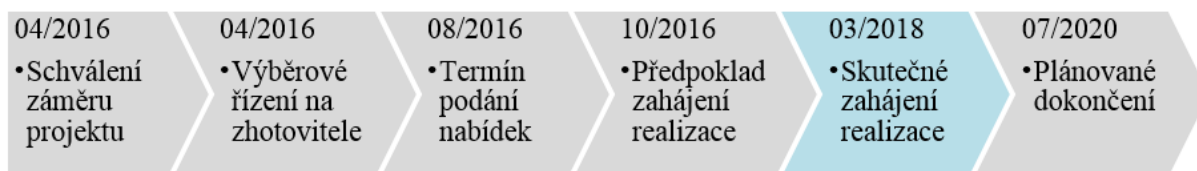
5.6.3 Průběh realizace

Ve vítězném konsorciu pro realizaci jsou poprvé v tomto typu zakázky zastoupeny i firmy, které nemají s výstavbou v ČR žádné zkušenosti. Vzhledem k podané nízké nabídkové ceně dochází k **ověřování zásadních položek** v rozpočtu a zadavatel ověřuje, zda vítězná nabídka není podána chybně. Stavební řízení také ovlivňují **námítky ekologického spolku**.

Dále dochází k přezkoumání postupu zadavatele **Úřadem pro ochranu hospodářské soutěže (ÚOHS)**. Na základě vznesených námitek na zadání kvalifikačních předpokladů, zda jimi zadavatel jednoznačně a transparentním způsobem vymezil způsob prokázání technických kvalifikačních předpokladů dle § 56 ZVZ [5]. Dochází k vyhodnocení, že zadavatelem nedošlo k pochybení a správní řízení je ukončeno. Následně, po téměř ročním zpoždění řízení, je s vítězem tendru postoupeno k realizaci. [30]

Realizace zakázky je započata po zimní přestávce **v březnu roku 2018**. Dokončení je plánované v červenci 2020.

Tabulka 47 – Termíny zadávání a realizace zakázky – plán

Zdroj: vlastní zpracování dle [30], 2019

V **průběhu realizace** při kontrolních dnech bylo zjištěno, že stavba postoupila od jara pouze minimálně. Dochází ke zhroucení koordinace stavby a stavební práce nabírají zpoždění.

V důsledku toho zadavatel přistoupil k sankcím, stanoveným ve smluvních podmínkách zadávací dokumentace. Po opakovaném porušení smluvních podmínek byla s konsorciem ukončena smlouva.

Po ukončení smlouvy je stavba předána v **rozestavěném stavu** zpět zadavateli. Dokončení realizace provede jiná firma, která vzejde z nově vypsaného výběrového řízení. Mezitím úsek zůstává rozestavěný a posouvá se plánované dokončení na neurčito. Uzavírky a omezení komunikací přetrvávají.

Stavba je následně rozdělena dle naléhavosti na části. První část tvoří dokončení stavebních prací, které je nutné realizovat během roku 2019. Ty značně omezují dosavadní dopravu po komunikaci, který je v havarijním stavu. Druhá část zahrnuje stavební práce pro kompletní dokončení úseku. [31]

Tabulka 48 – Termíny zadávání a realizace zakázky – skutečnost

Zdroj: vlastní zpracování dle [30, 31], 2019

Vzhledem k neodkladné situaci dochází k **vypsání první části** podobou zkráceného výběrového (zadávacího) řízení. To způsobem jednacího řízení bez uveřejnění (JŘBÚ) dle aktuálního znění ZZVZ [6]. K podání nabídky zadavatel vyzval sedm firem, které již mají zkušenosti s realizací obdobných úseků. Nabídku podaly pouze tři firmy. Hodnocení podaných nabídek probíhá opět **dle ekonomické výhodnosti**. Nejnižší nabídka přitom značně přesahuje předpokládanou hodnotu zakázky. Zejména z důvodu zahrnutí rizik zhotovitele, souvisejících s přebírající odpovědností za již rozestavěnou částí díla. [31]

Tabulka 49 – Výběr zhotovitele na rozestavěnou část

	Nabídková cena	Záruka
Hodnocení	90 %	10 %
Předpokládaná hodnota zadavatele	563 000 000 Kč	min. 60 měsíců
Hodnota vítězné nabídky	639 700 000 Kč	120 měsíců
Poměr	113,6 %	200,00 %

Zdroj: vlastní zpracování dle [31], 2019

Zbývající **úsek druhé části** nedokončené modernizace byl vypsán v srpnu 2019. Lhůta pro podání nabídek trvala do října 2019. O zakázku se ucházely čtyři uchazeči, přičemž všichni nabídli záruční dobu 120 měsíců. Do konce listopadu (stav k 18.11.2019) je plánováno vyhodnocení nabídek a koncem roku podpis smlouvy s vítězným zhotovitelem. V případě bezproblémového průběhu zadávacího řízení a výběru zhotovitele započnou práce na tomto úseku na jaře roku 2020. Zprovoznění je očekáváno na podzim 2020–jaro 2021. To nastane pouze v případě, že průběh prací bude bezproblémový a pokud v rozestavěné části nebudou skryté vady díla. [31]

Nový vítěz tendru bude muset být ochoten převzít staveniště v rozestavěném stavu a s ním i rizika za kvalitu již provedených prací předchozím zhotovitelem. Při soutěžení na ekonomickou výhodnost nabídky zhotovitel nemá možnost dostatečně ocenit tato vzniklá rizika ve své nabídce, jelikož je zde tlak na podání co nejnižší ceny všemi účastníky. Tudíž při zohlednění větší míry rizik v ceně nabídky nemusí být taková nabídka vítězná.

Jak tedy předcházet tomu, aby nedocházelo k přerušení realizace vlivem nedostatečné specifikace požadavků či případného výběru nevhodného zhotovitele, vlivem čehož dochází k prodloužení doby realizace, omezení a navýšení nákladů zakázky?

5.6.4 Návrh optimalizace řešení zakázky

Z analýzy dokumentů, porovnání zakázek A, B dle dodávek a analýzy následného negativního vývoje zakázky A, byly vyhodnoceny následující možné **optimalizace zadání zakázky, které jsou řešeny z pohledu zadavatele.**

5.6.4.1 Zadávací řízení

Při prvotním zvoleném **otevřeném řízení** dle § 57 ZVZ [5] se jedná o způsob zadávání, ve kterém může podat nabídku jakýkoli uchazeč, splňující zadávací podmínky. Při tomto řízení není možnost jednání nad řešením návrhu mezi zadavatelem a účastníky. Zároveň se jedná o časově náročnější způsob hodnocení nabídek vzhledem k neomezenému počtu účastníků. Zadavatel má povinnost veškeré podané nabídky posoudit.

Vhodnější volbou by mohlo být **jednací řízení s uveřejněním (JŘSU)**. Původní znění dle § 22 ZVZ [5] omezovalo možnosti jeho použití pouze ve výjimečných případech. V aktuálním znění dle § 60 (1) ZZVZ [6] je umožněno toto řízení v případě, že veřejná zakázka nemůže být zadána bez předchozího jednání z důvodu zvláštních okolností, vyplývajících z povahy předmětu zakázky, nebo je součástí předmětu plnění technické řešení díla.

V takovém případě by mohlo být umožněno jednání o podaných nabídkách, které umožňují zadavateli lépe ověřit zkušenosti účastníka s kvalitou požadovaných prací.

V rámci dvoukolového řízení by mohl zadavatel v prvním kole snížit počet účastníků zadávacího řízení pro jejich nesplnění základní kvalifikačních požadavků. Tím by se snížila časová náročnost hodnocení nabídek. Zároveň by se stále jednalo o transparentní způsob zadávacího řízení, neboť na závěr jsou podány finální nabídky, které již není možné upravovat ani o nich dále jednat. Prozatím je tento typ výběrového řízení omezen dle výše popsaného § 60 ZZVZ [6] a jeho použití by muselo být zadavatelem řádně zdůvodněno.

5.6.4.2 Výhrady zadavatele v zadávací dokumentaci

Zadavatel má možnost v souladu s § 100 ZZVZ [6] vyhrazení závazků smlouvy, která bude uzavřena s vybraným zhotovitelem. Za účelem eliminace problému při zadávání a realizaci zakázky A, by bylo vhodné stanovit následující výhrady:

Valorizace

Zadavatel má právo **valorizovat smluvní cenu** sjednanou ve smlouvě, aniž by muselo být vypsáno nové zadávací řízení. [37]

Pro vyloučení pochybností by měl zadavatel potvrdit, že valorizace může nabývat hodnot kladných i záporných, vypočtených dle stanoveného *valorizačního koeficientu*. [17]

V původní zadávací dokumentaci nebyla valorizace povolena. Přesto by bylo vhodné vyhrazení tohoto práva zadavatelem. Valorizace je vhodná při době trvání výstavby delší než jeden rok, čímž je ošetřena možnost úpravy ceny v důsledku změn vstupních nákladů. Jelikož se jedná o zakázku, u níž plánovaná doba realizace překračuje období jednoho roku, lze užití valorizace považovat vhodné. [3, 37]

Valorizační koeficient stanovený zadavatelem se řídí dle podčl. 13.8 smluvních podmínek FIDIC [24], kde je valorizační koeficient stanoven následovně:

$$P_n = a + b \frac{L_n}{L_o} + c \frac{E_n}{E_o} + d \frac{M_n}{M_o}$$

(9)

Kde,

P_n ... valorizační koeficient, násobitel úpravy smluvní hodnoty práce vykonané za dobu „ n “, kdy touto hodnotou je zpravidla jeden měsíc, pokud není v Příloze k nabídce stanoveno jinak

a ... pevný koeficient, který je podílem smluvních plateb (stanoven v tabulce údajů o úpravách)

b, c, d ... koeficienty odhadované proporční části každého nákladového prvku označující pracovní sílu, vybavení a materiály (stanoveny v tabulce údajů o úpravách)

L_n, E_n, M_n ... aktuální nákladové indexy nebo referenční ceny za dobu „ n “ vyjádřené v příslušné měně platby

L_o, E_o, M_o ... základní nákladové indexy nebo referenční ceny, vyjádřené v příslušné měně platby vztahující se k nákladovým prvkům k základnímu datu

Částky k vyplacení zhotoviteli by byly v důsledku změn nákladů na základě samostatného vyúčtování upraveny dle vypočteného valorizačního koeficientu. **Cena sjednaná ve smlouvě by tak mohla být vlivem valorizace navýšena i snížena.** Použití valorizace by bylo vhodné uvažovat na částky za položky a práce, které by byly provedeny **od 13. kalendářního měsíce** od základního data dle smlouvy.

Požadavky na zhotovitele

Mimo základních požadavků daných zákonem na předpoklady zhotovitele by měly být stanoveny **požadavky na realizaci**. Zadavatel by měl požadovat, aby účastníci splnili povinnost realizovat významné části stavby, které jsou klíčové pro výslednou kvalitu díla, **vlastními kapacitami** nikoli prostřednictvím poddodavatelů [32], a to:

- Pokládku cementobetonového krytu (případně asfaltového krytu),
- provedení pokládky vrstvy recyklace,
- provedení pokládky vrstvy cementové stabilizace,
- **veškeré činnosti prováděné osobami v pozici stavbyvedoucího, zástupce stavbyvedoucího a osoby zodpovědné za pokládku (vedoucího čety či mistra).**

5.6.4.3 Hodnocení nabídek

Hodnocení na nejnižší nabídkovou cenu se jeví jako nedostačující. Vhodné by bylo zvolit kritéria tak, aby vítězem tendru byl dostatečně kvalifikovaný a zkušený dodavatel. Nikoli pouze ten, který podal nejnižší cenu a splnil základní kvalifikační požadavky dané zákonnými předpisy. Zároveň by mělo být dodrženo objektivní hodnocení, řídicí se zásadami transparentnosti dle aktuálního znění ZZVZ [6].

Vhodným řešením je hodnocení nabídek dle **nejlepší hodnoty** – nejlepším poměrem ceny a kvality [7] (viz kapitola 4.4.2), u kterého nedochází k soutěžení pouze na nejnižší cenu nabídky. Do hodnocení jsou zahrnuta další významná kritéria zaměřena na kvalitu a výkon. Mezi počitatelná kvantitativní kritéria kvality lze zahrnout i **požadavky na personál** podílející se na plnění zakázky, kritéria **záruční doby či doby pro dokončení díla** v rozsahu odpovídající etapě na kritické cestě harmonogramu výstavby.

Tabulka 50 – Návrh optimalizace hodnotících kritérií

Kritéria na vyhodnocení nabídek		
Označení kritéria	Popis kritéria	Váha kritéria v celkovém hodnocení
K1	Nabídková cena v Kč bez DPH	40 %
K2	Kvalita realizačního týmu	25 %
K3	Reference dodavatele	15 %
K4	Doba pro dokončení prací	10 %
K5	Délka záruční doby v měsících	10 %
Celkový percentil		100 %

Zdroj: vlastní zpracování, 2019

Takto nastavené váhy kritérií neumožňují soutěžení pouze na nejnižší nabídkovou cenu, ale dodavatel musí zohlednit i ostatní kritéria. Pro objektivní a transparentní hodnocení nabídek musí být zadavatelem jasně zadán postup hodnocení jednotlivých kritérií.

K1 – Nabídková cena

Zahrnuje celkovou nabídkovou cenu za zabezpečení realizace předmětu zakázky, vyjádřenou v peněžní hodnotě bez DPH. Cenu uchazeč uvádí v *dopisu nabídky*, který je součástí podkladů ZDS. Hodnocení tohoto kritéria je obdobné prvotnímu hodnocení nabídky popsané viz kapitola 5.5.2 dle vzorce (1).

Zadavatel by měl dále v zadávací dokumentaci stanovit hodnotu, jakožto přesnou částku v Kč, která bude považována za **mimořádně nízkou nabídkovou cenu** dle § 28 ZZVZ [6]. Při podání nižší nabídky, než je přípustná stanovenou mimořádně nízkou nabídkovou cenou, by pak mělo dojít k vyloučení daného účastníka.

K2 – Kvalita realizačního týmu

Mimo základních kvalifikačních požadavků by měl zadavatel stanovit **hodnotící kritérium odborné způsobilosti** každého uchazeče, určené k vyhodnocení a seřazení účastníků dle doložené kvality týmu. To vše za účelem výběru nejkvalifikovanějšího účastníka. Obdobu hodnocení viz podkapitola 5.2.2.2. [17]

Účastník se obvykle prokazuje realizačním týmem odborníků, kteří musí splňovat následující podmínky:

- Člen realizačního týmu (odborník) musí dokládat práce vykonávané **minimálně po 50% doby výstavby předmětu zakázky**.
- Závazek provedení daných stavebních prací byl splněn v **posledních 5 letech** před zahájením zadávacího řízení k veřejné zakázce. [17]

Kvalita realizačního týmu je prokázána předložením dokladů každého odborníka pro prokázání technické kvalifikace dle § 79 ZZVZ. Pro prokázání **praktické zkušenosti** dokládá účastník za každého člena realizačního týmu **referenční listy** se seznamem projektů, na kterých pracovali.

Tabulka 51 – K2 – Realizační tým odborníků

K2 – Realizační tým odborníků				
Označení odborníka	Funkce	Popis hodnocené informace	Max bodů	
1	Ředitel výstavby	Zodpovědnost za celkovou koordinaci a řízení činností v rámci výstavby.	Celková délka ukončených staveb na dálnicích a rychlostních cestách na pozici ředitele výstavby.	25
2	Hlavní stavbyvedoucí – dopravní stavby	Zodpovědnost za kompletní stavební práce v rámci výstavby úseku.	Celková délka realizovaných mostů na dálničních a rychlostních cestách z pozice hlavního stavbyvedoucího pro dopravní stavby.	25
3	Stavbyvedoucí – mosty a inženýrské konstrukce	Zodpovědnost stavební práce mostních a inženýrských konstrukcí v rámci úseku.	Celková délka staveb na dálničních a rychlostních cestách na kterých v rámci pozice stavbyvedoucího / zástupce hlavního stavbyvedoucího pro mosty a inženýrské sítě.	25
4	Mistr – pokládka CB krytu	Zodpovědnost za stavební práce při dané činnosti.	Celková délka mostů dálničních a rychlostních cest na pozici mistra při realizaci pokládky CB krytu.	25

Zdroj: vlastní zpracování dle zadávací dokumentace [17], 2019

Způsob výpočtu bodového hodnocení jednotlivých odborníků probíhá dle vzorce (5) pro hodnocení nabídky B viz podkapitola 5.5.2.2. [17]

$$K2, n = \left(\frac{(L2, n \times K2, n, max)}{L2, n, max} \right) \text{ pro } n = 1 - 4 \quad (5)$$

Kde:

$K2, n$ ... počet bodů pro daného uchazeče za odborníka č.1–4

$L2, n$ ... celková délka realizovaných staveb daného odborníka (km)

$K2, n, max$ ... maximální počet bodů pro nejlépe hodnoceného odborníka = 25

$L2, n, max$ ... celková délka realizovaných staveb nejlépe hodnoceného odborníka (km)

Počet bodů kritéria K2 je získán následným součtem získaných bodů každého člena realizačního týmu.

K3 – Reference dodavatele

Zadavatel stanovuje účastníkovi povinnost prokázání své vlastní technické kvalifikace dle § 79 ZZVZ (viz kapitola 2.1.6). Účastník je povinen se prokázat referencemi **za posledních 5 let před zahájením zadávacího řízení** (stavby uvedené alespoň do zkušebního provozu) a předložit **osvědčení objednatelů** o řádném dokončení. Seznam poskytnutých stavebních prací zpracuje účastník do formuláře zadávací dokumentace. [32]

Pro zachování transparentnosti a objektivního hodnocení kritéria je nutné kromě způsobu prokázání účastníka dle charakteru předmětu díla stanovit i přesný postup hodnocení.

Tabulka 52 - K3 – Reference dodavatele

K3 – Reference dodavatele				
Označení	Typ realizovaných stavebních prací dle předmětu	Počet hodnocených referencí	Způsob prokázání	Max bodů
1	Novostavba/rekonstrukce směrově rozdělené min. čtyř pruhové pozemní komunikace v plném profilu minimální délky 3,0 km.	max. 5	Celková délka realizovaných staveb pozemní komunikace.	25
2	Pokládka CB krytu na směrově rozdělené minimálně čtyř pruhové pozemní komunikaci o minimální ploše 50 tis m ²	max. 5	Celková plocha realizované pokládky CB krytu v m ² .	25
3	Novostavba/rekonstrukce mostu na směrově rozdělené minimálně čtyř pruhové komunikaci v plném profilu. Délka mostu min. 9 m.	max. 5	Celková délka realizovaných mostů daného typu.	25
4	Novostavba/rekonstrukce mostu nad pozemní komunikací, po kterou byl v době realizace mostu veden veřejný provoz, přičemž délka mostu činila min. 25 m.	max. 5	Celková délka realizovaných mostů daného typu.	25

Zdroj: vlastní zpracování dle [32], 2019

Zadavatel hodnotí stavební práce, které byly účastníkem předloženy. Z doložených osvědčení objednatelů musí vyplývat splnění veškerých požadavků zadavatele. Účastník může jedním osvědčením splnit i více z uvedených aspektů. Výpočet kritéria vychází ze způsobu výpočtu dle vzorce (5) pro hodnocení nabídky B viz kapitola 5.5.2.2. [17]

$$K3, n = \left(\frac{(L3, n \times K3, n, max)}{L3, n, max} \right) \text{ pro } n = 1 - 4 \quad (10)$$

Kde:

$K3, n$	... počet bodů za každý typ předmětu stavebních prací č.1–4
$L3, n$	... celková hodnota jednotlivého předmětu realizovaných stavebních prací (délka mostů v km/ plocha pokládky CB krytu v m ² , aj.)
$K3, n, max$	... maximální počet bodů pro nejlépe hodnocené stavební práce = 25
$L3, n, max$	... celková hodnota jednotlivého předmětu realizovaných stavebních prací nejlépe hodnocených stavebních prací (délka komunikace v km/ plocha pokládky CB krytu v m ² /délka mostů v m)

K4 – Doba pro dokončení prací

Kritérium je hodnoceno dle časového úseku nabídnutého účastníkem v nabídce. Daný časový úsek se vztahuje pouze na *hlavní etapy trasy*. Přičemž účastník musí být dodržen zadavatelem **požadované rozmezí maximální a minimální doby pro dokončení díla** dané počtem kalendářních dnů.

Dále by měl zadavatel stanovit limit kalendářních dnů pro dokončení díla, za kterého je ještě reálná výstavba. Jelikož uchazeč při takto nastaveném kritériu může navrhnout dobu výstavby tak nízkou, až by byla nereálná. Toť za účelem získání maximálního počtu bodů zhodnocením kritéria, které není ve výsledku schopný dodržet. Výsledná hodnota je vypočtena dle vzorce:

$$K3 = 100 \times \frac{\text{(počet kalendářních dnů navržených uchazečem, o které je navržená doba kratší než stanovená maximální doba)}}{\text{(maximální – minimální počet kalendářních dnů)}} \quad (11)$$

Kde je každé nabídce přidělena dle vzorce bodová hodnota stanovená násobkem čísla 100 a poměru počtu kalendářních dnů, o které uchazečem nabízená doba pro dokončení kratší nežli stanovená maximální doba a rozdílu mezi maximálním a minimálním počtem stanovených kalendářních dnů.

Požadovaná doba pro dokončení hlavní etapy zakázky je zadavatelem v zadávací dokumentaci dána na 670 dní, minimálně pak 620 dní. Limit pro minimálně přípustnou dobu výstavby je 550 dní.

Postup hodnocení: V případě, že nabídka bude činit více než 670 dní, bude účastník vyloučen ze zadávacího řízení za nesplnění zadávacích podmínek. Pokud doba pro dokončení prací nabídnutá účastníkem bude činit 670 kalendářních dnů, obdrží nabídka účastníka v rámci kritéria hodnocení 0 bodů. Pokud bude nabídka činit 620 kalendářních dnů a méně, obdrží nabídka v rámci příslušného kritéria hodnocení 100 bodů. Pokud se návrh zhotovitele dostane pod minimální přípustnou dobu výstavby, bude účastník vyloučen za nesplnění zadávacích podmínek.

K5 – Délka záruční doby

Kritérium je hodnoceno dle délky záruční doby nabídnuté uchazečem ve své nabídce. Záruční doba se vztahuje na **vrstvy cementobetonového (dále CB) krytu recyklace a cementové stabilizace vozovky** a související objekty.

Délka záruční doby je stanovena jako časový úsek v celých měsících. Hodnocení tohoto kritéria je obdobné viz kapitola 5.5.2. Přičemž minimální požadovaná délka záruční doby je navýšena na 120 měsíců, jelikož doba životnosti CB krytu je obvykle 35-50 let a původních 60 měsíců by tak nemuselo být dostačujících. Vzhledem k délce životnosti CB krytu již nedochází zadavatelem ke stanovení maximální hodnoty záruční doby, pro kterou je zakázka hodnocena. [37, 38]

Hodnota je spočtena dle vzorce:

$$K2 = 100 \times \frac{\text{(počet měsíců navržených uchazečem, o které je překročen minimální počet měsíců záruční doby)}}{\text{(nejvyšší navržený počet měsíců – minimální počet měsíců záruční doby)}} \quad (9)$$

Dále jsou zadavatelem pevně stanoveny záruční doby na ostatní části, na které se nevztahuje hodnotící kritérium, ale jsou součástí požadavků zadavatele v zadávací dokumentaci:

- Stavební objekty, materiály, technologická zařízení – 60 měsíců
- Objekty cizích správců – 60 měsíců

Celkové hodnocení nabídky

Získané bodové hodnoty nabídek v rámci jednotlivých kritérií hodnocení jsou následně vynásobeny jejich příslušnými vahami (viz tabulka 50).

$$K_{m,n} = K_n \times A_n \quad (3)$$

Kde:

$K_{m,n}$	... celkové vyhodnocení příslušného kritéria K1-K5 daného účastníka
K_n	... počet bodů uchazeče za dané kritérium (max. 100 bodů)
A_n	... váha příslušného kritéria K1-K5 vyjádřená v %

Následným součtem těchto hodnot je zjištěna **výsledná bodová hodnota** představující **celkové hodnocení nabídky**. Nevhodnější nabídka je ta, která je ohodnocena nejvyšším počtem přidělených bodů v součtu za všechna hodnotící kritéria. V případě, že více nabídek dosáhne stejné bodové hodnoty představující celkové hodnocení nabídky, pak je nejvhodnější nabídkou ta s nižší nabídkovou cenou. [17]

5.6.4.4 Smluvní podmínky dle FIDIC

Zakázka byla realizována dle vzoru Red Book metodou **Design-Bid-Build**, jež byla předána ve fázi **PDPS**. Tento způsob řešení lze považovat pro **modernizaci dálničního úseku** za vhodně zvolený. Zejména z důvodu absence technologicky náročných celků.

Vlivem **vyváženého rozložení rizik** mezi smluvními stranami nedochází k nacenění rizikové přírážky v nabídce. **Úpravou kritérií hodnocení nabídky** není vyvíjen tlak na účastníka ke stanovení co nejnižší ceny. Tudíž by mělo dojít k optimálnímu nacenění nabídky.

Dané smluvní podmínky jsou uvažovány pro použití ve standardním prostředí a nejsou kompatibilní v případě nepředvídatelných situací, které zejména v rámci modernizace úseků mohou nastat. Následně pak dochází k řadě sporů smluvních stran a vzniku nepřátelského prostředí.

Možností, jak tomu předejít, je **výběr kvalitního zhotovitele** v zadávacím řízení, čímž lze rizika výstavby značně eliminovat. Z tohoto důvodu jsou nově stanovená kritéria hodnocení nabídky orientována kromě ekonomické výhodnosti i **na výkon a kvalitu provedení díla**.

Úprava zvláštních smluvních podmínek je řešena pomocí následujících možných opatření. Ostatní podmínky se řídí Všeobecnými a Zvláštními podmínkami dle původního zadání nabídky [16].

Smluvní sankce/zádržné

Doposud byly v rámci této zakázky stanoveny pouze základní sankce za nedodržení smluvních podmínek. Mělo by dojít k jejich **zpřísnění a stanovení sankcí za nedodržení podmínek kritérií** hodnocení zakázky.

Dále by mělo dojít ke stanovení zádržného pro ochranu zadavatele v případě neplnění smluvních podmínek zhotovitelem. Ideální výše zádržného v podobě pozastávky z fakturace je 20% přijaté smluvní částky.

Stanovení nových sankcí za nedodržení podmínek kritérií vychází ze smluvních podmínek zakázky B viz kapitola 5.5.3 – tabulka 29. Hodnoty sankcí jsou upraveny vzhledem k hodnotě zakázky.

Tabulka 53 – Návrh smluvních sankcí

Smluvní sankce	
Základní smluvní sankce	
Střet zájmů:	4 000 000 Kč
Změna právního statusu zhotovitele bez souhlasu objednatele:	260 000 Kč/případ
Použití jiného stroje, nežli je smluvně uveden	0,1% smluvní částky bez DPH.
Prodlení závazného klíčového milníku:	750 000 Kč/den prodlení.
Nedodržení lhůt uzavírek pozemních komunikací:	250 000 Kč/případ
Porušení povinností kvalifikace osob:	8 000 000 Kč/případ
Nedodržení kvality díla	10 000 000 Kč
Porušení předpisů ochrany životního prostředí	10 000 Kč/každé porušení
Porušení povinností v oblasti BOZP, PPO	10 000 Kč/případ
Maximální celková výše smluvních pokut je 30 % z přijaté smluvní částky.	
Nedodržení výhrad zadavatele	
Požadavky na kvalifikaci – nepovolené využití podzhotovitelů na pokládku CB krytu a souvisejících prací:	2 700 000 Kč/případ
Požadavky na kvalifikaci – činnosti nejsou prováděné pracovníky v pozici stavbyvedoucího, zástupce stavbyvedoucího	2 500 000 Kč/ případ porušení
Smluvní sankce při nedodržení podmínek kritérií hodnocení	
Kritérium K2 – změna klíčového odborníka bez souhlasu zadavatele	2 600 000 Kč/případ
V případě neschválení náhradního odborníka	26 000 Kč/každý den neschválení
Kritérium K3 – nedodržení navržené lhůty pro dokončení, prodlení prací v rozsahu nezbytném pro uvedení díla do provozu	10 000 000 Kč/započatý den prodlení
Kritérium K4 – nesplnění podmínek záruční doby	2 000 000 Kč/případ
Maximální celková výše pokut za nedodržení podmínek kritérií je 50 % z přijaté smluvní částky.	
Zádržné	
Pozastávka z fakturace	10% přijaté smluvní částky.

Zdroj: vlastní zpracování dle [17, 28], 2019

Takto stanovené sankce by měly sloužit k motivaci zhotovitele **podat adekvátní a reálnou nabídku**. Mělo by tím dojít k zamezení situací, kdy zhotovitel, jakožto účastník zadávacího řízení navrhne záměrně nereálné hodnoty (mimořádně nízká cena díla, nesplnitelné záruční doby, krátká doba výstavby, aj) za účelem vítězství v tendru. Tím dochází k výraznému podhodnocení kritérií, která při realizaci výstavby zpravidla není schopen dodržet.

Záruky

V původním zadání zakázky byly zadavatelem ošetřeny základní bankovní záruky vycházejících ze vzorů FIDIC. Pro ochranu zadavatele v případě odstoupení zhotovitele v rámci realizace zakázky, jako se tomu stalo v tomto případě, by bylo vhodné v zadávacích podmínkách **navýšení základních záruk** zhotovitele. Zejména **navýšení záruky za odstranění vad a nedodělků na výši 10 %** smluvní částky bez DPH. Nabídková, prováděcí garance a záruka za zálohovanou platbu jsou stanoveny optimálně k hodnotě zakázky a nesoucí míře rizika vzhledem k typu kontraktu.

Tabulka 54 – Návrh řešení – bankovní záruky

Bankovní nástroje – bankovní záruky dle FIDIC	
Nabídková (nevratná jistina)	5 000 000 Kč (do 2% smluvní částky bez DPH).
Prováděcí (za zajištění plnění smlouvy)	10 % smluvní částky bez DPH.
Za odstranění vad a nedodělků	10 % smluvní částky bez DPH.
Za zálohovanou platbu:	výše zálohované platby, do 20% smluvní částky bez DPH.

Zdroj: vlastní zpracování dle [17, 28], 2019

5.6.5 Shrnutí návrhu řešení

- Zvážit způsob zadání zakázky jednacím řízením s uveřejněním – pro účel ověření zkušeností zhotovitele s výstavbou daného charakteru. Také dává možnost snížení počtu účastníků zadávacího řízení v případě nedodržení zadávacích podmínek.
- Rozšířit hodnotící kritéria o taková, která jsou zaměřena na kvalitu a výkon dodavatele a realizačního týmu.
- Zpřísnit požadavky na zhotovitele s ohledem na kvalitu realizace díla – výhrady zadavatele – zavedení požadavku na realizaci klíčových prací pokládky vlastními silami.
- Povolit valorizaci ceny pro stavební práce s plánovanou realizací delší než jeden rok – pro optimální nastavení cen vstupů vzhledem k aktuální situaci na trhu.
- Zvýšení hodnot stávajících sankcí.
- Zavedení nových vysokých sankcí v případě nedodržení kritérií hodnocení.
- Stanovení hodnoty zádržného jako záruku zadavatele pro provedení díla zhotovitelem.
- Zvýšení hodnoty záruk pro vyšší ochranu zadavatele před neplněním smluvních podmínek zhotovitelem.

5.6.6 Shrnující tabulka návrhu řešení

Tabulka 55 – Shrnutí návrhu řešení zakázky

Návrh řešení zakázky		
	Reálný stav	Návrh optimalizace řešení
Metoda	Desing – Bid – Build.	Zachovat původní řešení.
Fáze zadání zakázky	Zadání po zpracování PDPS.	Zachovat původní řešení.
Průzkumy a inženýrská činnost.	Do fáze PDPS zajištěny zadavatelem včetně majetkoprávní přípravy.	V rámci metody DBB v dané zakázce není jiná možnost vhodná.
Druh zadávacího řízení	Otevřené řízení	Zachovat otevřené řízení . / Idealizace JRSU – pro ověření zkušeností s výstavbou daného typu a možné snížení počtu účastníků. Prozatím omezeno ZZVZ.
Požadavky na dodavatele	Požadavek na technické, ekonomické a kvalifikační předpoklady dle ZVZ.	Mimo základních požadavků požadavek na realizaci – pro dodržení realizace hlavní výstavby vlastními kapacitami.
Valorizace	Není povolena.	Povolit valorizaci smluvní ceny pro stavební práce s plánovanou realizací po uplynutí 1 roku (od 13. kalendářního měsíce).
Hodnocení nabídek	Na základě <i>ekonomické výhodnosti</i> . Orientace na nejnižší nabídkovou cenu .	Dle <i>nejlepší hodnoty</i> – nejlepší poměr ceny a kvality . Nejnižší nabídková cena není hlavním kritériem. Kritéria zaměřena i na výkon zhotovitele a kvalitu provedení díla.
Nabídková cena a fakturace	Cena měřená. Ideálním řešením pro metodu dodávky DBB.	Zachovat původní řešení.
	Fakturace dle skutečného postupu prací dle výkazu výměr.	Zachovat původní řešení.
Sankce	Stanovené všeobecnými smluvními podmínkami. Zvláštní smluvní podmínky je nijak výrazně nezpřísňují.	Zpřísnění výše sankcí při nedodržení smluvních podmínek. Stanovení nových sankcí za nedodržení kritérií hodnocení.
Zádržné	Není vyžadováno. V případě nutnosti se řídí dle podčl. 14.6 [24].	Zádržné ve výši 10% přijaté smluvní částky bez DPH.
Záruky (garance)	Základní záruky dle smluvních podmínek FIDIC [24].	Zachovat původní řešení vyjma výše záruky za odstranění vad a nedodělků, která je navýšena na 10% výše smluvní částky bez DPH.

Zdroj: vlastní zpracování, 2019

6 Závěr

Cílem diplomové práce bylo porovnání zadávacích a smluvních podmínek veřejných zakázek dopravních staveb zadaných metodami Design-Bid-Build a Design-Build za účelem analýzy těchto podmínek a zvolení jejich optimálního řešení. Z porovnání vychází následný návrh opatření pro zadání jedné z porovnávaných zakázek, která byla realizována v České republice metodou Design-Bid-Build.

Pro porovnání byly vybrány významné nadlimitní zakázky dopravních staveb. Veřejná zakázka A, jejímž předmětem byla modernizace dálničního úseku, byla zadána metodou Design-Bid-Build na území České republiky. Předmětem veřejné zakázky B byla výstavba nového rychlostního úseku mostní estakády, která byla zadána metodou Design-Build na území Slovenské republiky. Jelikož v České republice v rámci zavádění metody Design-Build u veřejných zakázek dopravních staveb došlo k zadání pouze pilotních projektů, které nemají nadlimitní hodnotu. V souvislosti s tím byla nastíněna aktuální situace zadávání veřejných zakázek dopravních staveb v rámci programového období 2014-2020 v České republice a způsob financování. Následně bylo přistoupeno ke zpracování podrobné analýzy zadávacích a smluvních podmínek FIDIC dle struktury zadávací dokumentace obou zakázek. Ta byla v každé kapitole zaměřena na klíčové faktory zakázek, u nichž byl proveden rozbor postupu zadávání a v rámci porovnání vyhodnoceny jednotlivé výhody a nevýhody použití. Poté byl analyzován průběh zadávání a realizace zakázky A pro zjištění negativních dopadů způsobu zadání.

Z provedeného porovnání nelze jednoznačně určit, která z metod dodávek je obecně lepší. Vhodnost použití každé z nich se výrazně liší dle charakteru předmětu veřejné zakázky. Pokročilejší metoda Design-Build přináší řadu výhod pro zakázku B, kterými jsou například urychlení výstavby vlivem možnosti překrývání přípravy a realizace či návrhu technologicky náročné projektové dokumentace zhotovitelem.

U zkoumané zakázky A, vzhledem k charakteru předmětu plnění lze konstatovat, že zvolení metody Design-Bid-Build bylo vhodné, jelikož se jedná o předmět plnění obvyklého charakteru bez návrhu technologických celků. Dochází zde k optimálnímu rozložení rizik mezi zúčastněné smluvní strany i ke stanovení přiměřené výše nabídkové ceny, která je následně snadno kontrolovatelná zadavatelem. Jako nevhodně zvolené se jeví nastavení zadávacích podmínek a způsob hodnocení nabídky, které v tomto případě byly orientovány zejména na ekonomickou výhodnost nabídky – dle nejnižší nabídky.

Dochází k určitému tlaku na účastníky podat co nejnižší nabídku a kvalita provedení zakázky je zde opomíjena. Ve výsledku zakázku může vysoutěžít zhotovitel, který není dostatečně kvalifikovaný či nemá dostatečné zkušenosti s předmětem realizace výstavby. Následkem toho dochází v průběhu realizace ke zpoždění stavebních prací či sporům. Nakonec nezbyvá nic jiného, než ukončení smlouvy se zhotovitelem a přistoupení k vypsání nového výběrového řízení na zhotovitele, který výstavbu v takové fázi rozpracovanosti bude schopen převzít. To způsobuje značný dopad na náklady, čas a administrativu s tím spojenou pro zadavatele. Přičemž vhodné nastavení zadávacích podmínek, které by bylo orientováno mimo ekonomické výhodnosti i na kvalitu a výkon zhotovitele, jakož tomu bylo v zadání zakázky B, by mohlo v takovém případě tato rizika značně ošetřit.

V návrhu optimalizace řešení zakázky byla stanovena nová hodnotící kritéria pro výběr nejvhodnější nabídky na základě nejlepší hodnoty, tzn. nejlepšího poměru ceny a kvality. Kritérium nabídkové ceny je stále jedním z hlavních kritérií hodnocení, avšak s přiřazenou váhou 40 % není rozhodující a zhotovitel je povinen splnit i ostatní kritéria hodnocení. Ta jsou orientována primárně na kvalitu realizačního týmu zhotovitele a jeho vlastní kvalifikaci včetně referencí. Dalšími hodnotícími kritérii jsou délky časových úseků nabízené záruční doby a doby pro dokončení prací. Veškerá kritéria jsou přesně definována a je specifikován postup výpočtu. Tím by mělo být zaručeno objektivní hodnocení nabídek zadavatelem. Pro motivaci zhotovitele dostát svým závazkům, které nabídl ve své nabídce, dochází ke stanovení zpřísnění sankcí. Dále jsou stanoveny výhrady zadavatele v podobě požadavků na zhotovitele. V nichž je stanovena povinnost realizovat hlavní stavební práce vlastními kapacitami a zajistit vlastní pracovníky pro veškeré činnosti prováděné osobami z pozice stavbyvedoucího, zástupce stavbyvedoucího a osoby odpovědné za pokládku krytu. Tím dochází k určitému doplnění požadavků hodnotícího kritéria na realizační tým.

Vícekritériální hodnocení pomocí kritérií K1-K5 s sebou přináší vyšší nároky na administrativu a celkově vyšší náročnost hodnocení veškerých podaných nabídek v otevřeném řízení. Z tohoto důvodu je vyhodnoceno jako vhodné i jednací řízení s uveřejněním, které by v prvním kole řízení mohlo plnit funkci ověření kvalifikace zhotovitele. Zároveň by zadavatel mohl snížit počet účastníků vyloučením těch, kteří nesplnili základní zadávací podmínky.

Tento návrh řešení zakázky nabízí způsob ošetření negativních situací, které měly dopad na průběh realizace zakázky A. Udává určitý návod a doporučení pro zefektivnění průběhu zadávání a nastavení zadávacích podmínek zakázek tak, aby došlo k výběru nejvhodnější

nabídky a zároveň kvalifikovaného dodavatele, který je schopen dostát závazkům při realizaci díla.

Seznam tabulek

Tabulka 1 – Finanční limity veřejných zakázek pro veřejné zadavatele.....	16
Tabulka 2 – Struktura dokumentů smlouvy o dílo dle FIDIC.....	30
Tabulka 3 – Základní rizika alokovaná smluvními stranami dle CONS.....	35
Tabulka 4 – Podíl objemu finančních prostředků VZ na celkovém trhu VZ dle IS VZ	45
Tabulka 5 – Rozdělení VZ ŘSD dle druhu zadávacího řízení	46
Tabulka 6 – Počet VZ zadáných ŘSD dle limitu	47
Tabulka 7 – Souhrnný přehled VZ zadáných ŘSD dle limitu.....	47
Tabulka 8 – Rekapitulace zdrojů financování	48
Tabulka 9 – Role subjektů v zajištění dopravní infrastruktury v ČR.....	51
Tabulka 10 – Role subjektů v zajištění dopravní infrastruktury ve SR	53
Tabulka 11 – Základní údaje zakázky A	54
Tabulka 12 – Základní údaje veřejné zakázky B	56
Tabulka 13 – Struktura zadávací dokumentace.....	58
Tabulka 14 – Porovnání zadávacích a smluvních podmínek VZ dle metody dodávky	59
Tabulka 15 – Hodnotící kritéria zakázky A	60
Tabulka 16 – Hodnotící kritéria zakázky B	62
Tabulka 17 – K2 – Kvalita týmu odborníků	64
Tabulka 18 – K3 – Způsob hodnocení nákladů na provoz.....	65
Tabulka 19 – Způsob hodnocení environmentálního hlediska.....	66
Tabulka 20 – Porovnání způsobu hodnocení nabídek.....	67
Tabulka 21 – Podmínky smlouvy zakázky A.....	68
Tabulka 22 – Analýza smluvních podmínek zakázky A.....	69
Tabulka 23 – Bankovní záruky zakázky A	69
Tabulka 24 – Smluvní sankce zakázky A	69
Tabulka 25 – Povinnosti smluvních stran zakázky A dle FIDIC CONS	70
Tabulka 26 – Podmínky smlouvy zakázky B.....	71
Tabulka 27 – Analýza smluvních podmínek zakázky B	71
Tabulka 28 – Bankovní záruky zakázky B.....	72
Tabulka 29 – Smluvní sankce zakázky B.....	72
Tabulka 30 – Povinnosti smluvních stran dle FIDIC P&DB	73
Tabulka 31 – Porovnání smluvních podmínek.....	74
Tabulka 32 – Technická specifikace zakázky A	75

Tabulka 33 – Technická specifikace zakázky B	76
Tabulka 34 – Porovnání technické specifikace	78
Tabulka 35 – Soupis objektů zakázky A	79
Tabulka 36 – Struktura položek soupisu prací pro ocenění zakázky A	80
Tabulka 37 – Struktura souhrnného rozpočtu zakázky B	81
Tabulka 38 – Části stavby zakázky B – Stavební práce.....	81
Tabulka 39 – Všeobecné položky zakázky B – Projektová a inženýrská činnost.....	82
Tabulka 40 – Milníky fakturačního harmonogramu zakázky B	82
Tabulka 41 – Zásady plateb všeobecných položek zakázky B	83
Tabulka 42 – Porovnání stanovení nabídkové ceny a fakturace	84
Tabulka 43 – Zadávací dokumentace zakázky A	86
Tabulka 44 – Zadávací dokumentace zakázky B	87
Tabulka 45 – Porovnání zadávací dokumentace	88
Tabulka 46 – Výběr zhotovitele	89
Tabulka 47 – Termíny zadávání a realizace zakázky – plán	90
Tabulka 48 – Termíny zadávání a realizace zakázky – skutečnost.....	91
Tabulka 49 – Výběr zhotovitele na rozestavěnou část.....	91
Tabulka 50 – Návrh optimalizace hodnotících kritérií.....	95
Tabulka 51 – K2 – Realizační tým odborníků	96
Tabulka 52 – K3 – Reference dodavatele	97
Tabulka 53 – Návrh smluvních sankcí	101
Tabulka 54 – Návrh řešení – bankovní záruky	102
Tabulka 55 – Shrnutí návrhu řešení zakázky	104

Seznam obrázků

Obrázek 1 – Schéma rozdělení veřejných zakázek	15
Obrázek 2 – Kvalifikační požadavky na dodavatele	20
Obrázek 3 – Zásady zadávání VZ	24
Obrázek 4 – Schéma smluvních vztahů v rámci metody DBB	38
Obrázek 5 – Schéma smluvních vztahů v rámci metody DB	39
Obrázek 6 – Sled činností v rámci DBB	40
Obrázek 7 – Překrývání činností v rámci DB	42
Obrázek 8 – Organizační zajištění rozvoje dopravní infrastruktury ČR	50
Obrázek 9 – Organizační zajištění rozvoje dopravní infrastruktury SR	52
Obrázek 10 – Úsek zakázky A před modernizací	55
Obrázek 11 – Vizualizace úseku zakázky B	57
Obrázek 12 – Rozdělení zakázek dle zvolené metody dodávky	57
Obrázek 13 – Architektonické řešení variant podélného uspořádání konstrukce mostů	77
Obrázek 14 – Architektonické řešení variant rozdělení mostů na dilatační celky	77
Obrázek 15 – Postup zadání zakázky A	85
Obrázek 16 – Postup zadání zakázky B	86

Seznam grafů

Graf 1 – Procentuální rozložení zdrojů vynaložených na skutečné investice	49
Graf 2 – Schválené finanční prostředky zakázky	89

Seznam použitých zdrojů

- [1] KLEE, Lukáš. Smluvní vztahy výstavbových projektů. 2. vydání. Praha: Wolters Kluwer ČR, 2017. ISBN 978-80-7552-818-6
- [2] KLEE, Lukáš. Stavební smluvní právo. Praha: Wolters Kluwer, 2015. ISBN 978-80-7478-804-8
- [3] KLEE, Lukáš. Smluvní podmínky FIDIC. 2. vydání. Praha: Wolters Kluwer ČR, 2017. ISBN 978-80-7552-161-3
- [4] BLAŽÁK, Jakub. Proces přípravy veřejné zakázky formou design-build. 1. vydání. Praha: České vysoké učení technické v Praze, Fakulta stavební, 2016. ISBN 978-80-01-05966-1
- [5] ČESKO. Zákon č. 137/2006 ze dne 19. dubna 2006 o veřejných zakázkách. In: *Sbírka zákonů České republiky*. 2006, částka 47.
- [6] ČESKO. Zákon č. 134/2016 ze dne 29. dubna 2016 o zadávání veřejných zakázek. In: *Sbírka zákonů České republiky*. 2016, částka 51.
- [7] VONDRUŠKA, M., *Přednášky z předmětu PM01 2018/2019*. ČVUT v Praze.
- [8] Co je to zadávací řízení, jaké jsou druhy zadávacího řízení a jaký je mezi nimi rozdíl? [online]. [cit. 2019-08-04]. Dostupné z: <https://www.oziveni.cz/faqs/co-je-to-zadavaci-rizeni-jake-jsou-druhy-zadavaciho-rizeni-a-jaky-je-mezi-nimi-rozdil/>
- [9] Výroční zpráva o stavu veřejných zakázek v České republice za rok 2018, Ministerstvo pro místní rozvoj ČR [online]. [cit. 2019-09-28]. Dostupné z: <http://www.portal-vz.cz/getmedia/1a3cd915-5aea-4f1f-8a41-90565a2efe36/Vyrocnizpravaostavuvevejnychzakazekvceske-republice-za-rok-2018-f.pdf>
- [10] *Nový zákon o veřejných zakázkách – jaké změny přinese dosavadní praxi, I. část* [online]. [cit. 2019-09-03]. Dostupné z: <https://www.pravniprostor.cz/clanky/spravni-pravo/novy-zakon-o-verejnych-zakazkach-jake-zmeny-prinese-dosavadni-praxi-i-cast>
- [11] *Nový zákon o veřejných zakázkách – jaké změny přinese dosavadní praxi, II. část* [online]. [cit. 2019-09-03]. Dostupné z: <https://www.pravniprostor.cz/clanky/spravni-pravo/novy-zakon-o-verejnych-zakazkach-jake-zmeny-prinese-dosavadni-praxi-ii-cast>
- [12] Seznamte se s novým zákonem o zadávání veřejných zakázek. *Newsletter: Centra pro regionální rozvoj České republiky* [online]. [cit. 2019-09-03]. Dostupné z: http://www.crr.cz/Files/Docs/newsletter_16.pdf
- [13] ČESKO. Nařízení vlády č. 471/2017 ze dne 28. prosince 2017, kterým se mění nařízení vlády č. 172/2016 Sb., o stanovení finančních limitů a částek pro účely zákona o zadávání veřejných zakázek. In: *Sbírka zákonů České republiky*. 2017, částka 170.

- [14] *Kvalifikace v otevřeném řízení dle návrhu zákona o zadávání veřejných zakázek* [online]. [cit. 2019-11-20]. Dostupné z: <https://www.epravo.cz/top/clanky/kvalifikace-v-otevrenem-rizeni-dle-navrhu-zakona-o-zadavani-verejnych-zakazek-99669.html>
- [15] SLOVENSKO. Zákon č. 343/2015 ze dne 3. prosince 2015 verejnóm obstarávaní a o zmene a doplnení niektorých zákonov. In: *Zbierka zákonov Slovenskej republiky*. 2015, částka 95.
- [16] Zadávací dokumentace VZ: „D1 modernizace – úsek 12, EXIT 90 Humpolec – EXIT 104 Větrný Jeníkov“. In: *Profil zadavatele – Ředitelství silnic a dálnic ČR* [online]. [cit. 2019-11-22]. Dostupné z: <https://www.tenderarena.cz/profil/RSD>
- [17] Zadávací dokumentace VZ: „Rýchlostná cesta R2 Kriváň – Mýtna“. In: *Profil zadavatele – Národná diaľničná spoločnosť, a.s.* [online]. [cit. 2019-10-15]. Dostupné z: <https://josephine.proebiz.com/en/tender/1572/summary>
- [18] *Ponuky do súťaže na úsek R2 Kriváň-mýtná predložili 4 združenia* [online]. [cit. 2019-10-23]. Dostupné z: <https://www.ndsas.sk/press/spravy/ponuky-do-sutaze-na-usek-r2-krivan-mytina-predlozili-4-zdruzenia>
- [19] VONDRUŠKA, M. *Přednáška Bankovní záruky, PM01 2018/2019*. ČVUT v Praze.
- [20] *"Úspěšný projekt – společný cíl", Společná strategie pro dopravní infrastrukturu* [online]. [cit. 2019-11-21]. Dostupné z: <https://www.sfdi.cz/zakladni-informace/uspesny-projekt-spolecny-cil-spolecna-strategie-pro-dopravni-infrastrukturu/>
- [21] *Výroční zpráva 2018. Ředitelství silnic a dálnic ČR* [online]. 2018 [cit. 2019-12-21]. Dostupné z: https://www.rsd.cz/wps/wcm/connect/e57c66f7-4e91-4757-a933-ced2763e2175/RSD-VZ-2018_web.pdf?MOD=AJPERES
- [22] Modul statistických sestav IS VZ. Reporting Suite, Report Studio 1.4 [online]. [cit. 2019-12-21]. Dostupné z: <https://www.isvz.cz/ReportingSuite/Explorer/>
- [23] DELOITTE. Metodika pro zadání veřejné zakázky formou „DESIGN – BUILD“ pro dopravní stavby v ČR: Závěrečná zpráva [online]. 2015 [cit. 2019-11-21]. Dostupné z: https://www.sfdi.cz/soubory/obrazky-clanky/metodiky/2015_metodika_db_zaverecna_zprava.pdf
- [24] *Smluvní podmínky pro výstavbu: Pozemních a inženýrských staveb projektovaných objednatel* [online]. FIDIC [cit. 2019-11-29]. Dostupné z: <https://www.szdc.cz/documents/50004227/50164136/obecne-podminky-cervena-kniha-fidic.pdf>
- [25] *Smluvní podmínky pro dodávku technologických zařízení a projektování – výstavbu* [online]. FIDIC [cit. 2019-11-29]. Dostupné z:

<https://www.szdc.cz/documents/50004227/50164136/obecne-podminky-zluta-kniha-kniha-fidic.pdf>

[26] *Stavební a investorské noviny: Modernizace dálnice D1* [online]. [cit. 2019-11-22]. Dostupné z: <http://www.pragoprojekt.cz/public/data/file/pragoprojekt-c.pdf>

[27] *Směrnice pro dokumentaci staveb pozemních komunikací: Ministerstvo dopravy – Odbor pozemních komunikací* [online]. [cit. 2019-12-28]. Dostupné z: http://www.pjpk.cz/data/USR_001_2_11_METODICKE_POKYNY/SDS_PK_2017.pdf

[28] *ŘSD ČR, Ředitelství silnic a dálnic obdrželo nabídky na modernizaci dálnice D1 mezi Humpolcem a Větrným Jeníkovem* [online]. [cit. 2019-11-28]. Dostupné z: https://www.rsd.cz/wps/portal/web/kontakty/kde-nas-najdete!/ut/p/a1/lZFdT4MwFIZ_y35A000_uSwQgSG6jEwHN6aFDonKFI00_nsZ2YVeDGBvTvK87Xue4gprvcdWbz641x27fm9fTXImnLM1SLwghi-NEgmZBQfXywQPGB6D8DUAQhgNww4Gt7uBes795RfUpL1earyMPIDjnw1gnTN4CAFME0ihIunnAKmYyz_iClcH07rGfXRtP0511-BSEMKV8SmyxhHEjKiRIRSQEIY45qRgNT2_DheOhuvaTwAz9sb2M_5GYErQCEzsUA4I5cWShYeLf1pbXqGFvOdh3p6-5viMun63x1sfnPKdGe4m4CHGpUSKuBpxawwXtJENc_jwttm8WL7eFSkyVn1_6cXiB-M3mnk!/?uri=nm:oid:Z6_KIKI1BC0K83A70A47PA5RD1086

[29] *D1 Modernizace – úsek 12, EXIT 90 Humpolec – EXIT 104 Větrný Jeníkov* [online]. [cit. 2019-11-28]. Dostupné z: <https://www.dotaceeu.cz/cs/Statistiky-a-analyzy/Mapa-projektu/Projekty/04-Operacni-program-Doprava/04-2-Silnicni-infrastruktura-na-siti-TEN-T,-verejn/D1-Modernizace-usek-12,-EXIT-90-Humpolec-EXIT?feed=07-Operacni-program-Praha-pol-rustu-CR>

<https://www.uohs.cz/cs/verejne-zakazky/sbirky-rozhodnuti/detail-14734.html>

[30] *Modernizace dálnice D1 v úseku Mirošovice–Kývalka* [online]. In: [cit. 2019-11-28]. Dostupné z: https://mapapp.rsd.cz/Upload/Stavby/15/infoletak_d1-12-humpolec-vetrny_jenikov.pdf

[31] *ŘSD obdrželo nabídky na první část prací v rámci modernizovaného úseku mezi Humpolcem a Větrným Jeníkovem* [online]. [cit. 2019-12-28]. Dostupné z: https://www.rsd.cz/wps/portal/web/domu!/ut/p/a1/04_Sj9CPykssy0xPLMnMz0vMAfGjzOK9Pb09DZ2cDbwNDDzNDRxNnFxMA9ydjQ0sDIAKIoEKDHAARwNC-sP1o8BKnN0dPUzMfYB6TCyMDDxdnDxczC19gerNoArwWFGQG2GQ6aioCABhSjyp/?1dmy&page=rsd.archivtiskovachzprav&uril=wcm%3Apath%3A%2Fportal%2Bsite%2Fz6_00000000000000000000000000000000a0%2Fz6_cgah4710004820idbhd79m00i6%2Fz6_kiki1bc0k0bcc

0a4f504pn0oa4%2Fz6_kiki1bc0k83a70a47pa5rd1086%2Fbd927ecd-34ea-486b-935d-d469598ef144

[32] Zadávací dokumentace VZ: „D1 modernizace – úsek 23, EXIT 168 Devět křížů – EXIT 178 Ostrovačice“ In: *Profil zadavatele – Ředitelství silnic a dálnic ČR* [online]. [cit. 2019-11-22]. Dostupné z: <https://www.tenderarena.cz/profily/RSD>

[33] *Případová studie veřejné zakázky na modernizaci dálnice D1 v úseku 21, Lhotka – Velká Bíteš* [online]. [cit. 2019-11-28]. Dostupné z: https://www.oziveni.cz/wp-content/uploads/2014/08/a-studie-modernizace_d1_usek_21_web-final.pdf

[34] *Rozpočet Státního fondu dopravní infrastruktury na rok 2019 a střednědobý výhled na roky 2020 a 2021* [online]. 2018 [cit. 2019-11-21]. Dostupné z: https://www.sfdi.cz/soubory/obrazky-clanky/rozpocet/2019_rozpocet2019.pdf

[35] ČESKO. Vyhláška č. 169/2016 ze dne 31. května 2016 o stanovení rozsahu dokumentace veřejné zakázky na stavební práce a soupisu stavebních prací, dodávek a služeb s výkazem výměr. In: *Sbírka zákonů České republiky*. 2016, částka 65.

[36] ČESKO. Zákon č. 89/2012 ze dne 22. března 2012 o stanovení rozsahu dokumentace veřejné zakázky na stavební práce a soupisu stavebních prací, dodávek a služeb s výkazem výměr. In: *Sbírka zákonů České republiky*. 2012, částka 33.

[37] *Změny předmětu a ceny díla veřejných zakázek na stavební práce v průběhu jejich realizace v kontextu nové směrnice EU pro zadávání veřejných zakázek* [online]. [cit. 2019-11-28]. Dostupné z: <http://www.bulletin-advokacie.cz/zmeny-predmetu-a-ceny-dila-verejnych?browser=mobi>